

bkk. 2. maróthy lászló /8. folyt./

ugy vélem, a kormány beszámolójából is világosan kitűnik az a szándék és akarat, hogy az életszínvonal megőrzéséhez, az életkörülmények javításához szükséges feltételek biztosítása továbbra is erőfeszítéseink középpontjában áll. azt azonban itt is szeretném ismételtén hangsúlyozni, hogy az életszínvonal biztosításához csak a gazdaság teljesítménye ad alapot. viszont a gazdaság teljesítménye maradt el a legnagyobb mértékben a kongresszusi célkitűzésektől.

társadalmunk mindinkább a munka társadalma lesz. népünk nagy többsége őszintén tiszteli a teljesítményt, legyen az munkásiker, művészeti alkotás, vagy közéleti-társadalmi tevékenység. a nemzetnek nemcsak a múltban voltak nagy fiai. korunkban igen jelentősen megnőtt az olyan ember értéke, aki átlagon felül ad önmagából a köz javára, az erre vállalkozót a társadalom megbecsülésének kell öveznie. ilyen példaképet kell állítanunk ifjúságunk elé is. manapság egész társadalmunkban gyakran beszélünk az ifjúságról. joggal, hiszen új nemzedékünk társadalmunk alkotó eleme. szocialista rendünk eddig is kiemelt figyelmet fordított az ifjúságra, országgyűlésünk például a világon az első között ifjúsági törvényt alkotott. pártunk, kormányunk a múltban is, a jelenben és a jövőben is szerető gondoskodással törődik a fiatalok nevelésével, pályaválasztásával, családalapításának feltételeivel, lakáshoz juttatásával. de mint máskor, most is hangsúlyozzuk, hogy mindebben nagy az ifjúság felelőssége, tennie, cselekednie kell önmagáért és a társadalomért. amikor erről a felelősségről beszélünk, nem felejtjük el, hogy ez a sokak szerint „gondtalan”, életkor nem olyan gondtalan. ez az életreszóló elhatározások korszaka, a fiatal előtt a pályaválasztás és a párválasztás nagy felelőssége. egy középiskolás diák munkanapja hosszabb, mint a gyárakban a törvényes műszak. azon munkálkodunk, hogy a fiatalok élete tartalmas legyen. jellemiben, magatartásában, társadalmi gondolkodásában derék embereket akarunk nevelni. ezért a szülő, a nevelő, a társadalom és maga az ifjúság egyaránt felelős.

a közvélemény formálására, a közgondolkodásra igen jelentős, napról napra megújuló hatást gyakorol a sajtó, a rádió, a televízió. sajtónknak is köszönhető, hogy az ország, a világ eseményeiről lakosságunk tájékoztatása hiteles, sokoldalú. azt várjuk a tömegtájékoztatástól, hogy értékének mutassa be eredményeinket, erőfeszítéseinket, kerülje el a szenzációhajhászást, a lényegtelen ügyek felnagyítását. sok elkötelezett, kiemelkedő tehetségű és tudású munkatársa van sajtónknak, akiknek munkáját nagyra értékeljük. ám nem kevés a felkészületlen, a fölényeskedő modoru sem. mindenkitől, aki itt dolgozik, társadalmunk igényli az eszmei-politikai felelősséget, szakmájuk alapos ismeretét. a tömegtájékoztatás politikai intézményrendszerünk szervező része. s ha most fogyatékosságait bíráljuk, tesszük ezt azért, hogy fontos funkciójának a jövőben még jobban megfeleljen.

/folyt.köv./ gw

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

budapest, 1983. június 23. bel csütörtök

sb0001 4 150 mtib1001

a népességnyilvántartás rendszerének helyzete és fejlesztése
/1. rész/

1983. június 23. - az állami népességnyilvántartó hivatal tavaly befejezte a személyi számok kiadását, szeptember elseje óta a személyi igazolvány már csak ezzel együtt érvényes. valamennyi magyarországi, állandó bejelentővel rendelkező lakos legfontosabb 10 személyi adatát számítógépbe programozták, s ez lehetővé teszi, hogy az államigazgatási szervek külön nyilvántartás nélkül, rövid időn belül névjegyzékekhez, címlistákhoz jussanak. ebben az évben már a központi gépi adatbázis segítségével készült például az időközi választási névjegyzék és értesítő, a sorkötelesek, iskolakötelesek, óvodás- és bölcsődés korúak névjegyzéke. a központi gépi adatbázis egyszerűsíti az államigazgatási szervek adminisztrációs munkáját, mérsékli az állampolgárok adatszolgáltatási kötelezettségét.

az állami népességnyilvántartó hivatal gépi adatbázisa révén a jövőben tovább egyszerűsödik a személyi nyilvántartás, gyorsul az adminisztráció. az újszülöttek például ma még csak néhány hónapos korukban kapnak személyi számot, mert adataik a kórházból a születési hely szerint illetékes tanács anyakönyvvezetőjén, a lakóhely szerinti, illetve a megyei tanács közvetítésével jutnak el az állami népességnyilvántartó hivatalhoz, ahol a személyi számokat képezik. jövő évtől ezt az utat lerövidítik, s a személyi számot már a csecsemők születési anyakönyvi kivonata is tartalmazni fogja. ugyancsak jövő évtől egyszerűsítik a tanácsi lakcímbeljelentési és nyilvántartási ügyintézkést, s könnyebbé válik az állampolgárok dolga a

lakásbejelentéskor is. megváltozik az eddigi - az ismétlődésekkel, átfedésekkel mintegy 100 rovatot tartalmazó - lakásbejelentő lap, a központi gépi adatfeldolgozáshoz mindössze egy példányban, alig több mint 10 adatot kell feltüntetni, mert a gépi adatbázis és a személyi szám már tartalmazza a legfontosabb azonosító jeleket, például a pontos születési dátumot. az új bejelentő lapot zala megyében és budapesten már sikerrel kipróbálták.

az állami népességnyilvántartó hivatal tervezi a népességnyilvántartási rendszer további fejlesztését. a jövőben - a különféle szervektől, intézményektől beszerzett adatok alapján, tehát az állampolgárok ismételt felkeresése nélkül - tovább bővíti a központi adatbázist, többek között az iskolázottság, a szakképzettség, a családi kapcsolatok adataival. ezzel növekszik a nyilvántartási rendszer szolgáltatási lehetősége is, amely iránt egyre nagyobb az egyes intézmények, vállalatok igénye. /folyt. köv./

mg/mi/mz

00.10 230683 2567

--

sb0002 4 150 mtib1002

a népességnyilvántartás rendszerének helyzete és fejlesztése
/2 rész/

az állami biztosító számára például az adatbázis alapján állítják össze az egyes módozatokhoz a lehetséges ügyfelek listáját, az országos piackutató intézet megrendelésére pedig az egyes fogyasztói rétegekről címlista készül. a kért adatokat az állami népességnyilvántartó hivatal térítés ellenében bocsájtja a vállalatok, intézmények rendelkezésére, államigazgatási szervek számára térítésmentes a szolgáltatás.

a korszerű gépi népességnyilvántartó rendszer lehetővé teszi az adatgyűjtés- és szolgáltatás párhuzamosságainak felszámolását is. ennek első lépéseként a központi statisztikai hivatal megkezdte a népmozgalmi statisztika és az állami népességnyilvántartás jövő év január 1-től bevezetésre kerülő egységes adatgyűjtési rendszerének kialakítását. eddig ugyanis - noha igen sok azonos adatról van szó - mindkét területen külön-külön végeztek adatgyűjtést. a dolgozók munkahelyét, munkaviszonyának időtartamát és számos más adatát ugyancsak több államigazgatási szerv gyűjti és tartja nyilván. várhatóan elsőként a szot társadalombiztosítási főigazgatóság, valamint az állami bér- és munkaügyi hivatal közös munkaviszony-nyilvántartási rendszere kapcsolódik a népességnyilvántartáshoz. a

központi adatszolgáltatás segítségével már a következő ötéves terv időszakában lényegesen jobban áttekinthető lesz az ország munkaerő-összetétele, elhelyezkedése, mozgása.

a népességnyilvántartási rendszer alkalmazásában még sok a kiaknázatlan lehetőség az egészségügy területén is. a különböző egészségügyi nyilvántartások számára a központi gépi nyilvántartási rendszer a személyi számok alapján szolgáltathat adatot például lakcímváltozásról, halálesetről, születésről. ilyen módon bármikor összeállítható a különféle oltásokra, szűrővizsgálatokra behívandók név- és címjegyzéke. /folyt. köv./

mg/mi/mz

00.11 230683 1902

--

sb0003 4 150 mtib1003

a népességnyilvántartás rendszerének helyzete és fejlesztése
/3. rész/

mivel a központi adatbázis egymagában nem képes kellően kiszolgálni személyi adatokkal az ország 1511 megyei, városi és községi tanácsát, szükséges a gépi hálózat továbbfejlesztése. az állami népességnyilvántartó hivatal az államigazgatási szervezési intézettel és az érintett tanácsokkal közösen 8 megyében és a főváros két kerületében megvizsgálja területi alközpontok kialakításának lehetőségét. a kísérletek alapján kerülhet sor a vii. ötéves terv kidolgozása során annak eldöntésére, milyen körben tartalmazzanak adatokat a területi bázisok, milyen legyen az alkalmazott számítógépes rendszer, a szellemi és gépi kapacitások bővítésének mértéke, valamint, hogy ki viselje az alközpontok kialakításával járó költségeket. /mti/

mg/mi/bam/mz ie

00.11 230683 0840

--

sb0004 4 150 mtib1004

a termelési szolgáltatások fejlesztése /1. rész/

1983. június 23. - az ipar versenyképességének fokozásához elengedhetetlen a termelési szolgáltatások fejlesztése, a megfelelő méretű, gazdaságosan működő szervezetek kialakítása, a munkaszervezés korszerűsítése, a hiányzó kapacitások létrehozása. erre hozott határozatot az állami tervbizottság az ipari minisztériumnak a termelési szolgáltatások helyzetével foglalkozó tájékoztatója alapján.

a termelési szolgáltatás alapvető feladata, hogy biztosítsa a gazdálkodás zavartalanságát. ide tartozik egyebek közt a gépek és berendezések javítása, karbantartása, a közúti szállítás, a munka- és üzemszervezés, az információfeldolgozás, a gépkölcsönzés, stb. népgazdaságunkban, de főként az iparban, e termelési szolgáltatások nem tartották lépést a termelés fejlődésével. a vállalatok jórészt önellátásra rendezkedtek be, saját szervezeti kereteik között alakították ki a szolgáltató részlegeket. erre korábban központi előírások kötelezték őket, később pedig a megfelelő külső szolgáltatói szervezetek hiánya miatt, a termelés biztonsága érdekében rákényszerültek. ezek a vállalati önellátó szolgáltató szervezetek azonban jóval alacsonyabb termelékenységgel dolgoznak, mint a termelő üzemek, nem megfelelő az eszközkihasználtságuk, szervezettségük és műszaki felszereltségük sem.

a különböző termelési szolgáltatásokban az iparban foglalkoztatottaknak több mint egyharmada dolgozik. a termelőberendezések javításával és karbantartásával - a központi statisztikai hivatal felmérése szerint - az állami ipar fizikai dolgozóinak 14.6 százaléka, mintegy 128 ezer munkás foglalkozik. közülük több mint 110 ezer a szakmunkás, az összes ipari szakmunkás 25 százaléka. az általuk létrehozott egy főre jutó termelési érték azonban messze elmarad a közvetlen termelésben dolgozó szakmunkásokétól. ugyanakkor - a tekintélyes vállalati javítókapacitások ellenére - hiányos az igények kielégítése a népgazdaság csaknem minden ágazatában. például a különleges felszereltséget és szakmai hozzáértést kívánó targoncák, villamosmotorok, kazánok, szerelvények, szerszámgépek javítását és felújítását a meglévő szervezetek csak fele, vagy harmadrészen képesek elvégezni, emiatt ezek jelentős hányada kerül idő előtt selejtezésre. /folyt. köv./

os/mi/mz

00.12 230683 2312

--

sb0005 4 130 mtib1006

ujabb kedvezmények a diákoknak a szünidőre

1983. június 23. - az általános iskolai tanulók, valamint diákigazolványuk alapján a középiskolások, a szakmunkástanulók és az egyetemisták, a főiskolások eddig is sokféle kedvezményt vehettek igénybe. ezek körét bővítette most a volán tröszt, amikor az idei nyári szünidőben július 1- és augusztus 31-e között valamennyi, menetrend szerint közlekedő belföldi helyközi autóbusszjáraton - a már meglévő vasuti kedvezményhez hasonlóan - 50 százalékos kedvezményt biztosít a diákoknak. az iparcikk kölcsönző és szolgáltató vállalat pedig - a balatoni pavilonok kivételével - valamennyi kölcsönző boltjában 30 százalékos kedvezménnyel kölcsönöz 2-4 személyes sátrakat, gumimatracot, hátizsákot és kerékpárt a diákigazolvánnyal rendelkezőknek. /mti/

k/km/gg/bc/mz hgy

00.12 230683 0823

--

sb0006 4 160 mtib1007

alaposabb tájékoztatás - kevesebb engedély nélküli építmény

1983. június 23. - az engedély nélküli és az engedélytől eltérő építkezések körében az elmúlt két évben végzett vizsgálatok tapasztalatait összegezte legutóbbi ülésén a xi. kerületi tanács végrehajtó bizottsága.

mint megállapították: a városrészben csökken az építési engedély nélküli, ugyanakkor nő az engedélytől eltérő mezőgazdasági és zártkerti építkezések száma. a kevesebb szabálytalanság annak is köszönhető, hogy a tanács kérésére a fővárosi kerületek földhivatala és a helyi ikv a bérleti szerződésben felhívja a figyelmet arra: a bérelt telkek beépítésére engedélyt kell kérni. a két esztendővel ezelőtti állapothoz hasonlóan viszont sok még az engedély nélkül épült gépkocsitároló. mivel az új budapesti városépítési szabályzat a korábbinál is kevesebb telken teszi lehetővé garázs kialakítását, sokan - ismerve az építési előírásokat - meg sem kísérelnek engedélyt kérni. a kimutatásokból az is kitűnik, hogy számottevően emelkedett - 1980-ban 2 millió 200 ezer, a múlt esztendőben pedig már több mint 3 millió forintot tett ki - az építésrendészeti bírság összege. tavaly 139 lezárt vizsgálat alapján 126 építmény - ebből 10 lakás - bontását rendelték el. a felemelt - az érték 50 százalékáig terjedhető - építésrendészeti bírság visszatartó hatása kevésbé

bel

- 6 -

1983.06.23.

érvényesül. a kiszabott összeget viszont többnyire fellebbezés nélkül tudomásul veszik az építetők és sokszor a jogerős határozat megszületése előtt ki is fizetik. hatósági végrehajtást csak igen ritkán rendel el a tanács műszaki osztálya. munkatársai a jövőben még alaposabb tájékoztatással, rendszeres helyszíni ellenőrzésekkel, a szabálytalanságok időben való felderítésével és megakadályozásával kívánják elejét venni az engedély nélküli és az engedélytől eltérő építkezéseknek. /mti/

na/mi/ár/gw hgy

00.13 230683 1860

-. -

sb0007 4 150 mtib1005

a termelési szolgáltatások fejlesztése /2. rész/

nem kielégítő a pótalkatrész-ellátás sem. a vállalatok jelentős többletmunkával, nem ritkán alacsony műszaki színvonalon, jórészt saját maguk gyártják a szükséges pótalkatrészeket. a használt alkatrészek javításával, felújításával viszont ugyiszólván senki sem foglalkozik.

a termelési szolgáltatások fejlesztése széleskörű, összehangolt intézkedéseket igényel. a javító-karbantartó tevékenység színvonalának emeléséhez elsősorban a meglévő vállalati hálózat szervezeti korszerűsítésére van szükség. az előrelépést segítheti a kis és közepes, szakosított vállalkozások rendszere, amelynek alapja, hogy minden tevékenységet olyan szervezetben kell végezni, ahol az a legfelkészültebben, leghatékonyabban, versenyképes költségekkel valósítható meg. a szakosított vállalkozások elterjesztése a legtöbb szolgáltatói területen indokolt. célszerű a vállalati erőforrások egyesítése, társulások, leányvállalatok és közös vállalatok létrehozása. ehhez megfelelő alapot nyújtanak a nagyobb vállalatok szolgáltató üzemei, gyárai. azokon a szakterületeken, ahol nincsenek átalakítható, fejleszthető üzemek, új vállalkozásokat, szolgáltató üzemeket, üzemágakat kell létrehozni. vitathatatlan, hogy ez szakmánként eltérő mértékben ugyan, de beruházásokat igényel. az anyagi ráfordítások azonban népgazdasági szinten hamar megtérülnek, mivel ezek eredménye nemcsak a szolgáltatóknál jelentkezik, hanem a termelővállalatoknál is.

nem minden területen jelent azonban megoldást az önállóan gazdálkodó szolgáltató vállalkozások kialakítása, számolni kell azzal is, hogy a vállalati karbantartó üzemek jórésztére továbbra is szükség lesz. ezekenél elsősorban a korszerű munka- és üzemszervezési módszerek széleskörű alkalmazásával kell a termelékenységét növelni.

bel

- 7 -

1983.06.23.

a termelési szolgáltatások egyéb területein, például a munka- és üzemszervezésben, az információ feldolgozásban, a kapacitásközvetítésben egyes minisztériumi vállalatok és különböző vállalkozások első kezdeményezései biztatóak. az állami tervbizottság azonban szükségesnek tartja az általuk végzett tevékenység további bővítését, valamint újabb, hasonló szervezetek létrehozását. /mti/

os/mi/bam/mz ie

00.14 230683 2225

-. -

sb0008 4 160 mtib1008

xxxii. csillagászati hét - százötven témát ajánl a tit

1983. június 23. - a minden évben nagy sikert aratott csillagászati hetet immár harmincketteszer rendezi meg idén a tudományos ismeretterjesztő társulat budapesti szervezete. a központi rendezvénysorozat időszakában - október 16-22. között - a különböző vállalatok, intézmények, munkásszállók, művelődési házak, ifjúsági klubok, középfokú tanintézetek, általános iskolák és kollégiumok érdeklődését ugynevezett területi előadásokkal elégítik ki. a diavetítéssel egybekötött referátumok a csillagászat, az űrkutatás, az űrhajózás eddig elért eredményeinek és jövőbeni terveinek megismerésére nyújtanak lehetőséget. az előadásokra, a beszélgetésekre, viták vezetésére kiváló szakembereket kértek fel. a tit előadóinak témaajánlata több, mint másfélszáz érdekes címet tartalmaz. a központi témákon túl a föld és a naprendszer keletkezése, a tizmilliárd évvel ezelőtti világ, a fekete lyukak, a teremtésmítoszok és a világvége-hiedelmek, az interkozmosz-programok, a közeledő halley-üstökös és más érdekességek szerepelnek a diavetítéses előadások sorában, amelyeket az érdeklődők a munkahelyükön, a klubjukban hallgathatnak meg.

a csillagászati hét rendezvényeivel arra törekszik a társulat, hogy minél szélesebb körben ismerkedhessenek meg a tanulók és a felnőttek a világűr kutatásának történeti és új eredményeivel, amelyek segítségével behatóbban megérthető a természet, kozmikus környezetünk. /mti/

na/sa ag hgy

00.14 230683 1491

-. -

sb0009 4 160 mtib1009

utikönyvek utazóknak

1983. június 23 - nagy és mini utikönyvek, hazai és külföldi városkalauzok új kiadásban és utánnyomásban - ezzel készül a medicina kiadó panoráma szerkesztősége az idegenforgalmi szezonra a nagy nyári bel-és külföldi népvándorlásra.

már az üzletekben van a jugoszlávia nagy utikönyv. bács gyula munkája ötödik, átdolgozott, bővített kiadásban tartalmazza a szomszédos ország multjával, jelenével kapcsolatos, az utazók számára nélkülözhetetlen, gyakorlati információkat.

a nagyutikönyvek sorozatban az idén még két újdonság hagyja el a nyomdát. bede béla-lampert mártá braziliába, békési istván pedig törökországba kalauzolja a turistákat. mindkét utikönyv első kiadásban lát napvilágot.

a külföldi városkalauzok sorozatban készül lindner lászló koppenhága és szathmári gábor: kijev című kötete. a napokban került a könyvesboltokba szávai jenő bukaresti és ürögdy györgy római városkalauza. a madridba látogatók is hasznos könyv segítségével igazodhatnak el a spanyol főváros látnivalói között - a közeli napokban jelenik meg verzár istván kalauza.

a bel- és külföldi uticélokat ismertető, ugynevezett mini utikönyvek számjelzéses, térképkivágásos módszerrel kalauzolják a turistákat. firon andrás csehországi utazások és moldoványi ákos londontól londonig című könyve már megvásárolható az üzletekben. várhatóan júliusban kerül az olvasókhöz cseke lászló észak-magyarország című utikönyve és ősszel hagyja el a nyomdát kovács gergelyné alföld, lindner lászló a loire völgye és verzár istván utazások spanyolországban című kötete.

közkedveltek a külföldi kisutikönyvek is, amelyek közül a napokban serény péter a szovjet riviéra című munkája immár negyedik alkalommal jelenik meg. első kiadásban lát napvilágot az ősszel bereczki urmasz: észtország vidékeire kalauzoló munkája.

könnyű helyzetben vannak a pécsre kirándulók: már megjelent csorba csaba pécsi városkalauza. még a nyáron forgathatják kralovánszky alán-balassa lászló veszprémről írt városkalauzát is az országot járók.

második, bővített, átdolgozott kiadásban készült el zákonyi ferenc a dunántul gyógyfürdői és fürdői című munkája, amely a teljesség igényével veszi sorra a dunántuli gyógyfürdőket, ismertetve azok történetét, gyógyvizeinek összetételét, hatását és a gyakorlati tudnivalókat.

/mti/ i/km/ag/mz hgy

00.15 230683 2359

--

sb0010 4 160 mtib1010 /közönségszolgálat/

új bélyeg és blokk

1983. június 23. - raffaello santi olasz festő és építész, az érett reneszánsz egyik legjelentősebb mestere születésének 500. évfordulója alkalmából június 29-én hét címletű, összesen 24 forint névértékű bélyegsorozatot és 20 forintos blokkot bocsát forgalomba a magyar posta.

a sor és a blokk andor andrás grafikusművész keretrajzával, hatszinű ofszetnyomással az állami nyomdában készült. a bélyegképeken a művész legjelentősebb festményei, a blokkon a szépművészeti múzeum tulajdonában lévő ugynevezett esterházy madonna látható.

a bélyegsorozatot és a blokkot a megjelenés napján elsónapi bélyegzővel látják el a kijelölt postahivatalokban. /mti/

bi er/sl/mz hgy

00.15 230683 0716

--

sb0011 4 160 mtib1011

megvásárolta a storno gyűjteményt a soproni városi tanács

1983. június 23. - tízmillió forintért megvásárolta a híres storno gyűjteményt a soproni városi tanács. a muzeális és történeti értékű anyag sopronban élt utolsó tulajdonosa és gondozója meghalt. a nemzeti muzeum védelme alatt álló gyűjteményt a család ausztriában élő rokonai örökölték. tőlük váltotta meg az említett összegért a tanács.

a gyűjtemény kiemelkedő darabjai középkori eredetű bronztárgyak, gyertyatartók, kelyhek, fafaragások. a hozzá tartozó festmények több évszázad jeles európai mestereinek műhelyeiben készültek. ezenkívül öntárgyakat, népies kerámiákat, porcelánokat, órákat és régi céh- emlékeket gyűjtöttek a storno család tagjai.

a gyűjtemény otthona, a storno ház, felújításra szorul. ez, a tervek szerint 1985-ben fejeződik be, s mintegy 15 millió forintba kerül. a város tulajdonába került műkincseket a felújítás befejezése után ismét eredeti helyükön láthatják majd az érdeklődők. /mti/

cser/sa kz hgy
00.16 230683 1014

--

sb0012 4 150 mtib1012

öntecsjelző kerámia

1983. június 23. - öntecsjelző kerámia gyártását kezdte meg egy hazai szabadalom felhasználásával a bodrogkereszturi kerámia ktsz. e kohászati üzemek által igényelt egyszerű anyagnak - lényegében kis kerámialapocskákról van szó - nagyon is speciális követelményeknek kell megfelelniük. megbízhatóan ki kell bírniuk a frissen csapolt acél óriási hőmérsékletét. a kohászati üzemek acélműveiben ugyanis ilyen, a szakemberek által jól ismert jelzésekkel ellátott kerámialapocskákat erősítenek azoknak a kokilláknak a falára, amelyekbe az acélt csapolják. e kis lapocskákról olvassák le a későbbi feldolgozás - a hengerlés, kovácsolás - előtt, hogy milyen minőségű acélt kaptak. e jelzőszámok megsemmisülése, hiánya nagy zavart okozna. a bodrogkereszturi ktsz az idén csak a lenin kohászati művek számára csaknem egymillió öntecsjelző kerámiát készít. /mti/

kör/sa kz hgy
00.17 230683 0905

--

második, bővített, átdolgozott kiadásban készült el zákonyi ferenc a dunántul gyógyfürdői és fürdői című munkája, amely a teljesség igényével veszi sorra a dunántuli gyógyfürdőket, ismertette azok történetét, gyógyvizeinek összetételét, hatását és a gyakorlati tudnivalókat.

/mti/ i/km/ag/mz hgy

00.15 230683 2359

--

sb0010 4 160 mtib1010 /közönségszolgálat/

uj bélyeg és blokk

1983. június 23. - raffaello santi olasz festő és építész, az érett reneszánsz egyik legjelentősebb mestere születésének 500. évfordulója alkalmából június 29-én hét címletű, összesen 24 forint névértékű bélyegsorozatot és 20 forintos blokkot bocsát forgalomba a magyar posta.

a sor és a blokk andor andrás grafikusművész keretrajzával, hatszinű ofszetnyomással az állami nyomdában készült. a bélyegképeken a művész legjelentősebb festményei, a blokkon a szépművészeti muzeum tulajdonában lévő ugynevezett esterházy madonna látható.

a bélyegsorozatot és a blokkot a megjelenés napján elsőnapig bélyegzővel látják el a kijelölt postahivatalokban. /mti/

bi er/sl/mz hgy

00.15 230683 0716

--

sb0011 4 160 mtib1011

megvásárolta a storno gyűjteményt a soproni városi tanács

1983. június 23. - tízmillió forintért megvásárolta a híres storno gyűjteményt a soproni városi tanács. a muzeális és történeti értékű anyag sopronban élt utolsó tulajdonosa és gondozója meghalt. a nemzeti muzeum védelme alatt álló gyűjteményt a család ausztriában élő rokonai örökölték. tőlük váltotta meg az említett összegért a tanács.

a gyűjtemény kiemelkedő darabjai középkori eredetű bronztárgyak, gyertyatartók, kelyhek, fafaragások. a hozzá tartozó festmények több évszázad jeles európai mestereinek műhelyeiben készültek. ezenkívül óntárgyakat, népies kerámiákat, porcelánokat, órákat és régi céh-émlékeket gyűjtöttek a storno család tagjai.

a gyűjtemény otthona, a storno ház, felújításra szorul. ez, a tervek szerint 1985-ben fejeződik be, s mintegy 15 millió forintba kerül. a város tulajdonába került műkincseket a felújítás befejezése után ismét eredeti helyükön láthatják majd az érdeklődők. /mti/

cser/sa kz hgy
00.16 230683 1014

--

sb0012 4 150 mtib1012

öntecsjelző kerámia

1983. június 23. - öntecsjelző kerámia gyártását kezdte meg egy hazai szabadalom felhasználásával a bodrogkereszturi kerámia ktsz. e kohászati üzemek által igényelt egyszerű anyagnak - lényegében kis kerámialapocskákról van szó - nagyon is speciális követelményeknek kell megfelelniük. megbízhatóan ki kell bírniuk a frissen csapolt acél óriási hőmérsékletét. a kohászati üzemek acélműveiben ugyanis ilyen, a szakemberek által jól ismert jelzésekkel ellátott kerámialapocskákat erősítenek azoknak a kokilláknak a falára, amelyekbe az acélt csapolják. e kis lapocskákról olvassák le a későbbi feldolgozás - a hengerlés, kovácsolás - előtt, hogy milyen minőségű acélt kaptak. e jelzőszámok megsemmisülése, hiánya nagy zavart okozna. a bodrogkereszturi ktsz az idén csak a lenin kohászati művek számára csaknem egymillió öntecsjelző kerámiát készít. /mti/

kör/sa kz hgy
00.17 230683 0905

--

sb0013 4 150 mtib1013

hazai benzinmotorok kerti kapákhoz

1983. június 23. - százötven és kétszáz köbcentiméteres kétütemű benzinmotorok gyártását kezdték meg a kismotor- és gépgyár mezőkövesdi üzemében. tervezői elsősorban a kerti rotációs kapák tulajdonosaira gondoltak. ezekhez jelenleg csak drága nyugati importból származó motort lehet vásárolni. az új motoroknak felépítésük, teljesítményük a háztáji termelés más területein is széles körű alkalmazási lehetőségeket biztosít: alkalmasak mezőgazdasági kistraktorok, építő és utkarbantartó kisgépek, szivattyúk, hálózatpótló aggregátorok meghajtására. az első ötszázat a szekszárdi mezőgép vállalat rendelte, s valamennyit rotációs kapára szerelik fel. /mti/

tre/szn/sa kz hgy
00.17 230683 0724

--

sb0014 4 150 mtib1014

telefonkábelek kuvaitba

1983. június 23. - több mint 200 kilométert szállít egyik újdonságából - a 400 egyidejű telefonbeszélgetésre alkalmas telefonkábelből - kuvaitba a magyar kábelművek szegedi gyára. az első szállítmány utra kész. a gyár kötelezettséget vállalt, hogy a nagy értékű kábelek teljesen hibátlanul érkeznek meg, s kerülnek majd a helyükre. ennek biztosításaként a karvastagságú kábelek belsejében levegő-tulnyomást hoztak létre; a nyomásváltozásból ugyanis megbízhatóan tudnak következtetni arra, hogy történt-e valamilyen sérülés a szállítás közben. a szegedi kábelgyárnak ez a legjelentősebb konvertibilis elszámolási exportja. /mti/

dob/sa kz hgy
00.18 230683 0682

--

sb0015 4 160 mtib1015

könyvtárosok vándorgyűlése győrrött

1983. június 23. - augusztus 25-27. között győrrött tartja meg xv. vándorgyűlését a magyar könyvtárosok egyesülete. eddig kilencszázan jelentették be részvételüket. a megnyitó plenáris ülés témája a könyvtár és az iskola kapcsolata lesz. ezzel összefüggésben foglalkoznak azokkal a feladatokkal is, amelyek az olvasóvá nevelésben hárulnak a könyvtárakra. a megnyitót követő szekcióüléseken megvitatják egyebek között azt, mit tehetnek az alsó és középfoku, illetve a felsőoktatási intézmények azért, hogy diákjaik elsajátítsák a könyvtárhasználat módszereit. a zenei könyvtárak munkatársai külön szekcióban tanácskoznak a zenei közgyűjtemények feladatairól. a vándorgyűlés levéltáros résztvevői pedig arról tárgyalnak, miként szolgálja a művelődés ügyét a levéltári hálózat. /mti/

mzs/sa kz hgy
00.18 230683 0845

--

sb0016 4 160 mtib1016 /közönségszolgálat/

országos cserépvásár pécssett

1983. június 23. - ismét megrendezik a híres pécsi cserépvásárt. időpontja július 3., és helyszíne a székesegyház előtti sétatér. már hajnali hat órától lehet nézelődni, vásárolni a kerámia utcává átalakuló fasorban, ahol kizárólag népművészek, népi iparművészek árusíthatják a mesterjegyükkal hitelesített portékákat. ennek megfelelően csak meghívott mesterek vehetnek részt a nyári cserépparádén. a rendező szerv - a baranya megyei művelődési központ - meghívását 28 népi keramikus fogadta el hódmezővásárhelyről, karcagról, nádudvarról, miskolcraól, sümegről, zalaegerszegről, szekszárdról, mohácsról és más patinás „fazekas városokból”. többségük rendszeresen szerepel a gerencsér sebestyén emlékére három évenként meghirdetett országos fazekaspályázaton és alkotásaival bizonyította művészi tehetségét. ilymódon igyekeznek elősegíteni a szervezők, hogy az esemény ne a giccs, a tömegáru, hanem az értékes népi kerámia vására legyen. legalább 15 ezer cserép között válogathatnak majd az érdeklődők. a rendezők azt kérték a mesterektől, hogy mindenekelőtt használati célú kerámiákat hozzanak a vásárra. a közönség helyszíni bemutatón ismerkedhet meg az agyagművesség szakmai fogásaival, s aki akarja, akár ki is

próbálhatja a korongolást. változatos kulturális műsor szórakoztatja majd a sokadalmat. abban az időben zajlik pécssett a szövetkezeti néptáncosok v. találkozója és a résztvevő együttesek műsort adnak a sétatéren. ugyancsak előadást tart a népszerű bóbíta bábszínház is. /mti/

igó/bné/sa kz hgy
00.19 230683 1556

--

sb0017 4 160 mtib1017

a bolyi kombinát színész nívódija

1983. június 23. - színész-nívódijat alapított a bolyi mezőgazdasági kombinát szakszervezeti bizottsága. a nagyüzem kollektívája ilymódon is ki akarja fejezni köszönetét és elismerését a pécsi nemzeti színház művészeinek. a díj odaítéléséről a színházi évad végén szavazással döntenek a kombinát dolgozói, akik közül sokan bérletesként és még többen egy-egy üzemi vagy brigádközösség tagjaként látogatják az előadásokat. a pécsi színház művészei is gyakran megfordulnak bolyban: ünnepségeken szerepelnek, műsorokat adnak. a kombinát nívódiját most első alkalommal a legtöbb szavazatot kapott krasznófi klára művésznő nyerte el, többéves kiemelkedő színészi munkássága elismeréséül. a szakszervezeti bizottság megbizta a gazdaság „házi”, szobrászát, a pécssett élő trischler ferenc szobrászművészt egy szép műtárgy megalkotásával, amelyet - az oklevél és pénzjutalom mellett - a nívódijas színészeknek adnak majd. /mti/

igó/bné/sa kz hgy
00.20 230683 0986

--

sb0018 4 160 mtib1018 /közönségszolgálat/

nemzetközi táncverseny orosházán

1983. június 23. - nemzetközi táncverseny színhelye lesz szombaton és vasárnap a orosházi petőfi művelődési központ: 21 ndk-beli, lengyel, dán, csehszlovákiai és magyar pár lép zsűri elé. a 14. alkalommal megrendezett orosházi nyári táncversenyen hét csapat táncosai indultak: a koppenhágaiak, a poznaniak és az érsekújváriak most szerepelnek először orosházán, a lipcsei, karl-marx-stadtiak és a szombathelyiek - a vendéglátó orosháziakkal együtt - rendszeresen részt vesznek e nemzetközi táncversenyen.

pénteken már bemutatkoznak az orosházi vendégei: mezőkovácsházán a művelődési központban este rendezik meg az „a,” és „b,” osztályos táncosok páros versenyét. a hét tánckör csapatversenye /egy-egy csapat egy „a,” s két „b,” minősítésű párból áll/ szombaton és vasárnap délután lesz az orosházi művelődési központban. a klasszikus európai és latin-amerikai táncokat bemutató táncosok vasárnap délelőtt csanádapácán is fellépnek. a verseny az orosházán sorra kerülő gálaesttel fejeződik be. /mti/

sam/ka/kz/zsu hgy
07.15 230683 1081

--

sb0019 4 150 mtib1019 /közönségszolgálat/

kertbarátok tanácsadója - a növényvédőszer várakozási ideje

1983. június 23. - a biztonságos mezőgazdasági, kertészeti termelés érdekében több tucat igen veszélyes rovar-, gomba- és gyomirtószert használnak fel a kis- és nagyüzemekben egyaránt. a mérgeg teljesen veszélytelen és ártalmatlan a felhasználók és a fogyasztók számára, de csak akkor, ha mindenki megtartja és megtartatja az egyébként jó és pontosan előírt rendelkezéseket, óvórendszabályokat - erre a fontos feltételre hívja fel a figyelmet a mém növényvédelmi és agrokémiai központja.

a vegyszereket ugyanis nem egyszerre és nem nagy mennyiségben vetik be, hanem a növények szükségleteinek megfelelően, az év meghatározott szakaszaiban, kellő elosztással. így a növények és a környezet „mérgeg terhelése,” veszélyeztetettsége szinte minimális, s ami a lényeg, a fogyasztóra teljesen veszélytelen.

MK 9-

a vegyszereknél kétféle betartandó várakozási idő van. a munkaegészségügyi várakozás azt jelenti, hogy a permetezés-eket követően hány nap múlva szabad megkezdeni a munkát a kertben, a földeken. az élelmezésegészségügyi várakozási idő pedig szintén napokban határozza meg az utolsó permetezés és a gyümölcs, a zöldség szedése, fogyaszthatósága közötti időt. amíg tehát nem telt le a permetezés után az élelmezésegészségügyi várakozási idő, addig szigorúan tilos leszedni és főleg fogyasztani, másoknak eladni a termést. /mti/

kf/bam/zsu hgy
07.22 230683 1429

--

sb0020 4 150 mtib1020

együttműködés az export növeléséért

1983. június 23. - az exportlehetőségek növelését szolgáló gazdasági társaságot alapított a heves megyei állatforgalmi és husipari vállalat vezetésével 22 heves megyei állami- és szövetkezeti gazdaság. kölcsönös érdekelttség és kötelezettség alapján növelik a vágómarhatermelést, s megteremtik zavartalan feldolgozásának feltételeit. az utóbbi érdekében, 136 millió forintot költséggel nagyszabású rekonstrukciót hajtanak végre a gyöngyösi vágóhidon, s ennek keretében önálló vonalat szerelnek fel a vágómarhák feldolgozására. a tervek szerint az évi 23.000 szarvasmarha feldolgozására alkalmas gépsoron különféle huskészítményeket is előállítanak majd. beruházási költségéből 30 millió forintot a társult gazdaságok adnak össze, 50 millió forintot exportnövelési hitelből akarnak fedezni, a többit pedig az iparág, illetve a vállalat saját fejlesztési alapjából. a rekonstrukció 1985 végére fejeződik be. akkorra a társult gazdaságok megteremtik a nyersanyagellátás feltételeit is. /mti/

kov/kz/zsu hgy
07.35 230683 1057

MK 9-

--

sb0021 1 130 mtib1021

elutazott a kndk minisztertanácsának elnökhelyettese

1983. június 23. - csütörtökön elutazott hazánkból ke üng te, a koreai munkapárt politikai bizottságának póttagja, a koreai népi demokratikus köztársaság minisztertanácsának elnökhelyettese, a magyar-koreai kormányközi bizottság társelnöke, aki küldöttség élén részt vett a magyar-koreai gazdasági és műszaki tudományos konzultatív kormányközi bizottság v. ülészakán.

a vendég bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent borbándi jános, a minisztertanács elnökhelyettese, a bizottság társelnöke, kim jong szun a kndk budapesti, valamint etre sándor, hazánk phenjani nagykövete. /mti/

be/zsu sn
08.30 230683 0675

--

sb0022 4 150 mtib1022

ribizliszüret az illetményföldeken

1983. június 23. - többszáz szedik a ribizlit a móri állami gazdaságban. a korábbi években sosem volt elegendő munkáskéz a termés betakarításához, az idén viszont szinte minden bokorra jut egy-két szüretelő. a gazdaság ugyanis az idén először illetményföldként, illetve részesművelésbe dolgozóinak adta ki negyvennyolc hektáros ribizlisét. az ezer-kétezer négyzetméteres illetmény-ültetvények gépi munkáit - a talajművelést, a permetezést, valamint a termés szüret utáni elszállítását - a gazdaság vállalta magára, a többi tennivalót kellett elvégeznie a terület gondozójának. a módszer beváltotta a hozzáfűzött reményeket. a gazdaság megszabadult munkaerő-gondjától, veszteségmentesen, jó minőségben betakarított, feldolgozásra alkalmas gyümölcsöt kap. jól jár a munkavállaló is, mert az állami gazdaság biztos vásárlója, minimálisan a szerződéses árat fizeti, s így a családtagok, barátok, rokonok közreműködésével végzett munkával szép mellékjövedelemhez jut.

az állami gazdaság szörpüzemének ellátására számóca telepítését is tervezi. ezt is hasonló módon művelteti meg. /mti/

dév/kz/zsu hgy
08.35 230683 1155

MK 9-

--

sb0023 4 160 mtib1023

népművészeti táborok somogy megyében

1983. június 23. - négy népművészeti tábor nyílik az idén somogy megyében. kadarkutra a himző-varró szakkörök legügyesebb tagjait hívták meg. a hagyományosnak számító szövés és gyöngyfüzés mellett az idén a csipkeverés tudományával is megismerkednek a táborba érkező asszonyok, lányok, s előadásokat hallgathatnak arról, hogy lehet az ősi motívumokat a mai igényekhez igazítani. a fafaragók csösend községben táboroznak, s a lakói játszótéri plasztikákat készítenek. munkáik a marcali gyerekeknek okoznak majd örömet. a fazekasok csurgói táborában az idén az ugynevezett kőporos kerámia égetésének technikája, illetve ennek elsajátítása lesz a fő feladat. az egyre népszerűbb dudaiskolának fonyód ad otthont. a jelentkezők száma máris több száz, s közülük nyolcvan külföldön élő magyar. a táborok közül elsőként - július elején - a himző-varró szakköröké nyílik meg, utolsónak pedig, ugyanezen hónap végén, a dudásoké. /mti/

káp/kz/zsu hgy
08.40 230683 0993

--

sb0024 4 150 mtib1024

hétszáz hektárral több termőföld

1983. június 23. - hétszáz hektárral gyarapodik az idén hajdu-bihar megye határában a termőterület. következetes ellenőrzéssel sikerült megváltoztatni azt a korábbi gyakorlatot, amely lényegében nem volt tekintettel a termőföldekre. a mezőgazdaságilag hasznosítható területek korábban szinte folyamatos csökkenése két évvel ezelőtt megállt a megyében, tavaly már csaknem 350 hektáros gyarapodás történt, az idén pedig már ennek is éppen a kétszeresével akarják növelni a termőföldek területét. lebontják az elhagyott, omladozó tanyákat, s felszántják a helyüket, művelésbe vonják a táblarendezés következtében feleslegessé vált dűlőutakat, felülvizsgálják a csatornák, utak, vasutak mellett húzódó, eddig tulontul bőven méretezett kiserősávokat, s akkorát hagynak, amekkorát a rendelkezések előírják. megoldják a helyenként még fellelhető parlagok és az elhagyott, régi szőlőskertek bevonását a termelésbe. /mti/

szü/kz/zsu hgy
08.43 230683 0978

MM

910

--

sb0025 4 130 mtib1026 /közönségszolgálat/

közlemény

1983. június 23. - tenor és basszus próbaéneklést hirdet a magyar rádió és televízió énekkara. korhatár 35 év. a meghallgatásra szeptemberben kerül sor. csak biztos kottaolvasási készséggel rendelkezők és képzett hangok jelentkezését várják. az írásbeli jelentkezéseket augusztus 15-ig kell beküldeni a következő címre: magyar rádió, zenei főosztály, 1800 budapest. a borítékra ráírandó: próbaéneklés. /mti/

zsu sn
09.29 230683 0442

--

sb0026 4 180 mtib1027

ujabb viharkérek észak-dunántúlon

1983. június 23. - csütörtökre virradó éjszaka újabb áramzavarokat okozott a vihar észak-dunántúlon. a 20 és 35 kilovoltos távvezetékek több helyen megsérültek a villámcsapások következtében. esztergom, kapuvár, szombathely, kőszeg térségében kábelrobbanásokat, szigetelés sérüléseket, vezeték szakadásokat okoztak a villámcsapások. a hibákat még az éjszakai órákban kijavították.

a kisfeszültségű hálózatokban keletkezett zavarok elhárítását ugyancsak gyorsan megkezdtek az észak-dunántúli áramszolgáltató vállalat hibaelhárító részlegei. többszáz ilyen hiba keletkezett, amelyek a városok és falvak egyes részeit, házcsoportjait érintik.

győrtől még csütörtökön is tartott a szerdai felhőszakadás okozta károk helyreállítása. tisztították, takarították az elöntött pincéket. a víz üzletek, áruházak alagsorait, pincéit is elborította, és jelentős károk keletkeztek. /mti/

cser/zsu sn
09.33 230683 0947

MK 1010

--

sb0027 4 150 mtib1028

a kányási bányaszerencsétlenség halálos áldozata

1983. június 23. - mint arról már hirt adtunk, a nógrádi szénbányák kányási üzemének 22-es frontján történt omlást követően a betemetett három bányász kimentéséért indított akció során gyunkó sándor, 23 éves vájárt sikerült élve kimenteni. kanizsai lászló, 28 éves csillás, tari lakosnak csak a holtestét tudták felszínre hozni, ottmár károly, 38 éves vájár, salgótarjáni lakos életének megmentéséért még folyik a küzdelem. /mti/

mi/er sl sn
10.52 230683 0505

--

sb0028 4 150 mtib1030

csökkenő energiafelhasználás a békési mezőgazdaságban

1983. június 23. - az elmúlt két évben békés megye mezőgazdasági szövetkezeteiben, több termék előállítására ellenére csökkent az energiafelhasználás. a tsz-ekben összesen 363 ezer gigajoule-lal kevesebb energiát használtak fel, mint két évvel ezelőtt. különlegesen a gázolaj, tüzelőolaj és a benzinfelhasználás megtakarítása jelentős - emelték ki a mezőgazdasági szövetkezetek szövetsége elnökségének csütörtöki szeghalomban tartott ülésén. különösen a gyakorló műszaki szakemberek aktívak e tekintetben. többek között a terményszáritók gazdaságosabb üzemeltetésére dolgoztak ki hatékony javítási módszereket. ezek közül a legnagyobb érdeklődést a toronyszáritóknál alkalmazható recirkulációs illetve levegő áramoltatási megoldások váltották ki. a mérések szerint az elérhető megtakarítás 15-20 százalékos.

békés megyében igen kedvezőek a geotermikus energia hasznosításának lehetőségei, hiszen az 1500-2500 méter közötti furási mélységben nagy gyakorisággal 80 celsius fok hőmérsékletű víz található. a lehetőségek kihasználására a szarvasi dózsa tsz irányításával héviz-hasznosítási programot valósítanak meg. a termálenergiát állattartó épületek, műhelyek fűtésére, valamint terményszáritásra kívánják felhasználni.

az előző ülésén rámutattak: a szakemberellátás érdekében felsőfokú energetikus, valamint gáztüzelő-berendezések javítására képesítést adó szakmunkás tanfolyamokat kell szervezni. /mti/

bty/ke/er ká sn
12.18 230683 1505

MK

--

sb0029 4 180 mtib1031

fertőzés a tésai építőtáborban

1983. június 23. - szerdáról csütörtökre virradó éjszaka fertőzési tünetekkel harmincnégy 14 és 16 év közötti gyereket szállítottak kórházba a tésai kisz-építőtáborból. a gyerekek fej- és hasi fájásokról, hányingerről, hányásról, hasi görcsökről és hasmenésről panaszkodtak, ezért - bár állapotuk nem súlyos - kórházba szállították őket kivizsgálásra. a pest megyei köjál szakemberei csütörtök hajnaltól a helyszínen vizsgálják a fertőzés okát. /mti/

vir/mi/er az sn
12.18 230683 0512

--

sb0030 4 130 mtib1032

kővágó László kitüntetése

1983. június 23. - az elnöki tanács kővágó Lászlónak, az mszmp kb párttörténeti intézete osztályvezetőjének kiemelkedő közéleti és tudományos tevékenysége elismeréseként, 60. születésnapja alkalmából a munka érdemrend arany fokozata kitüntetést adományozta.

a kitüntetést kornidesz Mihály, az mszmp kb osztályvezetője adta át. /mti/

gw sn

12.22 230683 0389

MK

--

sb0031 4 130 mtib1033

celldömölk cimere és zászlaja

1983. június 23. - celldömölk tanácsa csütörtöki ülésén rendeletet hozott a város címeréről és zászlajáról. eszerint a címerben a történelmi multat nemesdömölk oroszlánja, a város fejlődését a legújabb időben meghatározó vasútra utaló szárnyaskerék jelképezi, míg a szocialista kort ötágu vörös csillag érzékelteti. a pajzsmező színeiben a vörös a fejlődés, az élet, a zöld a mezőgazdaság, a kemenesaljai táj színe. a zászló téglalap alakú, nyersfehér színű vászon arany rojtokkal, rajta celldömölk cimere. a címer felett celldömölk felirat olvasható. /mti/

Lér/ká/gw sn

12.29 230683 0619

--

sb0032 4 180 mtib1035 /közönségszolgálat/

időjárásjelentés /1. rész/

1983. június 23. - a meteorológiai intézet jelenti csütörtökön 13.30 órakor:

napos, száraz idő várható kelet-európát az elmúlt 48 órában több hullámban hideg, sarkvidéki eredetű levegő árasztotta el. ennek első hulláma csütörtök hajnalra már elérte a fekete-tenger medencéjét és törökországot. romániában és bulgáriában szerdán heves záporok, zivatarok voltak és helyenként felhőszakadás-méretű csapadék hullott. a hőmérséklet jelentősen visszaesett. csúcstértéke többfelé 10, 13 fokkal marad el az ilyenkor szokásostól. a kontinens nyugati, északnyugati partvidékén óceáni léghullámok okoznak változékony időjárást. az alpok és kárpátok vidékén anticiklon épült föl, így péntek estig száraz, tulnyomóan napos időre lehet számítani.

hazánkban szerdán délelőtt a középső országrészben, délután és este a dunántulon és a tiszántul déli vidékein alakultak ki záporok, zivatarok. a kislalföldön, a bakony térsége sokfelé meghaladta a 10 mm-t, sőt siklósról 35, mezőhegyesről 50 mm-t jelentettek. néhány helyen az erős zivatart jégeső is kísérte. a legmagasabb nappali hőmérséklet 21 és 27 fok között volt. csütörtök hajnalra északkeleten 6, 10, másutt általában 10, 15 fokig hűlt le a levegő. délelőtt északon, északkeleten napos, délen, délkeleten erősen felhős volt az ég. 11 órára 18, 20 fokig emelkedett a hőmérséklet.

67

budapest belterületén szerdán a hőmérséklet napi középértéke 20,7 fok volt és ez 0,4 fokkal magasabb a százéves átlagnál.

ma 12 órakor budapestben 21 fokot mértek, a tengerszintre átszámított légnyomás 1017 mbár, alig változik.
a balaton vizének hőmérséklete 11 órakor síófoknál 18 fok volt.

várható időjárás az ország területén péntek estig:

eleinte délen még erősen felhős idő lesz, egy-két helyen futó zápor lehet. később ott is csökken a felhőzet és országszerte napos, száraz idő várható. az időnként megélénkülő keleti, délkeleti szél holnapra délnyugatra fordul.

a várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 8 és 13,
a legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 23 és 27 fok között alakul.

/folyt. köv./

gw
13.46 230683 2186

-.-

sb0033 4 180 mtib1036 /közönségszolgálat/

időjárásjelentés /2. rész/

várható időjárás budapest területére péntek reggelig:

napos, száraz idő várható időnként mérsékelt széllel. a hőmérséklet késő este 18, holnap hajnalban 11 fok körül várható

várható időjárás a balaton és a velencei-tó térségében ma estig:

napos, száraz, mérsékelt meleg idő várható. az északi, északkeleti szél gyakran élénk, néha erős lesz.
a levegő hőmérséklete délután 23, késő este pedig 19 fok körül várható.

távolabbi kilátások szombattól-keddig:

meleg, nyári idő várható. a hét végén szórványosan, a jövő hét elején többfelé várható záporosó.

47

a legalacsonyabb hajnali hőmérséklet 11, 16 fok között várható.
a legmagasabb nappali hőmérséklet 25, 30 fok között alakul.
jelentős mennyiségű /legalább 5 mm/ csapadék az időszak legvégén az ország területének 30 százalékán várható.
a duna vízállása budapestnél: 367 cm,

a viz hőmérséklete: 16,5 fok. /mti/

gw ie

13.55 230683 1131

-.-

sb0034 4 160 mtib1037

ujabb ösbemutatók a veszprémi tv-találkozón

1983. június 23. - a veszprémi tv-találkozón csütörtökön a korábban már sugárzott versenyfilmek vetítésével folytatódott a program.

a filmalkotók és a nézők találkozóin - versenyen kívül csütörtökön is több ösbemutatót tartottak. balatonfüzfőn a nitrokémia művelődési házában mutatták be lászló bencsik sándor - horváth péter: „piac,, című filmjét, mihályfi sándor rendezésében. a film a bosnyák tér nagyforgalmu piacának sajátos törvényeit, működési mechanizmusát mutatja be egy rakodómunkás elbeszélése alapján.

a veszprémi sód filmszínház közönsége a déry tiber művéből készült „óriás,, című tv film ösbemutatóját láthatta szántó erika rendezésében. a film tragikus végű szerelmi története a háboru utáni budapesten játszódik.

a veszprémi művelődési házban külön műsorprogrammal lépett a közönség elé a tv szegedi körzeti stúdiója is. /mti/

szé/nné/az/gw.ie

nak munkaközössége

14.19 230683 0944

47

-.-

sb0035 4 160 mtib1038

olvasótábor nemzetiségi kisdíákoknak

1983. június 23. - a duna menti bár községben csütörtökön zárta kapuit a délszláv nemzetiségű gyerekek olvasótábora, szerb-horvát nyelven: a „citalacki tabor,,, s ugyanott nyílik meg a jövő hónapban a német nemzetiségű gyerekek olvasótábora, anyanyelvükön: a „leselager,,, az országban először - 1976-ban - baranya szervezett nyelvművelő tábort a szerb-horvát és német ajku kicsinyek számára. azóta minden nyáron a hangulatos duna-parti táborban találkoznak egymással a dunántul nemzetiségi településeinek élő lányok és fiúk. a tíz-tíz napos program során irodalmi anyanyelvükkel és népi hagyományaikkal ismerkednek.

a most véget ért délszláv olvasótábornak hatvankét kis lakója volt, köztük tíz a szomszédos jugoszláviából. több napot töltött körükben az egyik legismertebb jugoszláv gyermekköltő is, a zágrábban élő ratko zvrko, s felolvasott a verseiből. /mti/

igó/bné/az/gw ie

14.32 230683 0943

--

sb0036 4 150 mtib1039

vizügyi és közegészségügyi szemle a balaton-parton

1983. június 23. - megfelelő volt a balatoni szezonra való felkészülés, tervszerűen haladnak a közműépítő munkálatok - állapították meg a vizügyi szervek kétnapos közegészségügyi és műszaki szemlén, amely csütörtökön fejeződött be.

a tó védelmét célzó szennyvisztisztító és elvezető rendszerek kiépítése során siófok térségében befejeződött a csatornázási program második szakasza és ezzel a regionális szennyviztelep kapacitása tízezer köbméterrel növekedhet. készthelyen hatezer köbméterrel működik az új szennyviz-iszap és háziszemét komposztáló berendezés is. befejeződött balatonalmádi térségének a csatornázása, a szennyvizet a fűzfői tisztító telepen gyűjtik össze. fonyód térségében néhány nap múlva elkészül a 17 kilométeres csatornarendszer, amely a boglárlellei telep tisztított szennyvizét vezeti be. június 30-ig négy tisztítótelepen helyeznek üzembe kémiai foszforeltávolítót, további kilenc telepen pedig klórozó berendezést építenek be. /mti/

szé/nné/er az ie
14.35 230683 1049bővítették a szennyviztelep teljesítő-
képességét; ugyanitt már működik

--

sb0037 4 160 mtib1040

népzenei alkotótábor hajduszoboszlón

1983. június 23. - országos népzenei alkotótábor nyílt csütörtökön a kisz hajduszoboszlói politikai képzési központjában. a hatodik alkalommal megrendezett tábor mintegy száz hazai zenésznek kínál továbbképzési lehetőséget, s hatékony fóruma a népzenei együttesek összehangolt műhelymunkájának is. az idei tíznapos táborban kezdődik a két évig tartó tánc-zenész képző tanfolyam: a hajduszoboszlón összegyűlt leendő tánc-zenész képző tanfolyam: a havonta egy-egy hétvégén folytatják a tanulást, s két év múlva működési engedélyt kapnak. a hatodik országos népzenei alkotótábor munkájában jugoszláviában élő magyar népzeneészek és egy belga népzenei együttes tagjai is részt vesznek. /mti/

tár/az/gw ie

14.40 230683 0759

--

sb0038 4 180 mtib1041

tanácsülés pécssett - javulnak a nyugdíjaskorú lakosság
életkörülményei

1983. június 23. - pécssett egy évtized alatt 13 százalékkal nőtt a nyugdíjkorhatáron felüli emberek száma, amely ma már azonos egy magyar kisváros teljes népességével: meghaladja a harmincezetet. a nyugdíjaskorú lakosság tehát számottevő réteggé vált napjainkra, ezért is tüzte - most első ízben - csütörtöki ülésének napirendjére az idős emberek életkörülményeinek megtárgyalását a városi tanács.

a városban körülbelül tízezer ember él egyedül vagy másodmagával, magukra hagyatottságuk miatt ők válhatnak elsősorban igénylőjévé a felnőttvédelmi szociális gondoskodásnak. a gondok enyhítésére megkezdődött az első pécsi nyugdíjsház építése. egy év múlva készül el, s százhuszonhárom kétszemélyes lakás lesz benne, továbbá személyes öregek napközi otthona csatlakozik hozzá. még a mostani ötéves tervben megépít a tanács egy új szociális otthon, amelyet a következő tervidőszakban tovább bővítenek, s összesen háromszáz idős embernek nyújt majd kényelmes, kellemes otthon. ezen túlmenően - széleskörű társadalmi összefogással - ötvennyel növelik a szociális otthonbeli helyek számát; a vöröskereszt kezdeményezésére eddig kétfélmillió forinttal járultak hozzá a szocialista brigádok, üzemi közösségek.

! egy nyolcvan

pécs történelmi városközpontjában az átlagosnál nagyobb számban élnek idős emberek, sajátos gondjuk az elöregedett, felújításra szoruló lakások tetemes száma. a tanács úgy foglalt állást ebben a kérdésben, hogy segíteni, támogatni kell őket otthonuk rendbehozásában, s a jó közérzetük megőrzése végett gondoskodni kell arról is, hogy a hatóságok minél kevesebb zaklatással oldják meg a belváros rekonstrukciós feladatait. /mti/

igó/bné/az/mz ie

14.55 230683 1749

.-

sb0039 4 130 mtib1042

harmincmillió forint városszépítésre székesfehérvárott

1983. június 23. - az idén városszépítő egyesület alakul székesfehérvárott - jelentették be csütörtökön a hazafias népfront fejr megyei elnökségi ülésén. a város lakossága tavaly összesen 30 millió forint értékű társadalmi munkát végzett a lakóterület szépítéséért. az üzemekben megszervezett kommunista műszakok munkabére 4,5 millió forintot tett ki, amit a lenin-lakótelepi százötven személyes óvoda építésére fordították. az ülésen elmondták, hogy a lakosság huszonkétezer négyzetméteren új parkot, két sportpályát, tíz kisebb játszótérrel és két kilométernyi járdát épített, tizenhárom utcában a lakók társulásával vezetékbe a gázt, valamint hétezer facsemetét, harmincezer cserjét és virágpalántát ültettek el. részt vállaltak a diákok is a parkok gondozásából, a nagyüzemek dolgozói pedig a gyári lakótelepek szépítésében tettek ki magukért. jól működnek a városban a környezetvédelmi őrsek, eredményesek a népfront körzeti bejárások. /mti/

zsi/az/mz ie

15.19 230683 1035

.-

sb0040 4 150 mtib1043

Lengyel bányászok - részvétávirat

1983. június 23. - méhes Lajos ipari miniszter részvétáviratot intézett Czesław Piotrowski lengyel bányász- és energiaügyi miniszterhez abból az alkalomból, hogy négy lengyel bányász hősi halált halt a márkushegyi bányászerezés során, és kérte, hogy együttérzését tolmácsolja az elhunytak hozzátartozóinak is.

Kapolyi László ipari államtitkár a kormány nevében fejezte ki részvétét Jerzy Zielinskinek, a lengyel népköztársaság magyarországi nagykövetének. /mti/

mi/er sn ie
15.21 230683 0537

.-

sb0041 4 130 mtib1044 /embargó: 18 óráig!/
magyarországra látogat a török miniszterelnök

1983. június 23. - Bülcend ulusu, a török köztársaság miniszterelnöke Lázár Györgynek, a minisztertanács elnökének meghívására a közeljövőben hivatalos látogatást tesz Magyarországon. /mti/

mi/ig ie

15.24 230683 0262

.-

sb0042 1 160 mtib1045 törölve !

-. -

sb0043 4 130 mtib1046

várkonyi péter látogatása somogy megyében

1983. június 23. - várkonyi péter, az mszmp központi bizottságának titkára csütörtökön somogy megyébe látogatott. kaposvárott varga péter, a megyei pártbizottság első titkára fogadta és tájékoztatta a megye gazdasági, politikai és társadalmi életéről. várkonyi péter ezután felkereste a csepel művek egyedi gépgyárának kaposvári nehézgépgyárát, itt ackermann józsef gyárigazgató számolt be az üzem tevékenységéről. elmondta, hogy nagy szakmai felkészültséget igénylő termékeket: csőmegmunkáló- és présgépeket, valamint atomerőművi javítóberendezéseket állítanak elő, évente mintegy háromszázmillió forint értékben. termékeik tulnyomó részét exportálják, ennek mintegy kétharmada a szocialista országokba, egyharmada pedig tőkésországokba kerül. varga jános, a gyár pártalapszervezetének titkára, az üzem politikai és társadalmi életéről adott tájékoztatást, majd a központi bizottság titkára megtekintette az üzemet.

várkonyi péter utána ezután a szennai falumuzeumba vezetett, ahol csepinszki mária, a falumuzeum vezetője kalauzolta, bemutatta a megye egyik legszebb műemlékét, józsef császár türelmi rendelete után épült, népi barokk stílusú, festett kazettás mennyezetű református templomot, valamint a népi építészet más értékes emlékeit.

a ll.

a központi bizottság titkára somogyi programjának befejezéseként délután a megyei pártbizottság oktatási igazgatóságán rendezett aktivaülésein tájékoztatót tartott időszerű nemzetközi kérdésekről. /mti/

káp/hné/st/mz ie

15.36 230683 1531

-. -

sb0044 4 160 mtib1047

évadzáró a szegedi színháznál

1983. június 23. - a szegedi nemzeti színház csütörtökön tartotta évadzáró társulati ülését. nagy lászló igazgató elmondotta, hogy a tervezett 425 előadás helyett 474 előadást tartottak, több mint száznyolcvanezer néző előtt; összesen tizenhat bemutatót láthatott a szegedi közönség. szegeden kívül százharminc este léptek fel hazánk más városaiban és községeiben. több mint nyolcezren látták az operatársulat tizenhárom előadását az nszk-ban, és több alkalommal sikeresen vendégszerepeltek jugoszláviai testvérintézményükben szabadkán is. hat

a művelődési minisztérium nivódijban részesítette kocsis istván: a korona aranyból van című drámáját és rossini a sevillai borbély című operájának előadásait. az évadzárón hét művész a különböző előadásokon nyújtott kiemelkedő alakításaiért a színház nivódiját kapta.

az igazgató szólt arról, hogy a jövő évad első bemutatói lesznek: dumas-sartre: kean, avagy london királya című romantikus játék, ábrahám pál: bál a savoyban című operettje és egy este közös műsorban mascagni: parasztbecsület, valamint leoncavallo: bajazzok című operája. a színház új magyar repriz-sorozatában ismét felújítják görgegy gábor: fejek ferdinándnak című művét. a békéscsabai színház művészeivel közösen állítják színpadra huszka: mária főhadnagy című operettjét. magyar szerzők új műveiből négy stúdió-előadást is tartanak. pál tamás, a színház főzeneigazgatója a közeljövőben megvált a szegedi intézménytől. tisztét oberfrank géza veszi át. /mti/

dén/d/az/gw ie

15.37 230683 1556

-. -

sb0045 4 160 mtib1048

gorkij-díjat kapott nagy katalin író

1983. június 23. - a gyermekkönyvek nemzetközi tanácsa, az *ibby* az ideai gorkij-díjat egy szovjet és lengyel szerző mellett nagy katalin íróknak ítélte türehető lajos című gyermekkönyvéért.

a nemzetközi elismerést szerzett kötet 1980-ban 30 ezer példányban jelent meg, s rövid idő alatt elkelt a hazai boltokban. hamarosan más országbeli kisgyermek is megismerkedhet az alsótagozatos magyar kisdíák vidám, fordulatos életével, kalandjaival. az író tizenkettedik gyermekkönyvét több népszerűvé vált kötete előzte meg. az „intőkönyvem története”, a „vakarcs”, és a „vakarcs vakációja”, című és más műveiből rádió- és tévéjáték is készült.

az 1979-ben alapított - az idén másodszor kiosztott - díjat janikovszky éva, az *ibby* magyar bizottságának elnöke adta át az íróknak. /mti/

ri/mi/mz ie

15.48 230683 0869

--

sb0046 4 130 mtib1050

megalakult a magyar történelmi társulat pest megyei csoportja

1983. június 23. - a magyar történelmi társulat pest megyei csoportjának alakuló ülését csütörtökön tartották budapesten, a megyei pártbizottság oktatási igazgatóságán. ez alkalomból elmondták: a 122 tagú csoport alapvető feladatának tekinti pest megye történelmi, helytörténeti és munkásmozgalmi hagyományainak ápolását, az ezzel kapcsolatos kutatások támogatását és széles körű ismertetését. a fővárost ölelő megye fontos szerepet töltött be a magyar munkásmozgalmában. a budai hegyek számos kirándulóhelye, a duna menti göd az illegális kommunisták ismert és kedvelt találkozóhelye volt. a magyar történelmi társulat megyei csoportja eszközeivel hozzá kíván járulni a mozgalmi hagyományok kutatásához, s összehangolja az ezzel foglalkozó társadalmi és tömegszervezeti aktivisták munkáját. az alakulóülésen ormos mária és vass henrik, a magyar történelmi társulat alelnökei tartottak előadást. /mti/

vir er/mz ie

15.58 230683 0994

--

sb0047 4 150 mtib1051

tanácskozás a mezőgazdasági szakemberutánpótlásról - sajtótájékoztató

1983. június 23. - a mezőgazdasági szakemberutánpótlás helyzetét vitatja meg a kaposvári mezőgazdasági főiskolán június 29-én kezdődő kétnapos tanácskozás, amelynek programjával csütörtökön a rendezők - a magyar agrártudományi egyesület és a magyar pedagógiai társaság képviselői - a technika házában tájékoztatták az újságírókat.

amint elmondták, a mezőgazdasági szakma becsülete - az ágazat jó eredményei nyomán is - növekvőben van, a beiskolázásokra - a korábbi gyér érdeklődéssel szemben - mindinkább a tulajeljárás a jellemző. évente 12.000 fiatal végez szakmunkásképzőintézetekben, szakközépiskolákban, főiskolákon és egyetemeken. gondot okoz viszont, hogy közöttük még mindig magas a pályáról elvándorlók aránya, ami a pályaválasztásnál a megfelelő előkészítés és a kiválasztás hiányosságait jelzi. éppen ezért fontos, hogy már az általános iskolák pedagógusai is tájékozódjanak a mezőgazdasági szakmák kínálta lehetőségekről, hogy ezek ismeretében foglalkozhassanak a pályára készülő fiatalokkal. a tanácskozáson részt vevő 130 pedagógusnak az ismertető előadások mellett bemutatják majd egy-egy állami gazdaság, termelőszövetkezet és élelmiszeripari üzem mindennapos munkáját. /mti/

kg er/jf/mz ie

16.10 230683 1303

--

sb0048 4 150 mtib1052 /közönségszolgálat/

a környező országok időjárása

1983. június 23. - a környező országok határmenti körzeteinek várható időjárása szombat reggelig:

ausztria:

csak időnként növekszik meg a felhőzet, egy-két helyen futó zápor kialakulhat. a hőmérséklet péntek kora délután 22, 27, szombaton hajnalban 9, 14 fok.

csehszlovákia:

kevés felhő, száraz idő. a hőmérséklet pénteken kora délután 22, 27, szombaton hajnalban 9, 14 fok.

szovjetunió:

kevés felhő, száraz idő. a hőmérséklet pénteken kora délután 19, 24, szombaton hajnalban 7, 12 fok.

románia:

kevés felhő, száraz idő. a hőmérséklet pénteken kora délután 19, 24, szombaton hajnalban 8, 13 fok.

jugoszlávia:

időnként megnövekszik a felhőzet, egy-két helyen gyenge zápor, esetleg zivatar kialakulhat. a hőmérséklet pénteken kora délután 23, 28, szombaton hajnalban 9, 14 fok. /mti/

kf/ig sl ie

16.14 230683 0983

..-

sb0049 4 150 mtib1053

megkezdődött a buza aratása

1983. június 23. - az utóbbi napok esőt követő jó időjárás lehetővé tette, hogy folytatódjon az aratás. az ország számos gazdaságában befejezték az őszi árpa aratását, és több helyen megkezdődött a buza betakarítása. bács-kiskun megyében a szokásosnál gyorsabban érnek a kalászosok, s az őszi árpa után a buza aratását is megkezdték. a kiskunfélegyházi vörös csillag termelőszövetkezetben 1400 hektáron termő kenyérgabonát hat kombájjal vágják. csütörtökön a bajai mezőgazdasági kombinát kenyérgabona termő tábláin is dolgoztak már az arató-cséplő gépek, a számítások szerint összesen huszonegy napot vesz igénybe a betakarítás.

hajdu-bihar megyében elsőként a sárrétudvari bocskai termelőszövetkezet fogott az őszi buza betakarításához, a közös gazdaság 1200 hektárnyi buza földjei közül háromszáz hektárnyi a sárréti szikes vidékeken terem, s itt érthetően korábban értek meg a kalászosok. a hajduságban egyébként minden korábbinál nagyobb területről, 98 ezer hektárról takarítják be az idén a kenyérgabonát.

békés megyében elsőként a szarvas környéki szövetkezetekben indultak meg az kombájnok. az elmúlt napok csapadékosabb időjárása lehetővé tette, hogy több mint ezer kombájn minden tekintetben felkészülten dolgozzon az aratási csúc szezonban.

pest megyében a hét végén kezdik meg a legutóbbi napok határszemléi szerint a buza betakarítását, elsősorban a homokvidékeken és a megye déli tájain. az idén több mint 700 kombájn dolgozik majd a földeken.

emberemlékezet óta a legkorábbi aratás kezdődött meg az ország legészakibb szántóföldjein borsod megyében. „kasza alá”, érett az őszi árpa, s csütörtökön már a megye déli alföldi vidékein, tiszapalkonyán, a bükk melléki sályban, valamint a bodrogi tájakon cigánd határában indultak meg a kombájnok. /mti/

lász-szü-bty-kör-vir/er/ig az olt

16.21 230683 1868

..-

sb0050 4 130 mtib1054

halálos balesetek

1983. június 23. - nógrád megyében pásztó belterületén csépe istván 65 éves segédmunkás hasznosi lakos kerékpárjával nekiütközött egy előtte lassító tehergépkocsinak, s ennek következtében olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy kórházba szállítás után meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint a kerékpáros nem tartott kellő követési távolságot.

cegléd külterületén nuszpl tamás viktor 26 éves pék kisiparos ceglédi lakos személygépkocsijával áttért az uttest bal oldalára és ott egy utmenti fának ütközött. a baleset következtében utasa izsák jános 23 éves pék, történelmi lakos olyan súlyosan sérült, hogy kórházba szállítás után meghalt. a baleset vizsgálatát a rendőrség megkezdte. /mti/

mi/ig olt

16.22 230683 0741

..-

sb0051 4 170 mtib1055

tűzoltómuzeum

1983. június 23. - az ország első vidéki tűzoltómuzeuma nyílt meg csütörtökön a somogy megyei vörs községben. az állandó kiállításban a tűzvédelem századfordulós emlékei kaptak helyet: a falusi önkéntes csapatok lóvontatásu fecskendői, felszerelései, egyéb eszközei és munkájuk írásos dokumentumai. a muzeum létrehozásához a helybeli lakosság jelentős társadalmi munkával járult hozzá, és sok értékes emléket kaptak a megye más községbeli tűzoltóegyesületeitől is. /mti/

káp/hné/st/mz olt

16.24 230683 0520

--

sb0052 4 150 mtib1056

doktoravató a kertészeti egyetemen

1983. június 23. - csütörtökön a kertészeti egyetemen doktoravató és üzemmérnök oklevélátadó ünnepségre került sor. dimény imre az egyetem rektora 36 kertészmérnököt, biológust, erdőmérnököt, tartósítóiipari mérnököt avatott doktorrá.

unghváry józsef, aki 70 évvel ezelőtt vette át az egyetemen a műkertészi oklevelet, rubindiplomát -, a 71 évvel ezelőtt diplomázott vass andrás post humus rubindiplomát kapott. /mti/

kg/ig jf olt

16.26 230683 0489

--

sb0053 4 150 mtib1057 /közönségszolgálat/

az európai nagyvárosok hőmérséklete

1983. június 23. - az európai nagyvárosok péntekre várható maximális hőmérséklete:

párizs	25 fok
london	23 fok
osló	18 fok
stockholm	20 fok
heksinki	15 fok
berlin	25 fok
varsó	22 fok
leningrád	13 fok
moszkva	15 fok
kijev	18 fok
prága	26 fok
bécs	27 fok
róma	26 fok
madrid	26 fok
belgrád	27 fok
bukarest	22 fok
szófia	22 fok
athén	24 fok

/mti/ kf/ig sl ie
16.32 230683 0731

--

sb0054 4 150 mtib1058

sertéshus-termelési tanácskozás kapuváron

1983. június 23. - a kistermelői sertés tartásról tanácskozott a hazafias népfront országos elnöksége mellett működő kistenyésztő albizottság csütörtökön kapuváron. bevezető előadásában szilágyi sándor, az iparszerű hustermelést szervező közös vállalat igazgatója elmondta, hogy az ország mezőgazdasági termelésében a kisgazdaságok 33 százalékban részesednek, a hustermelésből ennél nagyobb arányban.

az utóbbi időben javultak a műszaki feltételek, sokoldalú támogatást kapnak a kistermelők a nagyüzemi gazdaságoktól és a fogyasztói szervezetektől; a kisáruterelés segítése a jövedelemszabályozásban, az árpolitikában, az adó-, és a hitelpolitikában is érvényesül.

A

a tanácskozás résztvevői megvitatták azokat a tennivalókat, amelyek a háztáji portákon gazdaságosabbá tehetik a sertéshús-termelést. mint elmondták: a nagyüzemi gazdaságok mostanáig mintegy háromszázezer sertést adtak ki bérhizlalásra a kistermelőknek. elhangzott, hogy a hatékonyság és a környezetvédelem szükségessé teszi a műszaki fejlesztést, a korszerű tartási technológiák, az önetetők alkalmazását, továbbá a környezetet nem szennyező higtrágya kezelést, valamint a batteriás - ketreces - malactartás széles körű elterjesztését. a sokasodó mintaudvarok ezen a téren mutatnak példát a kistermelőknek. az ülésen szorgalmazták, hogy a nagygazdaságok hozzanak létre hasonló mintaudvarokat minél több körzetben, ahol a kistermelők tapasztalatokat szerezhetnek a korszerű sertéstartás módszereiről. /mti/

mzs/az/gw ie

16.33 230683 1561

--

sb0055 4 150 mtib1060 /közönségszolgálat/

víz hőmérsékletek

1983. június 23. -

fekete-tenger /szovjet partvidék/ 20 fok,
fekete-tenger /bolgár és román partvidék/ 20 fok,
égei-tenger 20 fok,
adriai-tenger /olasz partvidék/ 21 fok,
adriai-tenger /jugoszláv partvidék/ 21 fok,
földközi-tenger /francia partvidék/ 19 fok,
földközi-tenger /spanyol partvidék/ 21 fok,
balti-tenger 10 fok

a duna budapestnél 17 fok, a balaton siófoknál 18 fok.

/mti/ kf/ig sl ie

16.36 230683 0469

— földközi-tenger /jugoszláv partvidék/
21 fok

--

sb0056 4 160 mtib1061 /felhasználható: 18.30-tól/

gordonkatanárok továbbképzése

1983. június 23. - gordonkatanárok országos továbbképzése kezdődött csütörtökön jászberényben a palotásy jános zeneiskolában. a megnyitó alkalmából a jászberényi hűtőgépgyár munkás és ifjusági házában hangversenyt rendeztek vivaldi, boccherini és haydn műveiből fogel frigyés, nagy róbert és bényi tiber gordonkaművészek, valamint a jászberényi kamarazenekar közreműködésével. az egyhetes továbbképzésen huszonötven vesznek részt. /mti/

laz/kné/ig st olt

16.41 230683 0502

--

sb0057 4 160 mtib1062 /embargó: 21 óráig!/
megnyilt a pécsi nyári színház

1983. június 23. - bach máté-passió című oratóriumának balettelőadásával csütörtökön megnyilt a pécsi nyári színház. a kétrészes táncfantáziát a székesegyház melletti szabadtéri táncszínen mutatta be a pécsi balett. a koreográfus-rendező eck imre kossuth-dijas érdemes művész, aki maga is szerepelt: a pilátust alakította. jézus szerepét dózsa imre kossuth-dijas kiváló művész táncolta. közreműködött a kisz központi művészegyüttesének vegyeskara és a pécsi építők uti általános iskola kórusa, valamint a pécsi filharmonikus zenekar, vezényelt nagy ferenc liszt-dijas karnagy.

a máté-passió még háromszor kerül színre a következő napokban. a pécsi nyári színháznak ez a hatodik évadja és az eddigi leggazdagabb programja. egy hónap alatt negyvenkét előadást - tizennégy féle produkciót - láthat a közönség. mindössze négy olyan nap lesz, amikor nem tart előadást a színház, a többi napon viszont általában két helyszínen is játszanak. az előadások ugyanis párhuzamosan öt pécsi helyszínen és a szársomlyó-hegyi szoborparkban zajlanak. /mti/

igó/bné/az/mz olt
16.47 230683 1113

--

sb0058 4 150 mtib1063 /közönségszolgálat/

orvosmeteorológiai tájékoztató

1983. június 23. - a hét végén változékony marad az idő. sok lesz ugyan a napsütés, de néhol futó zápor, zivatar is kialakulhat. a jövő héten még változékonyabbra fordul időjárásunk, gyakrabban növekszik meg a felhőzet és már többfelé várható zápor, zivatar. a hőmérséklet a hajnali órákban 12-17 fok, kora délután a felhősebb, csapadékosabb napokon 20 fok, a derült napokon 23-28 fok között várható.

a korábbinál nyugodtabb hétvégi időjárás kedvező lesz közérzetünkre. az évszaknak megfelelő hőmérséklet, a néhány nyári zápor olyan időjárási környezet, amelyhez szervezetünk könnyen alkalmazkodik.

nem ilyen kedvező a jövő heti időjárás. fronthatásra ugyan nem kell számítani, egyes napokon azonban a fülledséggel fokozódik a melegérzet, s a nem megfelelő párolgás miatt megterhelődik, kifárad a szervezet. hatása: levertség, fáradékonyság, belső idegesség, fejfájás. ezen, üdítőitalok fogyasztásával, a friss levegőn való tartózkodással segíthetünk. /mti/

kf/ig sl ie
16.48 230683 1029

-.-

sb0059 4 150 mtib1065 /közönségszolgálat/

a tourinform hétvégi ajánlataiból

1983. június 23. - kiránduló filléres karavánt indít autóbusszal vasárnap a magyar camping és caravanning klub. a különbuszok szekszárdra és a gemenci erdőbe viszik az utasokat.

hétnapos tanyai üdülést kínál nyugdíjasoknak kedvezményel a kiskunságban, a pintér és a gyenes tanyán a volántourist és a pusztatourist. elhelyezés a tanyák kétágyas szobáiban, teljes ellátással.

4

vizparti üdülést ajánl félpanzióval makón, a marosparti nyaralótelepen a szeged tourist. családokat vár a hollóstatői hegyi kemping faházaiba, félpanziós elátással a borsod tourist. ugyancsak családos üdülést kínál szatmárcsukén, a kölcsény fogadó kétágyas szobáiban, teljes panzióval a nyirtourist. /mti/

kf/ig sl ie

16.55 230683 0756

-.-

sb0060 4 130 mtib1067

a prágai nemzeti színház

1983. június 23. - a prágai nemzeti színház történetét és megújulását szemléltető kiállítás nyílt csütörtökön a budapesti csehszlovák kulturális központban. ebből az alkalomból libuse cechova, a prágai művészeti akadémia docense, a színház dramaturgja sajtótájékoztatót tartott. elmondotta, hogy megújult és korszerű épülettel gyarapodott a prágai nemzeti színház, ez év november 18-án, fennállásának 100. évfordulóján nyitja meg újra kapuit a közönség előtt. a nemzeti színjátszás otthona - amelyet a nép adományaiból létesítettek 100 esztendővel ezelőtt - már nem felelt meg a követelményeknek, ezért hat évvel ezelőtt megkezdték teljes felújítását. a csehszlovák nép becses műemléke, nemzeti öntudatának, haladó törekvéseinek egyik jelentős szimbóluma visszanyerte eredeti szépségét.
! és tájékoztató

ennek tőszomszédságban elkészült a színház új, ugyancsak monumentális épülete, amelynek színpadát és csaknem 500 személyt befogadó nézőterét a színpadi művek jellegének megfelelően módosíthatják ugynevezett látcső, aréna, vagy erzsébet-kori színpaddá. ebben helyet kapnak a laterna magica produkciói, a kamaraoopera-, a balett-előadások, koncertek, szimpozionok, matinék. a régi és az új épület együttes a nemzeti kultúra és művészet sokarcu központja lesz. /mti/

me/er/gw ie

17.00 230683 1311

4

-.-

sb0061 4 150 mtib1068

a nyomdászszakszervezet elnökségének ülése

1983. június 23. - a nyomda-, a papíripar és a sajtó dolgozói szakszervezetének elnöksége csütörtöki ülésén megvitatta a bizalmiak munkájának elmúlt két éves tapasztalatait.

az 1980-as alapszervezeti választásokon 2328 bizalmi választott meg a szakszervezet tagsága, az azóta eltelt időszakban 30 százalékuk már kicserélődött. az elnökség ezt csak részben tartja kedvezőtlen jelenségnek, ugyanis a bizalmiak egy része magasabb beosztásba kerülése miatt mondott le funkciójáról, más részüket viszont a tagság hívta vissza, mert elégedetlenek voltak munkájukkal. a szakszervezeti bizalmiak megnövekedett jog- és hatásköre ugyanis a korábbiaknál jóval magasabb követelményeket támaszt, alapos felkészültséget igényel. ehhez nem mindenütt nyújtanak megfelelő segítséget a szakszervezeti bizottságok. bár rendszeresen tartanak számukra tájékoztatókat, ezek azonban sok esetben formálisak, és nem nyújtanak gyakorlati segítséget a bizalmiak munkájához. ezért az elnökség szükségesnek tartja a bizalmiak képzési és felkészítési rendszerének felülvizsgálatát. gondként említették a bizalmi funkcióban lévők túlterheltségét is, aminek elsősorban az az oka, hogy nem alakult ki munkamegosztás a szakszervezeti tisztségviselők között. az esetek nagyrésztben minden tennivaló a bizalmira hárul, a helyettes pedig csak formálisan létezik. a tennivalók megosztása különösen azokon a munkaterületeken indokolt, ahol például éjszakai műszak van. a szikra lapnyomda 60 bizalmijának mintegy fele állandó éjszakai, az értekezletet pedig természetesen nappal tartják, így kellőképpen nem tudják kipihenni magukat.

az elnökség megállapította, hogy összességében a bizalmiak jól élnek megnövekedett jogkörükkel, rámutatott azonban arra, hogy a vezetők munkájának véleményezésében nem eléggé határozottak. tartanak a kritikus véleménynyilvánítás helyenként még tapasztalható burkolt megtorlásától. ennek megváltoztatásához a szakszervezeti bizottságoknak ez eddigieknél nagyobb segítséget, támogatást kell nyújtaniuk. /mti/

os/mi/ig sl olt

17.14 230683 2090

--

sb0062 4 150 mtib1069 /közönségszolgálat/

piaci előrejelzés

1983. június 23. - emelkedő felhozatal, élénk forgalom várható a hétfégi piacokon. a kínálat mind mennyiségben, mind minőségben kifogja elégiteni az igényeket. megfelelőnek és választékosnak ígérkezik az ujborgonya, a főzőhagyma, a töltenivaló paprika és a hegyes paprika kínálat, emelkedik a fejes- és kelkáposzta, a zöldbab, a főzőtök, a karfiol és a leveszöldségek felhozatala. a jelzések szerint csökken viszont a paradicsom és az uborka mennyisége.

igen kedvező a gyümölcs piac választéka. földieper és cseresznye ugyan már kevesebb van, az igényeket kielégítő viszont a málna és a meggy kínálat, s növekszik a ribizke, az egres és az őszibarack mennyisége.

ujdonságként árusítanak egyes piacokon pattiszont különként 28-36 forintért, zukkinit 20-26 forintért, sárgabarackot 30-38 forintért és nyári almát 12-18 forintért.

a kedvező kínálat következtében már a hét elején mérséklődtek a piaci árak, amelyek a hét végére általában maradnak. a felhozataltól függően egyes piacokon tovább csökkenhet azonban az ujborgonya, a zöldpaprika és egyes gyümölcsfélék ára, drágulhat viszont a paradicsom.

a nagyvásártelapi fogyasztói árak június 24-én, kilógrammonként: burgonya 4.50-5.70, ujborgonya 10-14, fejeskáposzta 8, kelkáposzta 8-12, karfiol 8-15, zöldborsó 10-15, zöldbab 28, főzőtök 6, paradicsom 52, import paradicsom 44, uborka 16-18, töltenivaló paprika 16-44, hegyespaprika 25 forint; eper 25, málna 36-45, cseresznye 15-32, meggy 15-28, ribizke 15-20, egres 10-16, őszibarack 10-48, champion gomba 66, laska gomba 52-62, kovászolt uborka 26 forint.

a főzőhagyma csomója 3-5, a nyári reteké 5-8, a sárgarépaé 12, a gyökéré 12-16, a vegyeszöldségé 10-15, a zöldhagymaé 4-6, a petrezselyemzöldé 1.50, a kaporé 1.50 forint. a fokhagyma darabja 2-3, a hegyespaprikaé 0.80, a fejessalátáé 3-5, a gumós zelleré 5, a karalábé 2-3 forint.

a tojás darabja 1.50 forint. /mti/

kf/sl/mz ie

17.22 230683 1958

--

bel

- 42 -

1983.06.23.

sb0063 4 130 mtib1070 törölve !

-. -

sb0064 4 150 mtib2002

bécs-budapest barátság lovastura

1983. június 23. - június 30-án indul bécsből a bécs-budapest barátság lovastura, melyet még az elmúlt évben hirdetett meg a pegazus tours a legfiatalabb magyar utazási iroda - jelentették be a pegazus tours vezetői csütörtökön megtartott sajtótájékoztatójukon.

a turán csaknem száz osztrák lovas vesz részt, tulnyomórészt saját lovaikkal, néhányan magyar lovakat bérelnek. a lovasok július 1-én érkeznek a hegyeshalmi határállomásra, onnan győr, pannonhalma, tata, bajna, esztergom, visegrád és szentendre érintésével július 9-én érkeznek meg budapestre.

2

bel

- 43 -

1983.06.23.

július 9-én délelőtt vonul be a csapat a hármashatárhegyi vitorlázó repülőtérré, ahol ezen a napon rendezik meg a színes programmal, kirakodóvásárral, lovasbemutatókkal tarkított pegazus lovas napot. a több napos tura lovasbállal zárul, melyet a hilton szállóban tartanak. /mti/

bi/mi/ig sl olt
17.29 230683 0912

-. -

sb0065 4 150 mtib2003

nemzetközi búzatermesztési tanácskozás

1983. június 23. - a búzatermesztés fejlesztésének lehetőségeiről székesfehérváron tanácskozó nemzetközi konferencia háromszáznál több hazai és külföldi résztvevője csütörtökön szekcióüléseken vitatta meg azokat a biológiai, agrotechnikai és műszaki, agrokémiai, ökonómiai teendőket, amelyek ahhoz szükségesek, hogy kisebb önköltséggel magasabb hozamokat és jobb minőséget érjenek el a kenyérgabona termesztésében. a hazai mezőgazdasági nagyüzemek a hatodik ötéves tervben stabilizálni akarják a hektáronkénti 4,7-5 tonnás átlagtermést. mint a biológiai szekcióban elmondták, ehhez adóttak a biológiai alapok. a hazai nemesítők az utóbbi másfél évtizedben 13 jó minőségű, a külföldi fajtákkal versenyképes búzát adtak a köztermesztésnek. az idén már a vetésterületnek több mint a felén ezeket termesztik. így megteremtődött az optimális, a gazdaságok egyéni adottságainak megfelelő négy-öt búzából álló fajtaszerkezet kialakításának a lehetősége. további javulást lehet elérni a magasabb színvonalú vetőmagtermesztéssel és feldolgozással. a hozamok növelésének és a jövedelmezőség javításának másik eszköze a korszerű agrotechnikai eljárások alkalmazása, a fajtákra specializált termesztési módszerek kidolgozása és alkalmazása. az agrokémiai szekcióban tanácskozó szakemberek felhívták a figyelmet arra, hogy a talajvizsgálatokat a nitráttartalom mérésére is ki kell terjeszteni, a tápanyag utánpótlásnak a folyamatos növényanalízisen kell alapulnia, s a természetes anyagok, a szervesstrágya és a biomassa az eddiginél nagyobb mértékű felhasználására van szükség.

2

a búzatermesztés jövedelmezőségének javításáról tanácskozó ökonómiai szekciában hangsúlyozták, hogy a jövőben nagyobb figyelmet kellene fordítani a különleges minőségű, magas fehérjetartalmú búzák termesztésére. ezek ugyanis mind belföldön, mind külföldön egyaránt jó áron értékesíthetők. termesztésükre azonban a jelenlegi árak nem ösztönzik eléggé a gazdaságokat. /mti/

dáv/st/gw olt

17.34 230683 2015

--

sb0066 4 150 mtib2004

budapestre érkezett kenneth j. arrow, nobel-díjas közgazdász

1983. június 23. - csütörtökön budapestre érkezett kenneth j. arrow, nobel-díjas amerikai közgazdász, a stanford egyetem professzora, aki a budapesti székhellyel működő nemzetközi készletezési tudományos társaság elnöki tisztét is betölti.

pénteken a magyar közgazdasági társaság rendezésében technikai információk és a gazdaságos termelési méretek címmel, szombaton, a marx károly közgazdaságtudományi egyetem szakkollégiumában a társadalmi jólét egyént korlátozó hatásai címmel tart előadást. /mti/

mi/ig sl olt

17.40 230683 0599

--

sb0067 4 150 mtib2006

az anyag- és energiatakarékosság a vasutasszakszervezet elnökségének napirendjén

1983. június 23. - az anyag- és energiatakarékosságról tárgyalt csütörtöki ülésén a vasutasok szakszervezetének elnöksége.

a vasut idej anyagfelhasználási költsége - 9 milliárd forint - a népgazdaság összes anyagköltségének 1,2 százalékát teszi ki, üzem- és fűtőanyagokra 3,7 milliárd, a villamosenergiára pedig mintegy 2 milliárd forintot költenek.

ez elmúlt években tett intézkedések már jelentős eredményekhez vezettek, különösen a faanyagok felhasználásában, de számottevő volt a vas-, acél- és szinesfémhulladék újbóli hasznosításából, értékesítéséből adódó megtakarítás is. az energiafogyasztás is kedvezően alakult: az elmúlt évben például 31.800 tonna kőolajnak megfelelő energiát takarítottak meg, mindenekelőtt a vonalvillamosítások kiterjesztésével, a szolgálati helyek fűtésének korszerűsítésével, valamint a kihasználatlanul közlekedő vonatok kocsijainak csökkentésével. a tervek szerint ebben az évben 350 millió forinttal mérséklék az anyagköltségeket egyebek között oly módon, hogy további takarékosági intézkedéseket vezetnek be a fafelhasználásban. fenyőfa helyett akácfából illetve nyárfából készítik egyes teherkocsik pallóit, s hazai réteges bükkfalemezt használnak fel a teherkocsik burkolatainak javításánál a finn importból származó, nyírfából készített lemezek helyett. az energiaköltségek további csökkentésére energiaracionalizálási pályázatokat írnak ki. a máv-nál is megkezdik a zil-tehergépkocsik dízelesítését, s megvizsgálják a fáradtolaj, az olajsár, a fáradtgőz, a faforgács és az egyéb hulladékok hasznosításának lehetőségeit. /mti/

bi/zsu/er/mi/ig sl olt

17.44 230683 1705

--

sb0068 4 150 mtib2007

megnyilt a wellcome iroda budapesten

1983. június 23. - csütörtökön budapesten megnyilt a mercator külkereskedelmi képviseleti vállalat keretében a világ egyik legnagyobb gyógyszer és vegyipari vállalatának, az angol wellcome foundation ltd-nek az irodája. az iroda megnyitása alkalmából sajtótájékoztatót tartott a magyar sajtó házában alfred joseph shepperd, a welcome alapítvány igazgatóságának elnöke és mádai istván, a mercator kft vezérigazgatója.

mint elmondták, a wellcome foundation ltd legfontosabb termékei közé tartozik az interferon, valamint a száj- és körömfájás elleni oltóanyagok, továbbá a különböző rovarölőszerek. a két cég között 1974-ben jött létre képviseleti megállapodás, melyet két újabb szerződés is követett. a legutóbbi alapján a mercator képviseleti tevékenységét a wellcome valamennyi termékére és teljes magyarországi tevékenységére kiterjesztette, elsősorban humán- és állatgyógyászati készítményekre, aktív hatóanyagokra, rovarirtókra. ma már a wellcome és a magyar vállalatok közötti kölcsönös szállítások a teljes magyar-angol árucserforgalom mintegy 7 százalékát teszik ki. a kooperációs kapcsolatokon belül az egyik legjelentősebb az az egyezmény, amelyet 1980-ban kötött az angol cég a chemolimpex-szel és a chinoinnal, melynek alapján a magyar cég rovarirtószerhez szükséges intermediert szállít angliába, onnan pedig kész terméket exportálnak magyarországra.

a megnyitott wellcome-mercator iroda egyik legfőbb célja, hogy tovább bővítse a wellcome illetve a magyar gyógyszeripar, és egészségügyi intézmények közötti együttműködést, s feltárja azokat a lehetőségeket, amelyek a termékek eladásában, a műszaki-tudományos együttműködésben, a közös kutatás-fejlesztésben rejlenek. /mti/

bi er/sl/gw olt

17.46 230683 1772

A

--

sb0069 4 130 mtib2008

kitüntetés - prókai ferenc

1983. június 23. - a népköztársaság elnöki tanács prókai ferencnek, a szakszervezetek békés megyei tanácsa osztályvezetőjének nyugállományba vonulása alkalmából, a szakszervezeti mozgalomban végzett három évtizedes eredményes munkája elismerésül a munka érdemrend arany fokozatát adományozta. a kitüntetést sólyom ferenc, a szot titkára csütörtökön adta át. /mti/

mi/ig sl olt

17.46 230683 0423

--

sb0070 4 130 mtib2009

Lengyel kisdiákok érkeztek hazánkba

1983. június 23. - a fővárosi tanács művelődésügyi főosztálya 200 fős lengyel csoportot lát vendégül hazánkban 15 napra, 180 általános iskolást és 20 kísérő pedagógust. a lengyel kisdiákok és kísérőik megismerkednek fővárosunk nevezetességeivel, a dunakanyarral, a balatonnal. a vendéglátók arra törekednek, hogy a lengyel fiatalok minél több hasznos és maradandó élménnyel térjenek vissza hazájukba. a lengyel kisdiákok és pedagógus kísérőik csütörtökön megérkeztek budapestre. /mti/

mi/ig olt

17.47 230683 0549

A

--

sb0071 4 150 mtib2010

magyar-japán környezetvédelmi tárgyalások

1983. június 23. - gonda györgy államtitkár, az országos környezet- és természetvédelmi hivatal elnöke, aki június 14-22. között a japán környezetvédelmi hivatal meghívására az ottani környezetvédelmi munkát és tapasztalatokat tanulmányozta, csütörtökön hazaérkezett. látogatása során gonda györgyöt fogadta matazo kajiki államminiszter, a japán hivatal vezetője és nobuo matsunaga, külügyminisztériumi államtitkár, valamint találkozott a környezetvédelmi hivatal, a mezőgazdasági és az egészségügyi minisztérium vezető munkatársaival.

véleményt cseréltek a környezetvédelem elveiről és irányítási rendszeréről. tárgyaltak a levegőtisztaság-védelem szabályozásáról, a hulladékok ártalmatlanításáról, valamint a környezetellenőrzés módszereiről és feltételeiről. gonda györgy megbeszélést folytatott tartományi és városi vezetőkkel, valamint kutatóintézetek igazgatóival is. a japán tárgyalófelek ismertették azokat a módszereket és tapasztalatokat, amelyekkel az utóbbi években számottevő eredményeket értek el. /mti/

bi/mi/ig sl olt

17.50 230683 1100

--

sb0072 1 130 mtib2012

megkezdődött a helyreállítás márkushegyen - szombaton és hétfőn bucsuztatják az elhunyt bányászokat

1983. június 23. - a szerdai tragikus bányaszerencsétlenség helyszínén, az oroszlanói szénbányák márkushegyi bányáüzemében csütörtökön megkezdték a helyreállítási munkálatokat. az északi bányamező 1-es számú telepén, ahol a sujtólégrobbanás történt, nagy erővel dolgoznak a vágat helyreállításán. a bányaszerencsétlenség okait kivizsgáló kormánybizottság csütörtökön is folytatta munkáját.

a sujtólégrobbanásnál megsérült márkushegyi bányászokat a tatabányai, a tatabányai, a komáromi, a szőnyi kórházakban, illetve budapesten a honvéd kórházban ápolják. a súlyosan és könnyebben sérült 17 bányász állapota csütörtök délig lényegesen javult.

x x x

A

a hivatásuk teljesítése közben életüket vesztett bányászoktól szombaton 14 órakor az oroszlanói temetőben, illetve hétfőn 14 órakor a móri temetőben vesznek végső búcsút. valamennyi elhunyt bányászt lakhelyén helyezik örök nyugalomra. /mti/

zsi/ig st ie

18.28 230683 1055

--

sb0073 4 180 mtib2014

időjárásjelentés

1983. június 23. - a meteorológiai intézet jelenti csütörtökön este:

melegszik az idő
várható időjárás péntek estig:

napos, száraz idő várható, időnként megélénkülő délnyugati széllel. erősödik a felmelegedés. a hőmérséklet csúcserkéke 23 és 27 fok között alakul. /mti/

gw olt

18.55 230683 0405

--

sb0074 4 150 mtib2015 /közönségszolgálat/

forgalmi változások a fővárosban

1983. június 23. - a fővinform tájékoztatása szerint csütörtöktől megváltozott a forgalmi rend a xiii. kerületben lévő lóportár utca, valamint a dévai utca, lehel utca és szabolics utcai közötti szakaszain: a gépjárművek ezután mindkét irányból behajthatnak.

M

junius 24-én, 27-én és 28-án 6 órától 18.00 óráig
 félszélességekben lezárják aszfaltozás miatt a x. kerületben a
 jászberényi ut és a kereszturi ut közötti vasuti átjárót. a
 munkálatok ideje alatt kisebb-nagyobb torlódásra számíthatnak az
 erre haladók, ezért a főinform a várakozás elkerülésére a kerepesi
 ut- élessarok-jászberényi ut terelőutvonalat javasolja. /mti/

be/gw olt

19.59 230683 0692

-.-

sb0075 4 180 mtib2018

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /1. rész/

1983. június 23. -

- sb0001 a népességnyilvántartás /1. rész/
- sb0002 a népességnyilvántartás /2. rész/
- sb0003 a népességnyilvántartás /3. rész/
- sb0004 a termelési ... /1. rész/
- sb0005 a termelési ... /2. rész/
- sb0006 újabb kedvezmények ...
- sb0007 alaposabb tájékoztatás
- sb0008 xxxii. csillagászati hét
- sb0009 utikönyvek utazóknak
- sb0010 új bélyeg és blokk
- sb0011 megvásárolta a storno ...
- sb0012 öntecsjelző kerámia
- sb0013 hazai benzinmotorok ...
- sb0014 telefonkábelek kuvaitba
- sb0015 könyvtárosok vándorgyűlése
- sb0016 országos cserpegyvásár pecsett
- sb0017 a bolyi kombinát színész ...
- sb0018 nemzetközi táncverseny
- sb0019 kertbarátok tanácsadója
- sb0020 exportnövelő együttműködés
- sb0021 elutazott ke üng te
- sb0022 ribizliszüret az ...
- sb0023 népművészeti táborok somogyban
- sb0024 hétszáz hektárral több ...
- sb0025 közlemény
- sb0026 újabb viharok észak-dunántúlon
- sb0027 a kányási bányaszerencsétlenség
- sb0028 csökkenő energiafelhasználás
- sb0029 fertőzés a tésai építőtáborban
- sb0030 kővágó László kitüntetés

M

- sb0031 celldömölk cimere és zászlaja
- sb0032 időjárásjelentés /1. rész/
- sb0033 időjárásjelentés /2. rész/
- sb0034 újabb ösbemutatók a veszprémi ...
- sb0035 olvasótábor nemzetiségi ...
- sb0036 vizügyi és közegészségügyi ...
- sb0037 népzenei alkotótábor ...
- sb0038 tanácsülés pecsett - ...
- sb0039 harmincmillió forint ...
- sb0040 lengyel bányászok - részvétlívrat
 /folyt.köv./ mz
 21.57 230683 1439

-.-

sb0076 4 180 mtib2019

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /2. rész/

- sb0041 magyarországra látogat a török ...
- sb0042 várkonyi péter látogatása somogy megyébe
- sb0043 évadzáró a szegedi színháznál
- sb0044 gorkij-díjat kapott nagy katalin
- sb0045 megalakult a magyar történelmi ...
- sb0046 tanácskozás a mezőgazdasági ...
- sb0047 a környező országok időjárása
- sb0048 megkezdődött a buza aratása
- sb0049 halálos balesetek
- sb0050 tűzoltómuzeum
- sb0051 doktoravató a kertészeti egyetemen
- sb0052 az európai nagyvárosok hőmérséklete
- sb0053 sertéshus-termelési tanácskozás
- sb0054 vízhőmérsékletek
- sb0055 gordonkatanárok továbbképzése
- sb0056 megnyílt a pécsi nyári színház
- sb0057 orvosmeteorológiai tájékoztató
- sb0058 a tourinform hétvégi ajánlatai
- sb0059 a prágai nemzeti színház
- sb0060 a nyomdászszakszervezet ülése
- sb0061 piaci előrejelzés
- sb0062 megkezdődött a helyreállítás
- sb0063 bécs-budapest lovastúra
- sb0064 nemzetközi buzatermesztési ...
- sb0065 budapestre érkezett arrow ...
- sb0066 anyag- és energiatakarékosság
- sb0067 megnyílt a wellcome iroda ...
- sb0068 kitüntetés - prókai ferenc
- sb0069 lengyel kisdíjakok érkeztek

M

bel

- 52 -

1983.06.2

sb0070 japán környezetvédelmi ...
sb0071 megkezdődött a helyreállítás
sb0072 időjárásjelentés
sb0073 forgalmi változások a fővárosban
sb0074 tartalomjegyzék /1. rész/
sb0075 tartalomjegyzék /2. rész/

készült az mti belpolitikai főszerkesztőségében
főszerkesztő: kovács györgy
szerkesztette: sebestyén tibor
 izsák erika
 oltványi ottó
 - v é g e - /mti/ ig/mz olt

21.58

230683 1546

.-

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

parlament

bkk.1, megkezdődött az országgyűlés nyári ülészsaka

hgy-ár/a

1983. június 23.

csütörtökön délelőtt 10 órakor ismét megteltek az országgyűlés üléstermének széksorai: megkezdődött a nyári ülészsak. törvényhozó testületünk fórumán megjelent losonczy pál, a magyar népköztársaság elnöki tanácsának elnöke; kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára; lázár gyöngy, a minisztertanács elnöke. ott voltak a politikai bizottság más tagjai, a központi bizottság, valamint az elnöki tanács és a kormány tagjai. a diplomáciai pályokban helyet foglalt a budapesti külképviseletek több vezetője és tagja.

apró antal, az országgyűlés elnöke a napirend előtt - egész népünk érzéseit kifejezve - a megrendülés, a kegyelet szavaival emlékezett meg a márkushegyi bányaszerencsétlenség áldozatairól. az országgyűlés együttesen egyperces néma felállással adózott a hősi halált halt bányászok emlékének.

ezután apró antal megnyitotta az országgyűlést és kegyeletes szavakkal emlékezett meg a legutóbbi ülészsak óta elhunyt három képviselőről.

klaukó mátyás, békés megye tanácsának nyugalmazott elnöke 1939 óta vett részt a munkásmozgalomban, 1945-től volt tagja pártunknak, és 1948-tól párt-és állami tisztségviselőként tevékenykedett.
/folyt.köv./
10.30/a

- 1 -

MA

parlament

bkk.1./ megkezdődött.....1.folyt./-a

az ellenforradalom felszámolását követően 10 éven át volt a párt békés megyei bizottságának első titkára, majd nyugdíjba vonulásáig a megyei tanács elnökeként dolgozott. 1958 óta volt országgyűlési képviselő és egész életében áldozatos munkása szocializmust építő népünknek.

cseterki lajos, az elnöki tanács nyugalmazott titkára már fiatal tanítóként elkötelezte magát a munkásmozgalom ügyének. a felszabadulás után a pedagógus szakszervezet főtitkárává, majd a szot titkárává választották. az ellenforradalom után előbb a fejér, majd a borsod megyei pártbizottság első titkáráként dolgozott, éveken át a központi bizottság titkára volt. az elnöki tanács titkáráként 1967-től nyugdíjba vonulásáig végzett eredményes munkát; 1958 óta volt országgyűlési képviselő.

dr. várkonyi imre, prépostkanonok, az actio catholica országos elnökségének igazgatója a különböző világnézeti emberek összefogásáért, a szocialista nemzeti egység erősítéséért tevékenykedett. az elsők között ismerte fel, hogy a szocialista állam és az egyházak közötti rendezett viszony, a hívők és nem hívők együttműködése az országépítésben - népünk boldogulását szolgáló, közös érdek. 1963 óta volt tagja az országgyűlésnek.

az elhunyt képviselők emlékét az országgyűlés jegyzőkönyvben örökitette meg, az ülésnap résztvevői egyperces néma felállással rótták le kegyeletüket.

ezt követően az országgyűlés tudomásul vette a népköztársaság elnöki tanácsának jelentését a tavaszi ülésnap óta végzett munkáról és döntött a mostani tanácskozás napirendjéről:

1. a minisztertanács elnökének beszámolója a kormány munkájáról és további feladatairól.

2. a magyar népköztársaság 1982. évi költségvetésének végrehajtásáról szóló törvényjavaslat.

ezután, az elfogadott napirendnek megfelelően, lázár györgy, a minisztertanács elnöke - eleget téve a testület alkotmányban rögzített kötelezettségének - beszámolt a minisztertanács munkájáról. /folyt.köv./

10.35/a

- 2 -

MK

parlament

bkk.1./megkezdődött.....2.folyt./-a

javitások a mai bkk.1.-es anyagunkra:

a 2.bek.4-5. sorában a szöveg:

.... áldozatairól. az országgyűlés egyperces néma felállással.....

u.a. 1.folyt. 3.bek. 1-2. sorában a név és a funkció:

dr.várkonyi imre prépostkanonok, az actio catholica országos igazgatója

u.a.1.folyt.4.bek.2.sorában a szöveg:

... örökitette meg, s az ülésnap résztvevői...

x x x

tegnap este leadott bkk.1. számú hírünk /Lázár György beszéde/ embargóját az alábbi javításokkal feloldjuk!

x x x

a csillag utáni első bekezdés harmadik sorában: .. amit 1983-ban, munkaprogramunk...

az 1. folytatás második sora helyesen:

... magunkat, társadalmunkban fokozódott....

a 2. folytatás második bekezdésének 12.sora helyesen:... hogy közös ügyet szolgálunk, közös cél felé haladunk, de ha konkrét ügyekről szólnak, a ,, hogyan,, -ban - érthető okok....

/folyt.köv./
12.10/á

- 3 -

MK

p a r l a m e n t

bkk.1./ megkezdődött.....3.folyt./-a

a 2.folytatás harmadik bekezdésének harmadik sora helyesen:

...Szakemberek, a munkás és szövetkezeti kollektívák, az ujat...

ugyanezen bekezdés hatodik sora helyesen:.... növekedett azoknak a száma, akik mindenkor készek hozzájárulni....

a 3.folytatás első bekezdésének utolsó mondata helyesen:

a kormány ezért törekszik arra, hogy a folyamatot támogatva, nagyobb lehetőségeket adjon a helyi önálló döntésekre.

a 4.folytatás első bekezdésének első mondata helyesen:

az állami irányítás tartalmi és módszerbeli fejlesztését nem tekintjük, nem is tekinthetjük befejezettnek.

az 5.folytatás második bekezdésének második mondata helyesen:

ennek legfőbb oka a külgazdasági viszonyok további romlása.

a 6.folytatás első bekezdésének 16.sorában kezdődő mondat helyesen: a közlekedés teljesítette a szállítási igényeket.

a 8.folytatás második bekezdésének második mondata helyesen:

tudatában voltunk, hogy ezek az intézkedések nemcsak a gaz-

dálkodó szervezetek, hanem a lakosság és főleg annak egyes

rétegei számára gondot okoznak.

a 10.folytatás első bekezdésének második mondatában:...kényszere miatt, hanem azért is így kell tennünk, mert a fejlettségnek....

ugyanezen mondat vége helyesen:... minden szempontból a minőségi megújulásra törekszünk.

a 11.folytatás harmadik bekezdésének második mondata helyesen:

méginkább olyan feltételeket kell teremteni, amelyek a központi gazdaságirányítás hatékonyságának fokozásával együtt....

ugyanebben a bekezdésben a 12.folytatás 3.sorában, a következő mondatban a változás:... tervek kialakításában, véleményt alkothassanak a gazdasági vezetők munkájáról és beleszólhas-

sanak kiválasztásukba. a bevált...
/folyt.köv./
12.20/a

MK

p a r l a m e n t

bkk.1./ megkezdődött.....4.folyt./-a

a 12.folytatás második bekezdésének második mondatában a javítás:... a ráfordítások csökkentésével érjük el...

a 13.folytatás első bekezdésének első mondata helyesen:

az ideai gazdasági teljesítményeknek nemcsak az 1983. évi egyensúlyi követelmények miatt, hanem - amint azt a tervező munka és az előrebecslések jelzik - a semmivel sem könnyebbnek ígérkező 1984-85. évi feladatok megoldásához szükséges alapok megteremtése miatt is kiemelkedő fontosságúnak kell minősítenünk.

a 14.folytatás második bekezdésének hetedik sorától: amint azt a népgazdasági terv tartalmazza, julius elsejei

hatállyal.... irandó.

ugyanennek a folytatásnak harmadik bekezdése második mondata: két év alatt - nagyjából kétszeresített kedvezményes, hosszulejáratu kölcsönből - több mint 153 ezer otthon épült fel.

a 15.folytatás második bekezdésének első mondata helyesen:

az egészségügyi ellátás fejlesztésére elfogadott szakmai programok végrehajtása megfelelően halad.

ugyanennek a folytatásnak utolsó bekezdésének az első mondatban a szöveg helyesen:... hogy figyelmet és gondot fordítson az oktatás, a tudomány, a kultúra fejlődéséhez szükséges anyagi feltételek biztosítására. az e cé-

lokra...

a 16.folytatás első bekezdésének negyedik sorában a szöveg helyesen:... körülményeket teremteni a megnövekedett tanulólétszám....

/folyt.köv./
12.25/a

MK

parlament

bkk. 1./ megkezdődött.....5. folyt./-a

ugyanennek a folytatásnak második bekezdése első mondata helyesen: meggyorsítottuk azoknak a határozatoknak a végrehajtását, amelyek célja a közoktatás és a felsőoktatás egyidejű, összehangolt tartalmi korszerűsítése, az elméleti és a szakmai képzés színvonalának növelése. intézkedést tettünk.....

a 17. folytatás harmadik bekezdésének harmadik mondata / a fejlődés.....kapcsolatát./ t ö r l e n d ő. a negyedik mondat helyesen: a kormány ezért rendszeresen figye-

lemmel kíséri a tudományos élet alakulását, és amint azt a gyakorlat igazolja, döntései előtt... -----

a 18. folytatás második bekezdésének hatodik sorától a szöveg helyesen:... nem. a kormány tisztában van a tudomány mással nem pótolható szerepével és nagyra.... -----

ugyanennek a bekezdésnek az utolsó mondata helyesen:

a magunk részéről viszont indokoltnak tartjuk azt a sürgetést, hogy gyorsítsuk meg.... -----

a 19. folytatás negyedik bekezdésének második mondatában a szöveg helyesen:..... résztvevőinek madridi találkozóin képviselőink ... -----

a 20. folytatásban a: tisztelt országgyűlés! kedves képviselő elvtársak! - megszólítást kérjük t ö r ö l n i!

/folyt. köv./
10.30/a

- 6 -

MA

parlament

bkk. 1. /megkezdődött 6. folyt./kö

ezután megnyitották a beszámoló feletti vitát, amelyben elsőként Ladányi József /Borsod m. 26. vk./, a

Borsod megyei tanács elnöke szólt fel. beszámolt a megye iparának, mezőgazdaságának eredményeiről, a megoldásra váró helyi feladatokról, s a borsodiakat érintő néhány olyan speciális gondról, mint például az érettségizett lányok elhelyezkedési lehetőségei.

elégedettséggel szökött a nyugdíjasok életszínvonalának megőrzéséért tett erőfeszítésekről, ugyanakkor felhívta a figyelmet arra is, hogy a nyugdíjkorhatárhoz közeledő dolgozók körében érezhető egyfajta bizonytalanság: a szociálpolitika, a szabályozás képes lesz-e folyamatosan, a jövőben is az eddigi szinten gondoskodni a nyugdíjasokról.

a kormányzati munka hatékonyabbá tételével kapcsolatban a képviselő elmondta: a Borsod megyei tanácsok éltek a nagyobb önállóság adta lehetőségekkel. ma már a helyi tanácsi szervek nem egyszerűen parancsvégrehajtók - mondotta -, hanem képesek maguk is alkotó munkát végezni, mernek kezdeményezni, ujjítani, s tevékenységüket mindinkább áthatja a felelősségérzet a helyi lakosságért. a nagyobb önállóságban rejlő lehetőségeket és feladatokat még nem mindenütt ismerték fel, az előrelépéshez több olyan tanácsi vezetőre és dolgozóra van szükség, aki feladatát elsősorban a lakosság ellátásának szervezésében, a köz szolgálatában látja - hangoztatta a képviselő, majd felhívta a figyelmet arra, hogy néha érthetetlen megkötések hátráltatják, vagy éppen akadályozzák a helyi önálló döntéseket. példaként a lakásgazdálkodást említette, amelynek területén a tanácsok jelentős hatáskört kaptak, ugyanakkor több mint egy évtizede érvényben lévő jogszabályok szerint csak a kormány elnöke adhat engedélyt arra, hogy a kistelepelesen hosszú ideje üresen álló falusi lakásokat öregek napközi otthonává, vagy esetleg szatócsbolttá alakítsák át. ezeknek az épületeknek a hasznosítása javítaná a környék lakóinak életkörülményeit, ugyanakkor nem elhanyagolható értékű megtakarítást is jelentene.

/folyt. köv./kö
12.35

- 7 -

07

!!!!

parlament

bkk. 1. /megkezdődött 7. folyt./kö

tóth attiláné /budapest, 52. vk./, az elektronikus

mérőkészülékek gyárának bemérő üzemmérnöke a termelési szerkezet korszerűsítésével összefüggésben az elektronikai ipar központi fejlesztési programjának megvalósítását elemezte felszólalásában. mint mondotta: a program fontosságának felismerése időszerű volt, mert az elmúlt 25 évben az elektronikai ipar világszerte dinamikusan fejlődött. ugyanakkor hazánk nem tudott lépést tartani ezzel, holott az elektronikai iparnak nálunk is vannak hagyományai, s ez az ágazat ma is számottevő része a népgazdaságnak.

az elmaradás felszámolása létkérdéssé vált, mert az elektronika alkalmazása nélkül ma már a népgazdaság egyetlen ágazata sem tudja feladatait versenyképes színvonalon megvalósítani - huzta alá a képviselő. az elektronikai alkatrészek és részegységek vonatkozó központi fejlesztési program végrehajtásának félidejéhez érkezve megállapítható, hogy a mikroelektronikai beruházások elfogadható ütemben haladnak, és biztosítottnak látszik a fő célkitűzések teljesítése. elő kell segíteni azonban, hogy az elektronikai alkatrészgyártás - a fejlesztés háttéripara - is utól tudja érni a követelményeket és valóban bázisa legyen egy olyan iparágnak, amely képes kielégíteni a népgazdaság különböző ágazatainak elektronikus eszközigényét, s olyan exportot produkál, amelynek jövedelméből a világpiacra megvásárolhatók a további fejlesztéshez nélkülözhetetlen termékek. hozzátette: ugyancsak megoldásra váró feladat azoknak a társadalmi és gazdasági feltételeknek a megteremtése, melyek gátat vetnének a műszaki értelmiség nem kívánatos mozgásának és - sokhelyütt tapasztalható - érdektelenségének.

/folyt. köv./kö
12.40

- 8 -

07

parlament

bkk.1./ megkezdődött.....8.foly./-a

további javítások Lázár György beszédére:

a 13.folytatás első bekezdése helyesen: az ezzel kapcsolatos korábbi javításunkat kérjük figyelmen kívül hagyni!/:

az ideai gazdasági teljesítményeknek nemcsak az 1983. évi egyensúlyi követelmények miatt, hanem - amint azt a tervező munka és az előrebecslések jelzik - a semmivel sem könnyebbnek ígérkező 1984-1985. évi feladatokra való felkészülés szempontjából is nagy fontosságuk van. ennek tudatában kell folytatni munkánkat.

a 14.folytatás harmadik bekezdésében a második mondat helyesen:/ kérjük az előző javítást figyelmen kívül hagyni!/:

két év alatt - nagyjából - több mint 150 ezer otthon készült el.

a 18.folytatás második bekezdésének utolsó mondata helyesen: /kérjük az előző javítást figyelmen kívül hagyni!/:

a magunk részéről viszont indokoltnak tartjuk azt a sürgétést, hogy gyorsítsuk meg, segítsük elő a való eredmények gyakorlati bevezetését.

x x x

postás sándor/ hajdu-bihar megye 4.vk., a

debreceni városi pártbizottság első titkára elmondta, hogy a megyében az ipari termelés növekedése együtt járt az export 21 százalékos bővülésével. említésre méltó az is, hogy az elmúlt két évben debrecenben nem volt veszteséges ipari vállalat. a megye mezőgazdasága 1982-ben eddigi legeredményesebb évét zárta, s ebben része volt annak is, hogy tovább élénkült a háttáji gazdaságok termelődje kedve. tavaly ezer lakosra számolva hajdu-bihar megyében épült a legtöbb lakás. az önerőből otthont teremtőket jól segíti a javuló telekgazdálkodás: a hatodik ötéves tervidőszakra előirányzott magánlakásépítéshez a szükséges telkek az év végéig rendelkezésre állnak. a képviselő ugyanakkor utalt arra, hogy a fellendülőben levő magánlakás-építést nehezíti az építőanyagok hiánya. a gyártók és a kereskedők egymást okolják, aminek végeredménye: egyre nagyobb problémát okoz a cserép, a falazóanyag, vagy az ajtók, ablakok beszerzése.

/folyt.köv./
12.55/a

- 9 -

07

bkk.1./ megkezdődött.....9. folyt./-a

a képviselő megoldást sürgetett a megye egyik fejlődőképese üzemé, a biogál gyógyszergyár bővítése ügyében. a gyár termelése 1980 óta 57 százalékkal, exportja pedig 100 százalékkal gyarapodott. kinőtte régi kereteit, s új üzeméhez új építési területekre volna szüksége, ám az ezzel kapcsolatos vita négy év óta tart, és máig sem fejeződött be. kétségtelennek látszik, hogy a biogál gyógyszergyár bővítéséhez népgazdasági érdek fűződik, de kétségtelen az is, hogy érvényt kell szerezni a jogos környezetvédelmi előírások betartásának - tette hozzá.

Ladányi József képviselőtársa fejtegetéseire csatlakozva hangoztatta: a megye vezetése azon munkálkodik, hogy növekedjen a helyi tanácsok hatásköre és felelőssége, és nyiltabbá váljon a várospolitiká, ezeken a területeken azonban jelentős tartalmi gazdagodásra van szükség: célszerű volna például megvizsgálni, hogy az anyagi erőforrások ésszerű felosztásával miként lehetne tovább erősíteni a helyi tanácsok gazdálkodását, gazdasági érdekeltségét és az önkormányzat jobb anyagi megalapozását. az alapközösségek saját anyagi erejének bővülése ugyanis feltétele a demokratikus vonások kiteljesedésének is.

/folyt.köv./
13.00/a

- 10 -

sb0027 4 150 mtib1028

a kányási bányaszerencsétlenség halálos áldozata

1983. június 23. - mint arról már hírt adtunk, a nógrádi szénbányák kányási üzemének 22-es frontján történt omlást követően a betemetett három bányász kimentéséért indított akció során Gyurkó Sándor, 23 éves vajúrt sikerült élve kimenteni. Kanizsai László, 28 éves csillás, Tari Lakosnak csak a holtestét tudták felszínre hozni, Ottmár Károly, 38 éves vajúrt, Salgótarjáni Lakos életének megmentéséért még folyik a küzdelem. /mti/

mi/er st sn
10.52 230683 0505

--

sb0028 4 150 mtib1030

csökkenő energiafelhasználás a békési mezőgazdaságban

1983. június 23. - az elmúlt két évben Békés megye mezőgazdasági szövetkezeteiben, több termék előállítására ellenére csökkent az energiafelhasználás. a tsz-ekben összesen 363 ezer gigajoule-lal kevesebb energiát használtak fel, mint két évvel ezelőtt. különlegesen a gázolaj, tüzelőolaj és a benzinfelhasználás megtakarítása jelentős - emelték ki a mezőgazdasági szövetkezetek szövetsége elnökségének csütörtökön Szeghalomban tartott ülésén. különösen a gyakorló műszaki szakemberek aktívak e tekintetben. többek között a terményszárítók gazdaságosabb üzemeltetésére dolgoztak ki hatásfok javítási módszereket. ezek közül a legnagyobb érdeklődést a toronyszárítóknál alkalmazható recirkulációs illetve levegő áramoltatási megoldások váltották ki. a mérések szerint az elérhető megtakarítás 15-20 százalékos.

Békés megyében igen kedvezőek a geotermikus energia hasznosításának lehetőségei, hiszen az 1500-2500 méter közötti furási mélységben nagy gyakorisággal 80 Celsius fok hőmérsékletű víz található. a lehetőségek kihasználására a szarvasi dózsa tsz irányításával héviz-hasznosítási programot valósítanak meg. a termálenergiát állattartó épületek, műhelyek fűtésére, valamint terményszárításra kívánják felhasználni.

az elnökség ülésén rámutattak: a szakemberellátás érdekében felsőfokú energetikus, valamint gáztüzelő-berendezések javítására képesítést adó szakmunkás tanfolyamokat kell szervezni. /mti/

bty/ke/er ké sn
12.18 230683 1505

nk

--

sb0029 4 180 mtib1031

fertőzés a tésai építőtáborban

1983. június 23. - szerdáról csütörtökre virradó éjszaka fertőzési tünetekkel harmincnégy 14 és 16 év közötti gyereket szállítottak kórházba a tésai kisz-építőtáborból. a gyerekek fej- és hasi fájásokról, hányingerről, hányásról, hasi görcsökről és hasmenésről panaszkodtak, ezért - bár állapotuk nem súlyos - kórházba szállították őket kivizsgálásra. a pest megyei köjál szakemberei csütörtök hajnaltól a helyszínen vizsgálják a fertőzés okát. /mti/

vir/mi/er az sn
12.18 230683 0512

--

sb0030 4 130 mtib1032

kővágó László kitüntetése

1983. június 23. - az elnöki tanács kővágó Lászlónak, az mszmp kb párttörténeti intézete osztályvezetőjének kiemelkedő közéleti és tudományos tevékenysége elismeréseként, 60. születésnapja alkalmából a munka érdemrend arany fokozata kitüntetést adományozta.

a kitüntetést kornidesz Mihály, az mszmp kb osztályvezetője adta át. /mti/

gw sn

12.22 230683 0389

MK

--

sb0031 4 130 mtib1033

celldömölk cimere és zászlaja

1983. június 23. - celldömölk tanácsa csütörtöki ülésén rendeletet hozott a város címeréről és zászlajáról. eszerint a címerben a történelmi multat nemesdömölk oroszlánja, a város fejlődését a legújabb időben meghatározó vasutra utaló szárnyaskerék jelképezi, míg a szocialista kort ötágu vörös csillag érzékelteti. a paizsmező színeiben a vörös a fejlődés, az élet, a zöld a mezőgazdaság, a kemenesaljai táj színe. a zászló téglalap alakú, nyolcszögletű felső részén arany rojttal, rajta celldömölk cimere. a címer felett celldömölk felirat olvasható. /mti/

Lér/ká/gw sn

12.29 230683 0619

--

sb0032 4 180 mtib1035 /közönségszolgálat/

időjárásjelentés /1. rész/

1983. június 23. - a meteorológiai intézet jelenti csütörtökön 13.30 órakor:

napos, száraz idő várható kelet-európát az elmúlt 48 órában több hullámban hideg, sarkvidéki eredetű levegő árasztotta el. ennek első hulláma csütörtök hajnalra már elérte a fekete-tenger medencéjét és törökországot. romániában és bulgáriában szerdán heves záporok, zivatarok voltak és helyenként felhőszakadás-méretű csapadék hullott. a hőmérséklet jelentősen visszaesett. csúcstértéke többfelé 10, 13 fokkal marad el az ilyenkor szokásostól. a kontinens nyugati, északnyugati partvidékén óceáni léghullámok okoznak változékony időjárást. az alpok és kárpátok vidékén anticiklon épült föl, így péntek-estig száraz, tulnyomóan napos időre lehet számítani.

hazánkban szerdán délelőtt a középső országrészben, délután és este a dunántúlon és a tiszántúli déli vidékein alakultak ki záporok, zivatarok. a kisalföldön, a bakony térsége sokfelé meghaladta a 10 mm-t, sőt siklósról 35, mezőhegyesről 50 mm-t jelentettek. néhány helyen az erős zivatarok jégeső is kísérte. a legmagasabb nappali hőmérséklet 21 és 27 fok között volt. csütörtök hajnalra északkeleten 6, 10, másutt általában 10, 15 fokig hűlt le a levegő. délelőtt északon, északkeleten napos, délen, délkeleten erősen felhős volt az ég. 11 órára 18, 20 fokig emelkedett a hőmérséklet.

67

parlament

bkk.1./ megkezdődött.....9.folyt./-a

a képviselő megoldást sürgetett a megye egyik fejlődőképese üzemé, a biogál gyógyszergyár bővítése ügyében. a gyár termelése 1980 óta 57 százalékkal, exportja pedig 100 százalékkal gyarapodott. kinőtte régi kerekeit, s új üzeméhez új építési területekre volna szüksége, ám az ezzel kapcsolatos vita négy év óta tart, és máig sem fejeződött be. kétségtelennek látszik, hogy a biogál gyógyszergyár bővítéséhez népgazdasági érdek fűződik, de kétségtelen az is, hogy érvényt kell szerezni a jogos környezetvédelmi előírások betartásának - tette hozzá.

Ladányi József képviselőtársa fejtegetéseire csatlakozva hangoztatta: a megye vezetése azon munkálkodik, hogy növekedjen a helyi tanácsok hatásköre és felelőssége, és nyiltabbá váljon a várospolitiká. ezeken a területeken azonban jelentős tartalmi gazdagodásra van szükség: célszerű volna például megvizsgálni, hogy az anyagi erőforrások ésszerű felosztásával miként lehetne tovább erősíteni a helyi tanácsok gazdálkodását, gazdasági érdekelttségét és az önkormányzat jobb anyagi megalapozását. az alapközösségek saját anyagi erejének bővülése ugyanis feltétele a demokratikus vonások kiteljesedésének is.

/folyt.köv./
13.00/a

- 10 -

parlament

bkk. 1. /megkezdődött 10. folyt./a

további javítások Lázár György beszédére:

a beszéd első bekezdése helyesen:

alkotmányos kötelességünknek tesztek eleget, amikor a kormány nevében számot adok az országgyűlésnek arról, hogy miként éltünk a bizalommal, amit 1980-ban, munkaprogramunk elfogadásakor kaptunk, hol tartunk terveink megvalósításában, hogyan ítéljük meg társadalmunk és gazdaságunk helyzetét, miben látjuk a további tennivalókat. a képviselő elvtársaktól azt kérjük, hogy munkánkról alkotott véleményükkel és a jövőre szóló tanácsaikkal nyújtott segítségüket programunk végrehajtásához.

a második bekezdés első mondatának harmadik sorától a szöveg helyesen:....irányban halad, belpolitikai életünk kiegyensúlyozott....

a 2. folytatás 1.bekezdésének 11.sorától a szöveg helyesen:

...viszonyunk meghatározó vonása, hogy azonos ügyet szolgálunk, közös cél felé haladunk, de amikor egy-egy konkrét kérdés megoldása kerül napirendre, a ,,hogyan,,-ban gyakori közöttünk a vita, olykor csak kölcsönös engedmények árán jutunk el a megállapodásig. számunkra azonban éppen ebben a vitatkozva megvalósuló együttműködésben van a kapcsolat igazi értéke. ez hozzásegít döntéseink jobb megalapozásához, a közös feladatok végrehajtásához. ugyanebből...

ugyanezen folytatás 2.bekezdésének utolsó mondata helyesen: a példamutatásban a szocialista brigádok járnak az élen, s ezzel méltán vívtak ki tiszteletet és megbecsülést.

a 3. folytatás első bekezdésének 4. és 5. mondata helyesen:

bebizonyosodott, hogy a nagyobb önállóság megnöveli a tanácsok felelősségérzetét, erősíti cselekvési készségüket és jobb feltételeket teremt az állampolgárok megnyeréséhez, a demokratikus munkastilus meghonosításához. a kormány ezért törekszik arra, hogy e folyamatot támogatva nagyobb lehetőségeket adjon a helyi önálló döntésekre.

a 3. folytatás második bekezdésének alulról számított 5. sorától a szöveg helyesen:... felmérésére. a kormány nem tartja kielégítőnek azokat az intézkedéseket, amelyek a tulszabályozás felszámolására, a bürokratikus ügyintézés megszüntetésére születtek. sok javítani való van a különböző szervek ellenőrzéseinek összehangolásában. keveset...

/folyt. köv./
14.45-

- 11 -

parlament

bkk. 1. /megkezdődött 11. folyt.-a

a 4. folytatás első bekezdésének első két mondata helyesen:

az állami irányítás tartalmi és módszerbeli fejlesztését nem tekintjük, nem is tekinthetjük befejezettnek. szándékaink valóra váltásában segítséget jelent, hogy megélénkült a szocialista állam szerepéről folytatott vita.

a 4. folytatás második bekezdésének alulról számított 4. sora helyesen:

...és a helyi igazgatás hatáskörének egyidejű....

a 6. folytatás első bekezdésének utolsó előtti mondata helyesen:

a kivitel értékben kishiján 16 százalékkal emelkedett, lényegesen gyorsabban, mint a behozatal.

a 8. folytatás harmadik bekezdésének második mondata helyesen:

tudatában voltunk, hogy ezek az intézkedések nemcsak a gazdálkodó szervezetek, hanem a lakosság és különösen annak egyes rétegei számára gondot okoznak.

a 11. folytatás harmadik bekezdés harmadik sorában helyesen:

...tervezésnek, a közgazdasági szabályozóknak - ezen belül

a 11. folytatás harmadik bekezdésének nyolcadik sorától a szöveg helyesen:... ami a központi állami gazdaságirányítás hatékonyságának fokozásával együtt növeli...

a 12. folytatás harmadik sorától a szöveg helyesen:.. tervek kialakításában, véleményt alkothassanak a gazdasági vezetők munkájáról és beleszólhassanak azok kiválasztásába.

a 12. folytatás második bekezdésének 5. sorától a szöveg helyesen: ...a ráfordítások csökkentésével elérjük a tervezett nemzeti jövedelmet, és a felhasználásban se lépünk túl az előirányzott kereteket. ez utóbbi...

a 14. folytatás első bekezdésének alulról számított negyedik sorában a szöveg helyesen:...bővítésében, egyes területeken a mennyiség és a minőség azonban még gyakran kifogásolható és hosszú a várakozási idő is. ezen a helyzeten..

a 14. folytatás második bekezdésének 6. sorától a szöveg helyesen: ...alsó határának emelésére, már határozatunk van rá, amint azt a népgazdasági terv tartalmazza, hogy július 1-i hatállyal...

a 18. folytatás 2. bekezdésének második sora helyesen: ...gyorsítsuk meg, segítsük elő a valós eredmények gyakorlati bevezetését.

/folyt. köv./
14.50/a

parlament

bkk. 1./ megkezdődött.....12. folyt./-a

ezt követően maróthy lászló/ budapest, 33.vk./ az

mszmp politikai bizottságának tagja, a budapesti pártbizottság első titkára szólalt fel.

tegnap este leadott bkk. 2.-es hírünk /maróthy lászló beszéde/ embargóját a következő javítások figyelembe vételével feloldjuk!

a csillag alatti első bekezdés utolsó sorában a szöveg helyesen:...egyetértének a határozatával.

a 2. folytatás második bekezdésének harmadik sorában a szöveg helyesen: de ma is hangsúlyozzuk: a világpolitika fórumain....

a 3. folytatás második bekezdésének 9.-10. sorában:... korszerűsítésében is történt előrelépés. de a jogi...

a 3. folytatás második bekezdésének alulról számított 5-6. sorában:... és dolgozzunk előrelátó módon. mint...

a 4. folytatás negyedik bekezdésének harmadik-negyedik sorában a szöveg helyesen:...szervezet, annak tisztségviselői, munkatársai. ha a vállalatok...

az 5. folytatás első bekezdésének első sorában... elfogadása-kor kádár jános elvtárs hozzászólásában megállapította...irandó!

a 6. folytatás ötödik bekezdésének negyedik sorában a szöveg helyesen:... nem egy új, átfogó, úgynevezett ,, második,, reform..

/folyt. köv./
14.20/a

parlament

bkk.1./ megkezdődött.....13. folyt./-a

a 7. folytatás második bekezdésének harmadik sorában:.. váltositánunk. számos - az élet-és munkakörülményeket javító

intézkedés mellett - a gazdasági egyensúly javítása...

a 7. folytatás második bekezdésének nyolcadik sorában a szöveg helyesen:.... a magukra maradt, egyedülálló nyugdíjasoknak nehezebb lett...

a 7. folytatás utolsó bekezdésének 3-4. soában a szöveg helyesen:nem idegen, mi több: szocialista.....

a 8. folytatás harmadik bekezdésének ötödik-hatodik sorában a szöveg helyesen:...., hogy értékeinek megfelelően mutassa be eredményeinket,....

a 9. folytatás első bekezdésének utolsó sora a következőkkel bővül:....hozzájárultak ezekhez az eredményekhez.

x x x

k.papp józsef/ tolna megye 9.vk./, az mszmp tolna

megyei bizottságának első titkára adatokkal reprezentálta a megye iparának és mezőgazdaságának az elmúlt két évtizedben elért látványos fejlődését. szólt a két legnagyobb beruházásról, a szekszárdi husüzemről és a paksi atomerőműről is. a huskominát évről évre többet termel, s áruinak mintegy felét tőkés piacon értékesíti. a feladat most az, hogy a gyártás mielőbb elérje az üzem teljes kapacitását, s ehhez elsősorban az szükséges: a megye gazdaságai folyamatosan lássák el a kombinátot feldolgozandó hizó sertésekkel és marhákkal. az elmúlt év végén a paksi atomerőmű elkezdte a villamosenergia termelését. a jövőben - a beruházás folytatása mellett - az erőmű mind több áramot ad majd a népgazdaságnak.

tolna megye számos területen az országos átlagnál is gyorsabb ütemben fejlődik, ám az export bővítése, az energia-és az anyagtakarékosság, a vállalkozási kedv ösztönzése és általában a nagyobb teljesítmény, a hatékonyabb gazdálkodás elérése, az életszínvonal stabilizálása itt is a legfontosabb tennivalók közé tartozik - hangsúlyozta.

/folyt.köv./
14.35/a

-14-

parlament

bkk.1./ megkezdődött.....14. folytatás/-a

herczeg károly/ borsod megye, 11.vk./, a vas-

fém- és villamosenergiaipari dolgozók szakszervezetének főtitkára felszólalásában többek között hangoztatta: senki sem örül egy rendkívüli áremelésnek, de a dolgozók tulajdonképpeni része tudomásul veszi, hogy olykor ezek a megoldások is elkerülhetetlenek. azt viszont joggal igényli a társadalom, hogy csak akkor kerüljön sor rendkívüli intézkedésekre, ha már semmiféle más megoldás nem kínálkozik. a kormányzat munkájában egyre inkább érvényesülő rugalmasságnak át kell terjednie az állami-gazdasági irányítás egészére - huzta alá a képviselő. ne fordulhasson elő, hogy bárki, bárhol megfontolt mérlegelés nélkül, csupán valamely határozatra, állásfoglalásra hivatkozva nemet mond valamilyen ésszerű, jogos irányra.

a népgazdaság teherviselő ágazatainak többségét tömörítő nagyipar - vélekedett a felszólaló - viszonylagos hátrányban van a kevésbé kötött tevékenységet folytatókkal szemben. a nagyüzemek egyre inkább szigorodó szabályozórendszer keretei között dolgoznak. ez így helyes, hiszen bőségesen vannak meg az intenzív gazdálkodás javára kiaknázzható tartalékok. a nagyipar dolgozóinak többsége elfogadja a kisvállalkozások, a vállalati gazdasági munkaközösségek létjogosultságát, ám választ vár arra a kérdésre: miért lehet esetenként két-háromszoros bért fizetni valakinek, mihelyt nem a hivatalos nyolc órában végzi a munkáját.

a szakszervezet véleményét is tolmácsolva javasolta a képviselő: a kormány tegyen intézkedéseket a három, illetve a folyamatos műszakban foglalkoztatottak, a készenléti szolgálatot ellátók anyagi érdekeltségének javítására, a melegüzemi munkakörben dolgozók fokozottabb elismerésére, az üzemekben dolgozó mérnökök és közgazdászok munkájának nagyobb társadalmi megbecsülésére.

/folyt.köv./
14.40/a

-15-

07

parlament

bkk.1./ megkezdődött.....15. folyt./-a

hangsúlyozta: ezeket a kérdéseket a vállalatok nem képesek saját hatáskörükben rendezni, s az egyre aggasztóbb a létszámhiány, a nagy értékű berendezések alacsony kihasználtsága a gazdasági élet egészét kedvezőtlenül befolyásolhatja. a fejlődést gátló akadályokról szólva az üzem-és munkaszervezés alacsony színvonalát emelte ki a felszólaló. a műhelyekben gyakran hallani a jogos kritikát: a vezetők teremtsék meg a folyamatos és hatékony munkához szükséges feltételeket, különben hiába a lelkes tenni-akarás. csak akkor lehet teljesítményt, jobb minőséget követelni, ha a napi munkaidőt mindenki érdemi tevékenységre fordíthatja.

sas kálmán/ heves megye, 4.vk./, a cement-

és mészművek bélapátfalvi gyárának igazgatója a vezetők és a vezetés felelősségéről beszélt. kifejtette, hogy a szigorubbá vált közgazdasági környezet parancsolóan szükségessé teszi, hogy a vállalatok és szövetkezetek politikai és gazdasági vezetése képes legyen alkalmazkodni a változásokhoz. a káderpolitikai elvek következetes érvényesítésével, a vezetők jobb kiválasztásával és szükség esetén cseréjével, el kell érni, hogy mind több legyen az új iránt fogékony, felelősséggel vállalkozni merő vezető. az ebben rejlő tartalékok feltárásával további jelentős eredmények érhetők el. a közelmúltban például még a megye 54 termelőszövetkezetéből 13 tartozott a veszteséges gazdaságok közé. a vizsgálatok megállapították, hogy a rossz gazdálkodás mögött a legtöbb esetben személyi okok húzódtak meg. a végrehajtott személyi változtatások eredményeként az elmúlt esztendőben már egyetlen veszteséges gazdaság sem volt a megyében.

a munkaerőgazdálkodás problémáiról szólva megállapította, hogy a racionálisabb létszámgazdálkodás olyan tartalék, amelynek feltárása elsősorban a gazdasági vezetők feladata. azt kell megvalósítani, hogy a munkaerőgazdálkodás - a szabályozókkal szoros összhangban -, az üzemekben is a felelősségteljesebb, jobb munka ösztönző eszközévé váljon.

/folyt.köv./
14.45/a

- 16 -

parlament

bkk.1./ megkezdődött.....16. folyt./-a

fejlődésünk jelenlegi szakaszában különösen fontos, hogy az ösztönzés lehetőségei és a munkával szemben támasztott magasabb követelmények egységesek legyenek - mondotta. jelenleg azonban a vezetőknek csak kisebb része tudja a jó munkát, a kiemelkedő teljesítményeket anyagilag és erkölcsileg is megfelelően jutalmazni.

a fogyasztói érdekvédelem megyei tapasztalatairól szólva kitért arra, hogy a megyében az előfordult ellátási problémák gyakran kereskedelemszervezési hibákkal függték össze. az áruellátás és a szolgáltatások összességében kielégítő színvonala a tanácsi és társadalmi ellenőrzésnek is köszönhető, ám az utóbbi még eredményesebb lehetne, ha a lakosság tájékozottabb lenne jogairól.

a vitában felszólalt faluvégi lajos, a minisztertanács elnökhelyettese, az országos tervhivatal elnöke.

hazánkban a szocializmus építésének feltételei a nyolcvanas évtizedben sok szempontból eltérnek az eddigiektől. politikailag és gazdaságilag jóval bizonytalanabb nemzetközi környezetben kell megoldanunk az intenzív fejlődés erőteljes kibontakoztatásának feladatát - mondotta bevezetőjében a miniszterelnökhelyettes.

a kormány beszámolója már szólhatott a gazdálkodás hatékonysága szempontjából az elmúlt években elért eredményekről. ezeket kiegészítik azok a tapasztalatok, amelyek a gazdaság új pályára állítása során szereztünk. az első ilyen tapasztalat az, hogy az erőforrások eredményesebb kihasználására épülő rugalmas és tartósan jövedelmező gazdálkodás - a dolog gazdasági és társadalmi természeténél fogva - több középtávú terv időszakán áthuzódó folyamat. egy másik tapasztalat az, hogy valamennyi ágazatnak, gazdálkodószervezetnek, szakmának és tevékenységnek alapjaiban meg kell újulnia! végül: a gazdálkodás új irányvételének a társadalmi feltételei nagyon sokrétűek.

/folyt.köv./
15.20/a

- 17 -

parlament

bkk.1./ megkezdődött.....17.folyt./-a

ma a legfőbb gondunk és dolgunk az, hogy megőrizzük a fizetőképességünket, s javítsuk a külső egyensúlyt. az ujratermelés folyamatossága, a megkezdett beruházások befejezése és az életszínvonal alakulása most valóban ettől függ. de azt is látnunk kell, hogy e feladatokat igazában csak akkor oldhatjuk meg, a mindennapos gondokon csak akkor juthatunk túl tartósan, ha szem előtt tartjuk a hatékonyság fokozásának, a népgazdasági teljesítmények növelésének stratégiai céljait is, és így keresünk az előrelépés útját.

a vi.ötéves terv gazdaságpolitikai követelményeiből kiindulva, ebben a felfogásban munkáltuk ki az 1984-1985-re szóló temivalókat. a kormány két elgondolást és cselekvési változatot vitatott meg, és ezek értelmében határozta meg a felkészülés feladatait.

ahhoz, hogy az 1985-ig terjedő időszakban megszilárdíthassuk népgazdaságunk külső egyensúlyi helyzetét, a nem rubel-elszámolású viszonylatban 1984-ben és 1985-ben is legalább az 1983-ra tervezett áruforgalmi aktivumot kell fenntartani, s egyidejűleg javítanunk kell a rubel-elszámolású áruforgalom egyenlegét. ezt akkor érhetjük el, ha az ipari termelés, az export és a nemzeti jövedelem élénkében, ez utóbbi legalább 2,5 százalékos ütemmel növekszik. de azt sem zárhatjuk ki, hogy kedvezőtlenebbé válik a helyzet. a kormány a kedvezőbb változat megalapozásán fáradozik, mert ilyenformán valamelyest bővíthetők a műszaki fejlesztésnek, a feldolgozóipar korszerűsítésének a forrásai, és ekkor - csak ekkor - nem kényszerülünk visszalépésre a belföldi felhasználásban sem.

hogy melyik változat szerint fejlődhetünk, az nagymértékben saját munkánktól függ. ebből a szempontból az 1983. évi terv pontos teljesítése kulcsfontosságú. lehetőségeinket azonban az is megszabja, hogy miképp alakulnak a külgazdasági feltételek, amivel a beszámoló részletesen foglalkozott.

ha valóban teljesíteni akarjuk a vi.ötéves terv fő céljait, akkor tovább kell fokoznunk belső erőfeszítéseinket. ez azt jelenti, hogy a több eredménnyel kecsegtető, az energikus szerkezetátalakítást választjuk, a gazdaság belső erőit mozgósítjuk, és gyorsabban váltjuk valóra az intenzív fejlődési szakasz céljait.

/folyt.köv./
15.35/a

parlament

bkk.1./ megkezdődött.....18.folyt./-a

előrehaladásunk első nélkülözhetetlen feltétele az, hogy átalakuljon - korszerűsödjön - a termékszerkezet. ebben egyidejűleg és egymással szoros kölcsönhatásban két módon kell előretörnünk.

a meglévő ágazati és termékszerkezet keretein belül javítani kell a termékek minőségét és korszerűségét, egyidejűleg csökkentve a fajlagos anyag-, energia- és munkaráfordításokat. ez elsősorban a gazdálkodószervezetek feladata, hiszen több tíz- vagy százezer kisebb-nagyobb változtatásról, ésszerűsítésről van szó. a központi szervezetek ebben az a feladatuk, hogy az érdekeltség erősítése és továbbfejlesztése révén ehhez megfelelő közgazdasági szabályozást és környezetet hozzanak létre.

az előretörés érdekében ugyanakkor a központi, kormányzati programoknak és kutatási főirányoknak segíteniük kell kifejleszteni, és arányaiban növelni a műszakilag fejlettebb, a csak nagyobb szakképzettséggel termelhető és jobb exportlehetőséggel kecsegtető termékcsoportokat és technológiákat.

ami a szerkezetátalakításban a rövidebb távú teendőinket illeti: most a műszaki fejlesztés középpontjába az exportképesség fokozását kell állítanunk. ezért elsősorban a gépipari termékszerkezet korszerűsítésében kell előrelép-nünk, szem előtt tartva a külföldi piacoknak - köztük a kgst-országok piacainak - átalakuló igényeit.

figyelembe véve a jelenlegi és a várható külső feltételeket, az is fontos feladatunk, hogy az alkatrészeknek, a közbülső termékeknek és a fehérjetakarmánynak gazdaságunk mai fejlettségéhez képest aránytalanul nagy behozatalát - ott, ahol ez ésszerű és gazdaságos - hazai termékekkel, termeléssel helyettesítsük.

/folyt.köv./
15.40/a

parlament

bkk. 1. /megkezdődött 19. folyt./kö

az anyagok, a félkész termékek és az alkatrészek importja az összes nem rubelelszámolású behozatalnak több mint 60 százalékát teszi ki. ezen belül is az utóbbi években gyorsan növekedett az alkatrészek behozatalának aránya, különösen ezek az importtermékek azok, amelyek a vállalatok jobb együttműködése útján és a szocialista országokkal kooperálva gazdaságosan és megfelelő minőségű termékekkel helyettesíthetők, s amelyek révén ebbéli gazdasági függőségünk enyhíthető.

a kormány kiértékelte a központi fejlesztési programok végrehajtásának tapasztalatait is. arra a következtetésre jutott, hogy kevesebb, de hatásosabb programokra van szükség, ezért egy-két programot befejezünk, illetőleg átalakítunk.

mindezek keretében két kulcsfontosságú feladatkört választottunk ki.

a mikroelektronika, a számítástechnika és az informatika eredményeinek a gazdasági élet - de bátran hozzátehetjük: a társadalmi élet - minden területére be kell hatolniuk. különösen azért fontos érdekünk, hogy kiemeljük ezt a területet, mert ez elsősorban az emberek alkotó- és ujtóképeségére épül.

a mikroelektronikával összehasonlítva a modern biológiai iparokról és a legújabb eredményeket alkalmazó biotechnológiákról azt mondhatjuk, hogy azok ma még mindenütt az utkeresés és a kibontakozás szakaszában vannak. a valóságos gazdasági lehetőségek még nem láthatók át teljes egészükben, de már a mai ismeretek és tapasztalatok is arra mutatnak, hogy a modern biotechnológia előtt nagy jövő áll. ezen a területen a hazai körülmények, eddig elért kutatási eredményeink, agrárökológiai adottságaink és egyik-másik ipari kulturánkban - például a gyógyszeriparban - meglevő bizonyos hagyományaink megfelelő háttérül szolgálhatnak az eredményes és gyors kibontakozáshoz. ha szellemi és fejlesztési erőforrásainkat összpontosítjuk és okosan használjuk fel, van esélyünk rá, hogy a modern biotechnológiához kapcsolódó némely gazdasági területen kedvező hadállásokat szerezhetünk magunknak.

/folyt. köv./
16.00/kö

- 20 -

parlament

bkk. 1./ megkezdődött 20. folyt./kö

az előrehaladás másik kiemelt feltétele a társadalmi termelés ráfordításainak csökkentése. ebből a szempontból elsősorban fontos, hogy az élők munkafelhasználása az egész gazdaságban hatékonyabbá váljon. ez részben az ágazati és a szakmai strukturák változását, részben magát a munkakulturát és a teljesítményeket érinti. ma az anyagi termelés négy fő ágazatában - az iparban, az építőiparban, a mezőgazdaságban és a közlekedésben - dolgozik az összes foglalkoztatottnak a 72 százaléka, míg a fejlett országok átlagában ez az arány jóval kisebb. ebből kitetszik, hogy az anyagi termelés aránytalanul nagy élők munkafelhasználással megy végbe, közben pedig kevesen dolgoznak az ipar háttérterületein és a szolgáltatásokban, holott azok hovatovább az életkörülmények alakulásának meghatározó fontosságú összetevői lesznek.

arra számítunk, hogy 1990-ig - fokozatosan - évente 30-50 ezer ember csoportosul át az ipari háttér, az exportképes nagyvállalatok és a szolgáltatások új, jelenleg nem kellően ellátott munkahelyeire. a teljes munkaerő-mobilitás persze ennél szélesebb körű. a vi. ötéves terv hátralevő éveiben oda kell hatnunk, hogy a munkaerő gyorsabban áramoljon a jövedelmező exportot erőteljesen bővíteni képes termelők felé, és segítsen jobban kihasználni a termelőberendezéseket. ezt a bérszabályozás, az átképzés és a korszerűsítésre építő beruházási politika eszközeivel is támogatni fogjuk.

a ráfordítások szempontjából a versenyképes termelés növelésének az is meghatározó feltétele, hogy tovább csökkenjen a fajlagos anyag- és energiafelhasználás. a kormányzati program következetes végrehajtásával el kell érniünk, hogy hosszabb távon is a nemzeti jövedelem egységnyi gyarapodását minimális energiafelhasználási többlet kíséresse, ellentétben az előző időszakokkal, amikor az egységnyi nemzeti jövedelem gyarapodására 0,8 százalékos energiátöbblet jutott. erre az új erőfeszítésekre azért is szükség lenne, hogy export-import helyzetünket hosszú távra, reálisan megalapozhassuk.

/folyt. köv./
16.05/kö

- 21 -

bkk.1./ megkezdődött.....21.folyt./-a

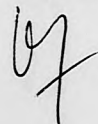
a vi.ötéves terv hátralévő éveiben, 1984-ben és 1985-ben az energiagazdálkodási programot gyorsított ütemben hajtjuk végre, hogy a megtakarításokat fokozzuk. arra törekszünk, hogy a belföldi energiafelhasználás a vi.ötéves tervben számított évi 2 százalékos növekedéssel ellentétben - még ha a gazdasági növekedés gyorsulna is -, évente legföljebb 0,5 - 1 százalékkal legyen nagyobb, és összetétele is váljon előnyösebbé. az eredetileg előirányzott 1 millió tonna olajjal egyenlő értékű megtakarítás 1985-re közös erőfeszítéssel megduplázható volna. az energiaszükségleteknek az eddiginél nagyobb részét fogjuk hazai forrásokból kielégíteni, s a felhasználáson belül csökken majd a kőolajtermékek aránya.

nemzetközi összehasonlításban a fajlagos anyagfelhasználásunk is tulontul nagy. például ma a világban az egy lakosra számítva legtöbb acélt felhasználó tiz ország között vagyunk. a korszerűbb termékekhez felhasználható ötvözött alumínium aránya az összfelhasználásban a fejlettebb ipari országokban 40-70 százalék, míg nálunk csak 23-25 százalék. közismert tény az is, hogy a magyar gépek pazarlóan nehezek, és túlságosan sok cementet használunk fel az építkezésekhez. miközben az egy lakosra jutó mezőgazdasági termelésben mennyiségileg a világon a 6.helyen állunk, a termék egységre jutó ráfordítások nagyobbak, mint sok olyan országban, amely a termékhozamok szempontjából velünk azonos színvonalon áll.

ezekben az években már az ésszerű anyagfelhasználásnak és az ezt segítő technológia-korszerűítésnek a kormányzati programja az egész népgazdaságban átfogja, szervezi és serkenti az ésszerű anyaggazdálkodást. e programot 1984-ben és 1985-ben még újabb feladatokkal egészítjük ki, s ennek során a legfrisebb külföldi tapasztalatokat is hasznosítjuk. ha például korszerűsítjük a papírgyártás technológiáját, kevesebb nagyértékű importált rostanyagot kell majd felhasználnunk. az élelmiszergazdaságban évente keletkező 20-25 millió tonna melléktermékből és hulladékból 1985-re már 10-12 millió tonnát hasznosítunk takarmányozási, ipari, energetikai és egyéb célokra. hogy a vízfelhasználás is takarékosabb legyen, programot készítünk a vízgazdálkodás egész területére.

/folyt.köv./
15.55/a

- 22-

bkk.1./ megkezdődött.....22.folyt./-a

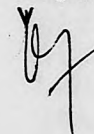
ha az előbb említett elgondolások megvalósulnak, összességében elérhetővé válik az, hogy az évtized második felében az anyag-és energiaráfordítások mérséklése által érzékelhetően növekedjen a nemzeti jövedelem. már 1984-ben és 1985-ben is az ipar nemzetijövedelem-növekményének csaknem a felét ezek a megtakarítások alapozzák meg. a gazdasági fejlődés minőségét tekintve az ilyen típusu nemzetijövedelem-növekedés sokkal értékesebb, mint ha a nagyobb termelést nagyobb anyag-és energiafelhasználással érjük el. nem kell hozzá annyi import, tehát kedvezőbb az egyensúlyi helyzet szempontjából, ráadásul a műszaki és a technológiai haladást is felkarolja.

az intenzív jellegű, széles körben sokkal hatékonyabb gazdálkodás feltétele az is, hogy a gazdaságirányítás rendszerét továbbfejlesszük! ennek az a fő célja, hogy az önálló vállalati és szövetkezeti gazdálkodás jóval kedvezőbb környezetben és kedvezőbb feltételek között folyhasson, és erőteljesebb legyen a készletelés az eredményes vállalkozói jellegű tevékenységre. a vállalati szervezet és az állami irányítás kapcsolatát javítva azt kívánjuk elérni, hogy a vállalatok érdekelttöbbé váljanak az általuk kezelt társadalmi vagyon tartósan nyereséges működtetésében, a nemzeti vagyon gyarapításában.

a gyorsan változó körülmények között is fontos feltétel, hogy minden vállalatnak meglegyen a maga hosszú távú fejlődésére kiható stratégiája, s a mindennapi munka, a termelés értékgyarapító folyamata, e stratégia megvalósítását is szolgálja. ennek érdekében az eddiginél nagyobb hatáskört kell adni a vállalatok, a vállalati kollektívák és testületek számára a stratégiai döntések meghozatalában. ez pedig megkívánja, hogy vállalatunk belső vezetési, szervezési, irányítási és érdekelttségi rendszere mindenütt korszerűsödjön.

/folyt.köv./
16.05/a

- 23 -

parlament

bkk. 1./ megkezdődött.....23. folyt./-a

hogy a vállalati vezetés és a vállalati kollektiva valóban vállalkozó módjára döntsön és cselekedjen, egyfelől - a hatékonyság nemzetközi mércéjét szem előtt tartva - jobbitjuk a szabályozórendszer fő elemeit: az árrendszert, a vállalati jövedelem-és bérszabályozást, a hitelezés rendszerét és szervezetét, másfelől - erre alapozva, a gazdasági lehetőségektől függően - fokozatosan feloldjuk a szabályozás mai - ugymond - visszafogó elemeit.

egy igényesebb, bonyolultabb fejlődési szakasz gazdasági és társadalmi értelemben is folyamatos megújulást követel. meg kell őrizni az elért gazdasági pozíciókat, a megbecsülendő társadalmi értékeket és ujakkal kell gyarapítani azokat. a mindennapokban a régi és az új együtt él, olykor szembekerül egymással. az ebből származó félreértések nem szolgálják a haladást. ugyanugy nem, mint ha gazdasági téren a távlati gondolkodás, illetve a tervezés elmentmondását emelik ki a sürgető napi cselekvés szükségességével szemben. a távlati előrelátás nem helyettesíthető jószándéku, nélkülözhetetlen operativitással, mint ahogyan a legjobb elgondolások, legjobb tervek sem menthetnek fel senkit a nap nap után elvégzendő gyakorlatias, kemény munka alól!

mindezek okán mi a társadalmunk felé nyitott, előrelátó és határozottan cselekedni kész tervezésnek és gazdaságirányításnak az elkötelezettjei vagyunk. tudjuk: ennek az a feltétele, hogy a szocialista demokrácia fórumai egyre nagyobb hatással legyenek a társadalom jövőjét formáló nemzeti programokra; a vállalati kollektíváknak, a településeknek és a helyi közösségeknek az életére. ez teremtheti meg azt a közeget, amely elengedhetetlenül szükséges ahhoz, hogy az előremutató, nemzetközi mérce szerint is hatékony gazdálkodásnak a céljait és követelményeit mindenki elfogadja, s így azok szocialista társadalmi és gazdasági fejlődésünk termékenyebb hajtóerőivé váljanak.

a népgazdasági tervezés és a gazdaságirányítás feladatait ellátó kormánybizottságok, minisztériumok és hivatalok ebben a szellemben kívánják szolgálni az országgyűlés által jóváhagyott, követendő gazdaságpolitikai célokat - mondotta befejezésül faluvégi lajos.

/folyt.köv./
16.15/a

- 24 -

parlament

bkk. 1. /megkezdődött 24. folyt./kö

rusz márk /csongrád m. 8. vk./, a deszki tudógondozó

intézet főorvosa, a magyarországi délszlávok szövetségének elnöke örömmel nyugtázta, hogy a magyarországi nemzetiségi oktatási színvonalának megőrzése, a közművelődési hálózatuk bővítése érdekében hozott intézkedések és ezek nyomán született eredmények éreztették kedvező hatásukat a délszlávok, németek, románok és szlovákok művelődésében. ennek alkotmányos alapja a teljes egyenjogúság, az anyanyelv használata egyrészt az oktatásban és a művelődésben, másrészt a különböző testületekben és fórumokon. ezt bizonyítandó a képviselő anyanyelvén is köszöntötte a magyarországi délszlávok, németek, románok és szlovákok nevében az országgyűlés nyári ülészakát.

az mszmp, a kormány és a hazafias népfrent következetes Lenini nemzetiségi politikája a magyarországon élő nemzetiségek állampolgári közérzetét nemcsak kedvezően befolyásolja, hanem nagyobb aktivitásra és alkotókészségre is serkent, amelynek megnyilvánulásával nap mint nap lehet találkozni.

az elmúlt három évben nőtt a nemzetiségi anyanyelvű oktatásban részesülő tanulók száma; az előző nemzetiségi kongresszusok óta 35.135-ről 51.463-ra. az óvodákban is megkétszereződött a létszám. a nemzetiségi szövetségek az illetékes megyei szervekkel a közelmúltban felmérték valamennyi nemzetiség-lakta területen a kétnyelvű oktatás bevezetésének személyi és tárgyi feltételeit, lehetőségeit. megállapították, hogy az ilyen iskolák számának növelése alapos előkészítő munkával, hosszabb távon valósítható meg. néhány örvendetes új jelenségre is felfigyeltek a vizsgálat során: a szakközép- és szakmunkaképző iskolák nemzetiségi tanulói is bekapcsolódnak az anyanyelvi oktatásba, sőt emelkedik azoknak a magyar gyerekeknek a száma, akik valamelyik nemzetiség nyelvét is tanulják. nehezíti az újabb kétnyelvű iskolák létesítését, hogy kevés még a történelmet, földrajzot, biológiát, fizikát, matematikát, anyanyelven oktatni tudó pedagógus és a szaktárgyi párosítások sem mindig megfelelőek. a külföldi ösztöndíjak is általában csupán nyelvszakos pedagógusképzést céloznak, habár az elmúlt időszakban itt is tapasztalható javulás. jelenleg a szomszédos országokban a nyelvszakos hallgatókon kívül orvosok, állatorvosok, színházi és filmrendezők, operatőrök, s más szakosok is tanulnak.

/folyt. köv./
16.30-kö

- 25 -

parlament

bkk. 1. /megkezdődött 25. folyt./kö

ezeiken túl a mai hagyományörző és egyéb művelődési közösségek munkájában, a klubmozgalomban is egyre nagyobb szerepet játszik az anyanyelv. nagy jelentőségűek a gyermekeknek évenként megrendezett olvasótáborok, vagy a tit által szervezett anyanyelvi ismeretterjesztő előadások. sikerült előrelépni a színpadi kultúra fejlesztésében is a szekszárdon és pécsen létrehozott német, valamint szerb-horvát nyelvű bemutatókkal. jól segítik ezt a munkát a szomszédos országokkal kötött kulturális egyezmények.

az utóbbi fél évtizedben figyelemre méltó eredmények születtek a tömegtájékoztatásban is. a magyar rádió központi adóin megindult a szerb-horvát, német és szlovák nyelvű, valamint a román nyelvű adás is. szlovén nyelvű adással bővült a győri regionális adó műsora, s megkezdődött az szerb-horvát, német és román nyelvű televíziós műsorok sugárzása is. a szlovák nyelvű tv-adás a tervek szerint még az idén megvalósul. a többi nemzetiségi laphoz hasonlóan a román nyelvű lap is hetilappá vált.

szólt arról is, hogy a két- és többnyelvű feliratok használata a nemzetiségek lakta községekben az ott élők elismerésével találkozott. a továbbiakban is törekedni kell arra, hogy ez a gyakorlat folyamatos legyen, s az intézmények, üzletek többnyelvű feliratain kívül az utcanevek is emlékeztessenek egy-egy kiemelkedő nemzetiségi származású személyre. a képviselő szükségesnek mondta a budapesti horvát-szerb és szlovák általános iskola és gimnázium új tanépületének s kollégiumának, valamint a német tanítási nyelvű általános iskolának és kollégiumnak a felépítését. továbbra is megoldandó tennivaló a gondoskodás a nemzeti-ségi tankönyvekről.

a továbbiakban részletesen szólt csongrád megye életéről, az elmúlt három év alatt elért eredményekről.
/folyt. köv./
16.35/kö

- 26 -

parlament

bkk. 1. /megkezdődött 26. folyt./kö

takács imre /fejér megye 7. vk./, az mszmp fejér

megyei bizottságának első titkára megyei tapasztalatokra hivatkozva mutatott rá néhány visszás jelenségre. elemezte: miként hatnak az árutermelés körülményei, hogyan érvényesülnek a piaci viszonyok az ipar egyes ágazatában, s utalt arra, hogy - részben az árrendszerből fakadóan - nem mindig szándékainknak megfelelő hatások érik például az alapanyag gyártást, s ennek a jövőben káros következményei lehetnek.

felemás gyakorlat alakult ki a bérezés területén is: az egyik helyen jobban, másutt kevésbé megoldott az ösztönzés - folytatta. valamennyi gazdasági vezető elismeri, hogy az iparban szükség van a darabbérre, ennek alkalmazása azonban számos ok miatt késik. amíg pedig nem válik szélesre alkalmazott módszerré, nehéz lényeges javulást elérni a teljesítmény, a minőség, az intenzitás, a szorgalom, a feyelem területén. a megoldás elsősorban a vállalatokra vár, ám amíg lassu az előrelépés, szükség van konkrét állami intézkedésekre is - hangsúlyozta a képviselő, majd a vállalati gazdasági munkaközösségekről szólt. mint mondta: a fejér megyei tapasztalatok kedvezőek, így a jövőben is arra törekednek majd, hogy a kiegészítő gazdaságokat a szocialista fejlődés hasznára kamatoztassák. takács imre példaként hivatkozott a dunai vasműre, ahol a jelentős számú gazdasági munkaközösségek olyan feladatok elvégzéséhez járultak hozzá, amelyekhez a vállalat nem kapott külső vállalkozót.

/folyt. köv./
16.40/kö

- 27 -

p a r l a m e n t

bkk. 1. /megkezdődött 27. folyt./kö

mondok pál /pest m. 26. vk./, a pest megyei tanács

elnöke felszólalásában kiemelte: kedvező a hatása annak, hogy a társadalompolitikailag lényeges ügyekben a döntéseket széleskörű véleménycsere előzi meg. hasznos lenne, ha az ágazati főhatóságok is jobban élnének a végrehajtásban érdekelt megyékkel való előzetes konzultáció lehetőségével, különösen a jogszabályalkotás során. ez is hozzájárulhatna ahhoz, hogy a különböző szintű állami irányító szervek közötti összhang tovább javuljon és hatékonyabbá váljon a munka.

a lakóhelyi életkörülmények alakulásáról szólva elmondotta: pest megyében erősödött a tanácsok gazdaság-szervező munkája és felelőssége a lakosság ellátása érdekében, javult a gazdálkodási fegyelem, csökkent az ügyintézésben a bürokratizmus. mind jobban terjed az a szemlélet és gyakorlat, hogy az alapellátást nemcsak új fejlesztésekkel, hanem a meglévő hálózat és eszközök okosabb, rugalmasabb, ésszerűbb működtetésével, folyamatos szervezési intézkedésekkel is lehet javítani. a településfejlesztési feladatok megvalósítását a lakosság is készségesen támogatja. a közös célok érdekében megnyilvánuló tenniakarás szép példái rácáfolnak azokra a manapság fel-felbukkanó nézetekre, amelyek a közömbösség, a passzivitás terjedését hangoztatják.

a január 1-től életbelépett új hitelkedvezmények hatására pest megyében a múlt évihez viszonyítva idén több mint kétszeresére növekedett a családirház-építésre, tatarozásra, korszerűsítésre igénybevett kölcsönök száma - mondotta - a továbbiakban, az építőanyag-ellátás gondjairól szólva javasolta, hogy a nagyvállalatok mellett a kisebb szervezeteket is jobban vonják be az egyes építőanyagok előállításába. ezzel kapcsolatban rámutatott, hogy lassu az építőanyagok továbbfejlesztésére vonatkozó pályázatok elbírálása is. a megyében egyébként több mint ezer állami telek kialakítása kezdődött meg, elsősorban belterületek föltárásával, valamint építési tilalom föloldásával. indokolt, hogy a tanácsok gyorsítsák fel az egyéni lakásépítkezők telekhez juttatását, hogy ne legyen akadálya a magánlakás-építésnek. célszerű lenne - javasolta a felszólaló -, ha az építésügyi kormányzat a rendezési tervek készítésének módszerét egyszerűsitené, és az országos építési szabályzatot tovább korszerűsitené, ennek egyes előírásai ugyanis fölöslegesek, nehezítik és lassítják az ügyinté-
zést.

/folyt. köv./
17.30-kö

p a r l a m e n t

bkk. 1./ megkezdődött.....28. folyt./-a

nagy józsef; /baranya megye, 6. vk./, az mszmp

baranya megyei bizottságának nyugalmazott első titkára arról szólt, hogy az elmúlt időszakban történt gyors és operatív kormányzati döntések, beavatkozások szükségességéről senkit sem kell meggyőzni. a tapasztalatok szerint azonban gondot okozott, hogy a központi intézkedések néha - szándékuk ellenére is - háttérbe szorították a helyi választott testületek véleményezési, döntési lehetőségét. ebből az is következett, hogy a vállalatok a termelés korszerűsítését nem mindig a változó körülményekhez alkalmazkodás, az ésszerű kockázatvállalás, vagy a saját adottságok jobb kihasználása révén, hanem sokkal inkább központi segítség igénybevételevel próbálták megoldani. a döntések központosításának van egy - a képviselő szerint nem szükségszerű - kísérő jelensége is: az új jogszabályok és rendeletek gyakran áttekinthetetlen halmazata. ezzel összefüggésben felhívta a figyelmet a jogalkotói munka hiányosságaira, valamint a jogszabályi hierarchia betartásának kötelezettségére.

a helyi államigazgatási szervek munkájáról szólva kifejtette, hogy az elmúlt három év eredményei azt mutatják: a tanácsok még akkor is érvényesítették a központi akaratot, amikor ez nehezítette a területi irányítást.

az utóbbi két év eredményei és a kiemelt programok megvalósulása összességében kedvező képet mutat. a társadalmi összefogásnak nemcsak az anyagi eredménye elismerésre méltó, hanem biztató a benne kifejeződő állampolgári egyetértés is, mert ez a kormányprogram politikai támogatását is jelenti. ugyanakkor tapasztalható néhány gyakorlati probléma is. ellentmondás feszül például a jövedelem-kiáramlás mérséklésére, és a lakossági erőforrások mozgósítására irányuló elképzelések között. nem veszik eléggé figyelembe azt sem, hogy a lakosság teherbíró képessége már jelenleg is erősen differenciált, s ez indokolatlanul nagy különbséget eredményezhet az egyes területek, vagy rétegek életkörülményeiben. arról sem szabad megfeledkezni, hogy a lakossági erőforrások már a jelenlegi árszínvonal mellett is csak a költségvetési eszközök kiégésére alkalmasak, és nem helyettesíthetik azokat.

végezetül a képviselő a területi tanácsok gazdasági koordinációs szerepével kapcsolatos nehézségekről szólt. jelenleg a fejlesztés összehangolására nincsenek hatékony eszközök a tanácsoknak: alig van kapcsolatuk a nem tanácsai gazdálkodó szervezetekkel, s feladataikat jórészt a költségvetési támogatás igénybevételevel oldják meg. különösen a központi tanácsokat érinti hátrányosan az a rendelkezés, amely kifejezetten tiltja a gazdálkodó szervektől eredő támogatás átvételét. ilyen körülmények között a tanácsok anyagi és pénzügyi értelemben nehezen lehetnek területük valóságos gazdái. /folyt. köv./
17.55/a

bkk.1./ megkezdődött.....29.folyt./-a

váncsa jeno, mezőgazdasági és élelmiszerügyi mi-

niszter felszólalásában rámutatott, hogy az agrárágazatok előtt fő tennivalóként - hasonlóan az egész népgazdasághoz - az elmúlt években két alapvető célnak a szolgálata állt: az ország nemzetközi fizetőképességének megőrzése és az életszínvonal megtartása. e célok eléréséért a mezőgazdaság dolgozói a termelés gazdaságos növelésével tehetnek a legtöbbet. ezzel számolnak az ágazat központi tervei is. míg az v.ötéves terv éveiben átlagosan 2,9 százalékkal nőtt a termelés bruttó értéke, az elmúlt két évben 6 százalékos termelésnövelést mutathat fel a mezőgazdaság. az élelmiszeripar ezalatt 7 százalékkal, a fagazdaság szerényebben, 2 százalékkal növelte a termelést. különösen jónak értékelhetők a gabona-és a hustermelés, a husipar és növényolajipar eredményei. vitathatatlan, hogy a tavalyi jó terméshez erőteljesen hozzájárult a kedvező időjárás is - ami történetesen az idei tavaszra, a kalászos gabonák szempontjából egyáltalán nem mondható el. az állattenyésztés évek óta kiegyensúlyozottan fejlődik. a vágóállat-termelés tavalyelőtt 5,5, tavaly 10 százalékkal haladta meg az előző ötéves terv átlagát. ezeknek az eredményeknek az ismeretében sem maradhat ki látószögünkben az a tény, hogy a fehérje-és takarmánynövények termelésében, a cukorhozam alapján számított cukorrépa termelésben, sok ágazatunkban a termelés költségeiben, ráfordításaiban lehetőségeinkhez viszonyítva és a nemzetközi élmezőny teljesítményeit vizsgálva is csak közepes, vagy gyenge eredményt értünk el.

- mint az köztudott, a hazai élelmiszerellátás az elmúlt két esztendőben is megfelelő volt és ez a mai világban becsülendő. az is tény, hogy a korábbiaknál egészségesebben táplálkozunk, bár az indokoltnál egy kicsit nagyobb a kalóriában számított élelmiszerfogyasztás. tejből, tejtermékekből, húsból, huskészítményekből - vagyis az emberi szervezet számára oly fontos tápanyagokból - tovább nőtt a fogyasztás. annak ellenére, hogy az utóbbi évtizedekben mind több élelmiszer került asztalunkra, a lakosság keresetének csökkenő hányadát költötte élelmiszerre. az adatok azt mutatják, hogy - élvezeti cikkek nélkül - 1960-ban a kereseteknek csaknem 40 százalékat, tavaly pedig 28 százalékat fordítottuk élelmiszerre. ez a csökkenő arány egyebek között jelzi, hogy pártunk életszínvonal-politikája sikeresen valósul meg ezen a területen is.

/folyt.köv./
18.05/a

bkk.1./ megkezdődött.....30.folyt./-a

- azzal a termelési háttérrel, amelyet a mezőgazdaság és élelmiszeripar képvisel, az elkövetkezendő években csak jobb lehet a hazai élelmiszerellátás. meggyőződésem, hogy egyedül azzal a nyersanyag-tömeeggel is emelni lehetne a hazai élelmiszerellátás színvonalát, amelyet jelenleg használunk fel, ha a termelőtől a fogyasztóig tartó uton kisebbek lennének a veszteségek. a mezőgazdaság, az élelmiszeripar a kereskedelemmel együtt sokat tehet azért, hogy a változó fogyasztói igényekhez még jobban igazodjon az élelmiszerellátás, amelyben ma már nem annyira a mennyiségi, hanem a minőség és a választék áll előtérben.

- agrárkivitelünk 1980-hoz viszonyítva 27 százalékkal nőtt. így ágazataink a tervezettnél jobban hozzájárulhattak az ország külkereskedelmi mérlegének aktivumához, nemzetközi fizetőképességünk fenntartásához.

- mezőgazdaságunkban, élelmiszeriparunkban az elmúlt évek számos olyan tennivalót hoztak felszínre, amelyek megoldása napirenden van, de még nagyobb figyelmet érdemel - mondotta a továbbiakban. - az egyik ilyen követelmény valamennyi ágazatunkban az eszközök jobb, hatékonyabb kihasználása. beruházási lehetőségeink - miként az egész népgazdaságé - szerények. ha az építés-jellegű beruházások le is lassultak, a mezőgazdasági termelés gépesítésében, a műszaki haladásban tartjuk a korábbi években kialakult ütemet. az élelmiszeripar több új gyárral, egész sor új technológiai berendezéssel korszerűsítette a termelést. tovább haladt az erdőtelepítés, növekedett az elsődleges faipar teljesítő-képessége.

- az is tény, hogy az elmúlt két év során a mém-hez tartozó ágazatokban megközelítően 75 milliárd forint értékű beruházásra - tehát mai mércével mérve, igenis számottevő beruházásra - került sor. jelentős ráfordítások árán sikeresen valósítjuk meg a gabonaprogramot. az elmúlt két évben 890 ezer tonna szemestermény tárolására épült magtár. 420 ezer hektáron végeztük el a meliorációt, javítottuk a talajok termőképességét. fokozatosan megteremtjük az élelmiszeriparban a minőség szerinti átvétel és feldolgozás feltételeit.

/folyt.köv./
18.10/a

M

bkk.1./ megkezdődött.....31.folyt./-a

-a kormányzati intézkedések segítették a kedvezőtlen természeti adottságok között dolgozó nagyüzemeket a talponmaradásban. ennek is köszönhető, hogy az elmúlt két évben - bár nem csökkent - de nem is nőtt a differenciáltság a mezőgazdasági nagyüzemek között. eredményesnek bizonyultak azok az intézkedések, amelyek megszigorították a termőföld védelmét, hatásukra mérséklődött a termőföld csökkenésének üteme. ezt a tendenciát tovább kell erősíteni.

- a mezőgazdaságban a termelés szerkezete egészében véve megfelel természeti adottságainknak, piaci értékesítési lehetőségeinknek. a termelés egy-egy részterületén azonban - különösen amikor kiéleződnek az értékesítési gondok -, tapasztalhatók aránytalanságok. tavaly néhány termék, termény - az alma, a vágójuh, a baromfi - értékesítése nehézségeket okozott. a nemzetközi piacokon mutatkozó gyakran váratlan események: exportot sújtó intézkedések, pénzügyi manipulációk, megkülönböztetések, az egyes országok életében fellépő fizetésképtelenség sajnos nem is olyan ritkák.

- mai munkánk középpontjában az ideai agrárexporthoz szükséges árualapok előteremtése áll. kilátásaink biztatóak. ezek azonban csak az ágazat minden dolgozójának nagy erőfeszítése árán válhatnak valósággá. az aratás előtt, a tavaszi aszály dacára, jó közepes kalászos termésre számíthatunk. tehetjük ezt azért, mert az a növekvő anyagi-műszaki erő, amelyet mezőgazdaságunk hasznosíthat, mérsékli az időjárási szélsőségek káros hatását. a többi szántóföldi növény jelenleg kedvező képet mutat. ha az időjárás megközelítően olyan lesz, mint tavaly, s a másodvetés, a kettőstermesztés lehetőségeit jobban kihasználjuk, akkor - gondos, fegyelmezett munka nyomán - növénytermesztésünk elérheti a tervezettet. az állatállomány, a takarmánybázis felülmúlja a tavalyit és az előirányozottnak megfelelő mennyiségű húst, tejet, tojást ígér. ezt támasztják alá az eddigi öt-öt és fél hónap termelési, felvásárlási teljesítményei is. tehát a termelés mennyiségi oldaláról megalapozható a belső ellátás és az agrárexport. igen lényeges, hogy gazdaságossági, minőségi oldalról is jól megalapozzuk az eredményeket, a termelés további menete, a feldolgozás, az árulőkészítés során.

/folyt.köv./
18.20/a

bkk.1./ megkezdődött.....32.folyt./-a

- minél nehezebb az értékesítés, mennél élesebb a verseny, annál nagyobb szerepe van a minőségnek, a választéknak, a pontos teljesítésnek, az exportmunkának. erőfeszítéseink sikeréhez tehát egyértelműen szükség van a külkereskedelem jó munkájára is. ezért is rendkívül fontos ágazataink és a külkereskedelemben dolgozók további szoros együttműködése.

a miniszter a továbbiakban hangoztatta: - a gazdaságos termelés ma is, a jövőben is megköveteli azt, hogy különösen nagy gondot fordítsunk a költségek csökkentésére, az anyag-és energiafelhasználás ésszerűsítésére. a termelési értéken belül nőtt, immár 58 százalék az anyagköltség a mezőgazdaságban. a növekvő anyag-energiaárak hatása csak a hatékonyabb, takarékosabb felhasználással mérsékelhető. az élelmiszergazdaságban évente, csupán szervezési intézkedésekkel és viszonylag kis beruházásokkal 2 - 2,5 milliárd forint megtakarítás érhető el. ahhoz természetesen, hogy a kisebb anyag-és energiaigényű technológiák, a mezőgazdasági, erdészeti melléktermék-hasznosítás módszerei gyorsabban terjedjenek, elengedhetetlenek a megfelelő eszközök, gépek, berendezések.

- az ipari háttér állapota - miután a mezőgazdaságban hasznosított anyagok, eszközök 60 százaléka ipari eredetű - az anyag-és energiatakarékosság szempontjából és a mezőgazdaság egészét nézve is a kulcskérdések közé tartozik. való igaz: a ma mezőgazdaságában és az élelmiszeriparban a termelés minőségét, gazdaságosságát, nemzetközi versenyképességét sok tekintetben a dolgozók szervezettségével, felkészültségével azonos színvonalon határozza meg az agrártermekekbe beépülő gépek, anyagok, eszközök hatékonysága, ára, versenyképessége. ez azt is jelenti, hogy eddigi eredményeink fontos részese a hazai ipar, s a baráti országok ipara. e két forrásból kerül ki mezőgazdaságunk gépeinek, ipari eredetű anyagainak mintegy 85 százaléka.

ezután a tudomány, az agrár-oktatás és szakmai képzés jelentőségéről szökött, majd rámutatott:

- a kutatás és a gyakorlat közötti kapcsolatot, a hazai és a nemzetközi tudományos eredmények gyorsabb hasznosítását célzó törekvéseket még jobban erősíteni kell. a kutatók és termelők között létrejövő társulások, egyesülések sok olyan gyakorlati kérdésre adnak feleletet, amelyet a gazdaságokban fogalmazznak meg. és sok olyan kutatási eredménynek nyitnak utat, amely sikeresebbé teszi a mezőgazdasági munkát. a lényeg a célratörés és a gyorsaság, mert minden sikeres újnak a múlt idő a legnagyobb ellensége. /folyt.köv./
18.30/a - 33 -

bkk. 1./ megkezdődött.....33. folyt./-a

- nem ujkeletü mezőgazdaságunkban az a felismerés, hogy egész sor termelési feladatot csak a mezőgazdasági nagyüzemek és más érdekelt vállalatok összefogásával lehet a legeredményesebben megoldani. a meglévő több mint ezer különböző együttműködésnek az egyszerű társulástól a közös vállalatig sok változata bontakozott ki. tevékenységük mindenekelőtt a mezőgazdasági termelés és feldolgozás eredményesebbé tételére irányul. a kormányzat eszközeivel továbbra is törekszünk arra, hogy tovább bővüljenek ezek az integrációk, amelyek rugalmasságukkal, versenyképességükkel fontos szolgálatot tesznek a gazdasági haladásnak.

- nagy társadalmi céljainkkal összhangban a mezőgazdasági termeléssel együtt fejlődtek mezőgazdaságunkban a szocialista tulajdonviszonyok is. termelészövetkezeteink területének mind nagyobb hányada - napjainkban már több mint a fele - nemcsak közösségi használatban, hanem közösségi tulajdonban is van. az elmúlt két évben tovább nőtt szocialista mezőgazdasági nagyüzemeink vagyona, az elosztás szocialista elveinek fokozottabb érvényesítése révén erősödött a mezőgazdaság dolgozóinak érdekelttsége a termelés eredményeinek, gazdaságosságának növelésében. a teljesítményekhez igazodó személyes érdekelttség érvényesítését a jövőben is indokoltnak tartjuk. a szocialista gazdaságok, vállalatok között létrejött közös vállalkozások, társulások integráns részei a szocialista gazdaságnak: termelésük évente mintegy 70 milliárd forint értékű.

- annak a dinamikus termelésfejlesztésnek, amely hazánk mezőgazdaságában tapasztalható, a szocialista nagyüzemek, a termelészövetkezetek, az állami gazdaságok a fő részesei és motorjai. a mezőgazdaság szocialista átszervezéséért, kiépítéséért folytatott politikánk nagyszerű eredményei e gazdaságok, amelyek zömükben fogékonyak az új iránt. nagy többségükben gyorsan reagálnak a változásokra, minden olyat felkarolnak, ami számukra sikeresebbé teheti a gazdálkodást. jól szervezett szocialista mezőgazdasági nagyüzemeink meghatározzák az egész hazai mezőgazdaság teljesítményét. többek között azzal, hogy ők adják a mezőgazdasági áru-termelés csaknem 80 százalékát.

/folyt. köv./
18.40/a

bkk. 1. /megkezdődött 34. folyt./kö

termelésszervező munkájuk kiterjed a háztáji üzemág kiépítésére, a kistermelői kapcsolatok szervezésére is. azok a kormányzati törekvések, amelyek a hazai mezőgazdasági kistermelésben rejlő lehetőségek hasznosítására - s hadd tegyem hozzá, hogy hosszú távon történő hasznosítására - irányulnak, mindenekelőtt szocialista mezőgazdasági nagyüzemeink szervező tevékenysége révén, anyagi-műszaki szolgáltatásaik, forgalmazási tevékenységük révén bontakozhattak ki. a nagyüzemek területük egynegyedén állítanak elő takarmányt a háztáji számára, a szocialista gazdálkodó egységek évente 15 milliárd forintnyi anyaggal, eszközzel, szolgáltatással működnek közre a kistermelésben rejlő lehetőség hasznosításában, szervezésében. ez a munka a párt agrárpolitikájának szellemében tovább folytatódik. azt valljuk, hogy az a termelési sokszínűség, amely mezőgazdaságunkra jellemző, csak a termelésszervezés sokféle, változatos módszerével tartható fenn gazdaságosan.

- korunk agrártermelésének az élelmiszerfeldolgozás szerves része. a vevőt - hazait és külföldit - igen gyakran csak az élelmiszeripari termék minősége, ára érdekli. azt a törekvésünket, hogy teremtünk jobb összhangot mezőgazdasági termelés és élelmiszerfeldolgozás között, az elmúlt években is érvényesítettük. ilyen jellegű feladataink ezután is lesznek. termelés és feldolgozás jobb összhangja: ez az az igény, ami megfelel a hazai folyasztóknak, s az esetek többségében exportérdekeinknek.

- szándékaink szerint ágazataink eredményesebb munkáját segítik azok a szervezeti intézkedések is, amelyek az irányítás korszerűsítését szolgálják. az utóbbi években 7 tröszt és egy nagyvállalat megszüntetése nyomán 72 élelmiszeripari vállalat és 18 eszközkereskedelmi vállalat lett önállóvá. az idei év elején átszerveztük, összevonással egyszerűsítettük több szakigazgatási intézmény munkáját. az első tapasztalatok szerint az élelmiszeripari vállalatok közvetlenebb kapcsolatot alakítottak ki a termelőkkel. termelők, feldolgozók között erősödik a végtermék-érdekelttség iránti igény. közvetlen partnerekként, egyenjogu felekként hathatósabban tudnak cselekedni a piaci lehetőségek gyors kihasználásáért, a gazdaságosabb termelésért.

/folyt. köv./
18.45-kö

parlament

bkk. 1. /megkezdődött 35. folyt./kö

- a mezőgazdasági üzemekben foglalkoztatottak száma - elsősorban a melléktevékenység bővülése nyomán - az utóbbi időben gyarapodott. bár a falusi népességnek már jó ideje csak kisebb része dolgozik főfoglalkozásuként a mezőgazdaságban, mindenkor számolni kell azzal, hogy mezőgazdasági nagyüzemeink munkája, vállalkozó készsége, szervező ereje igen jelentősen befolyásolja a falu lakosságának, a hazai népesség jelentős hányadának közérzetét.

- közvéleményünk becsüli, értékeli azt a munkát, azt a teljesítményt, amelyet hazánk agrárágazatai elértek. de tudja azt is, hogy egyáltalán nem értünk lehetőségeink határáig. nincs sem a mezőgazdaságnak, sem az élelmiszeriparnak, sem az erdőgazdaságnak olyan területe, ahol ne lehetne nap mint nap jobb teljesítményt nyújtani, évről-évre kedvezőbb gazdálkodási eredményt elérni. mi ennek a tudatában dolgozunk, ezt a felismerést erősítjük - mondotta váncsa jendő.

hütter csaba /nógrád megye 7. vk./, a szécsényi

11. rákóczi ferenc termelőszövetkezet elnöke áttekintette, hogy a mezőgazdaság különböző területein az elmúlt években miként segítette a fejlődést a közgazdasági szabályozók következetesebb alkalmazása. helyi példákkal bizonyította, hogy a mezőgazdasági üzemek jelentősen bővítették termelésüket, szélesedett a jövedelmezően működő kiegészítési tevékenység köre, megélénkült a helyi nyersanyagok kitermelése és feldolgozása és számos kezdeményezés történt a hulladékhasznosítására, az energiafelhasználást elkerülő eljárások bevezetésére. a szarvasmarha, a tej- és a hustermeles, valamint a juhászat jövedelmi helyzetéről szólva hangsúlyt adott annak a véleményének, hogy e két nagy állattenyésztési ágazatban a veszteségek megszüntetése állami intézkedéseket is kíván, azonban mindenekelőtt a helyi üzemekben van szükség fokozott erőfeszítésekre, a gyengeségeket felszámoló fegyelmezettebb munkára.

/folyt. köv./
18.55-kö

- 36 -

parlament

bkk. 1./ megkezdődött.....36. folyt./-a

a képviselő úgy ítélte meg, hogy a szabályozással formált közgazdasági feltételek ma a korábbinál jobban ösztönöznek a népgazdasági célok teljesítésére, néha azonban ezt a folyamatot adminisztratív intézkedések hátráltatják. nem kap kellő figyelmet az olaj helyettesítésére, a hulladékhasznosításra alkalmas technológiák bevezetésére, illetve ezeket a beruházásokat is jelentős adóval, illetékekkel sújtják. szorgalmazta, hogy a termelésben dolgozókat az eddiginél jobban vonják be a közös célokat szolgáló szabályozók kialakításába, igényeljük véleményüket, s mind szélesebb körben használják fel a felelősségteljes, alkotó vitákon elhangzó jobbitó javaslatokat.

varga zsigmond /békés megye 12.vk./, a gyomai

általános iskola nyugalmazott igazgatója hangoztatta: a megyében működő tanácsok szervezetük korszerűsítésével, tartalmi munkájuk színvonalának javításával igyekeznek lerövidíteni az ügyintézés útját. ápolják, mélyítik az apparátusokban és a testületekben a demokratikus légkört, arra törekcsenek, hogy az állampolgárok ügyeivel behatóan foglalkozzanak. a lakosság kezdeményezéseit, elképzeléseit szolgáló intézkedések révén olyan átrendeződés kezdődött meg, mely a korszerű, kétlépcsős - megye és város, illetve település-államigazgatási rendszer kialakulását segíti elő. a városok számának növelésével az ország keleti részében létrejött nagyfalvas településrendszerben is megoldható a városkörnyéki igazgatás - fejtette ki a felszólaló -, kialakítható az a kisvárosi modell, amely több helyütt már bizonyította életrevalóságát. békés megyében például széghalom, gyomaendrőd, mezőkovácsháza, battonya és sarkad évtizedek óta erőteljesen urbanizálódnak; e folyamat eredményeként a viharsarok évszázados településszerkezeti elmaradottságának felszámolása is lehetővé válik.

az energiaracionalizálási kormányprogrammal összefüggésben a képviselő arra hívta fel a figyelmet: békés megyében is több termelőszövetkezet, kisebb-nagyobb ipari üzem adta be pályázatát gázvezeték-hálózat építésére. a mezőgazdasági szárítók, keverőüzemek és más ipari nagyfogyasztók átállása gázfűtésre jelentős energiamegtakarítást eredményezne. a fejlesztési készség tehát megvan, nem hiányzik az elfogadott pályázatokhoz csatlakozó állami támogatás, hitel sem, de sok esetben akadózik a kivitelezés az ipari háttér fogyatékoságai miatt. hol a cső, hol a gázégő, hol a nyomásszabályozó hiányzik. néhány esetben a tervezés sem szolgálja kellően a takarékos-ságot, az ésszerűséget.

/folyt. köv./
19.00/a

- 37 -

Pa

parlament

bkk.1./ megkezdődött.....37.folyt./-a

péterfi ferenc/ vas megye, 4.vk./, a szombat-

helyi lakástextil vállalat kőszegi posztó-és nemezgyárának üzemvezetője a megye iparának és mezőgazdaságának eredményeiről szólva elmondta: az üzemek az elmúlt két és fél évben az országos átlagot meghaladóan növelték termelésüket. a nehezebb piaci viszonyok közepette is kihasználták termelőkapacitásukat és az ipar jól igazodott a szabályozórendszer változásaihoz.

sokan és sokhelyütt beszélnek ma politikáról, gazdaságról, árakról, bérekről, igényekről, lehetőségekről, pályakezdetéről, lakásról, a nagyvilág dolgairól és sokféle nézet jelentkezik a vitákban - folytatta. egy azonos gondolat azonban csaknem minden nézőpontban felfedezhető: az igény arra, hogy jól mérjük fel dolgainkat, ten-nivalóinkat. az isszerű, hogy nagyobb hozzáértéssel és felelősséggel cselekedjünk, ismerjük el azt, ami elismerésre, követésre méltó, s utasítsuk el a hanyagságot, a felelőtleniséget, a fegyelmezetlenséget.

a továbbiakban a településfejlesztés feladatairól beszélt. örvendetes tényként számolt be arról, hogy a megyében nemcsak megállt a falvak elnéptelenedésének folyamata, hanem gyarapodott is a lélekszám, és egyre több fiatal telpedik le a községekben. a további fejlődés legfontosabb akadályaként a jó minőségű ivóvíz helyenkénti hiányát, és a kisközségek rossz áruellátását jelölte meg, hozzátéve, hogy a megyei vezetés anyagi eszközeinek jelentős részét fordítja e gondok megoldására.

pájer imre/ győr-sopron megye, 11.vk./, a beledi

előre tsz elnöke - miután részletesen szólt a megye mezőgazdaságának fejlődéséről, illetve az azt befolyásoló, - elsősorban gépellátási gondokról - bérezési kérdéseket elemzett. rámutatott, hogy a gazdaságok eredmény szerinti rangsorának végén elhelyezkedő, veszteséges, vagy majdnem veszteséges gazdaságokban gyakran nagyobb az egy tsz-tagra jutó jövedelem, mint az eredményeikkel az élen álló mezőgazdasági üzemekben. vagyis - mondotta - :a kereseti arányok nem tükrözik a termelési eredményeket, nem ösztön-zők, nem képviselik sem a népgazdaság, sem a dolgozók érdekeit.

/folyt.köv./
19.10/a

- 38 -

Pa

parlament

bkk.1./ megkezdődött.....38.folyt./-a

helytelen - mutatott rá -, hogy egy gazdaság bizonyos rossz szabályozók, netán ügyeskedés miatt magasabb bérszintet ér el, aránylag alacsony termelés mellett, mint az alacsonyabb bért juttató, ám jól gazdálkodó szövetkezet. a mezőgazdasági beruházások tervezési díjairól pájer imre elmondta: jelenleg azok tervezőit semmi nem sarkallja arra, hogy olcsón tervezzenek, hiszen a fizetségük éppen a költségek nagyságától függ. indokolt lenne - folytatta -, hogy az rész-süljön kiemelt dotációban, aki okos, jó megoldással, olcsóbb kivitelre tesz javaslatot. az is felülvizsgálandó, hogy miért fordul elő anyagpazarlás beruházásainknál, miért kerül olykor a szükségesnél több vas és beton a földbe.

kelemen zoltán /szolnok megye 9. vk./, a titász

mezőrturi kirendeltségének vezető-szerelője a háttér-ipar gondjaival foglalkozott. a kőolajárak ugrásszerű emelkedése arra kényszerített bennünket, hogy a gazdaságtalan, a rossz hatásfoku olajkályhákat más fűtési móddal helyettesítsük - mondotta -, ez a váltás azonban nem volt megfelelően előkészítve. a hőtárolós villanykályhák száma előbb a szükségesnél kevesebb volt, később, amikor a kínálat megközelítette a keresletet, az erőművek teljesítőképesége, illetve a kisfeszültségű hálózatok terhelhetősége jelentett nehezen megoldható problémát, így az áramszolgáltató vállalatok az ujonnan jelentkező fogyasztók egy részének kérését kénytelenek még ma is elutasítani. a települések vezetékes földgázzal való ellátásához pedig több nélkülözhetetlen alkatrész hiányzik, s bár a gyártók bizonyára elfogadható indokot hoztak fel mentés-gükre, a helyzet sürgetően változást igényel.

a képviselő javasolta, hogy a kislakásépítés felgyorsulásával egyidejűleg az illetékesek az eddiginél intenzívebben foglalkozzanak az energiatakarékos fűtés lehetőségeinek kutatásával, gyorsítsák meg a már kifejlesztett, jóhatásfoku és megbízható szilárdtüzelésű kazánok előállítását.

ezzel az országgyűlés nyári ülészakának első napi tanácskozása - amelyen felváltva apró Antal és Péter János elnökölt - befejeződött. a képviselők pénteken - az elfogadott napirendnek megfelelően - a minisztertanács elnökének beszámolója feletti vitával folytatják munkájukat, majd a magyar népköztársaság 1982. évi költségvetésének végrehajtásáról szóló törvényjavaslatot tárgyalják meg.

/folyt. köv./
19.20/kö

x x x

- 39 -

Pa

parlament

bkk. 1. /megkezdődött 39. folyt./kö

az országgyűlés nyári ülészakának első napi eseményei dióhéjban

csütörtökön délelőtt 10 órakor a parlamentben megkezdődött az országgyűlés nyári ülészakája. a tanácskozáson jelen volt losonczi pál, az elnöki tanács elnöke, kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára, lázár györgy, a minisztertanács elnöke, s politikai, társadalmi és állami életünk számos más vezetője.

az ülészakot apró antal, az országgyűlés elnöke nyitotta meg, majd a testület elfogadta az ülészak tárgysorozatát.

a tanácskozás napirendje:

1. a minisztertanács beszámolója végzett munkájáról és a további feladatokról.

2. a magyar népköztársaság 1982. évi költségvetésének végrehajtásáról szóló törvényjavaslat.

ezután lázar györgy tartotta meg expozéját.

ladányi józsef /borsod megye, 26. vk./, a borsod megyei tanács elnöke szólalt fel elsőként, majd utána következtek a vitában:

tóth attiláné /budapest, 52. vk./, az elektronikus mérőkészülékek gyárának üzemélnöke;

postás sándor /hajdu megye, 4. vk./, a debreceni városi pártbizottság első titkára;

maróthy lászló /budapest 33. vk./, az mszmp budapesti bizottságának első titkára;

/folyt. köv./
19.40/kö

Ra

parlament

bkk. 1 /megkezdődött40. folyt./kö

k. papp józsef /tolna megye, 9. vk./, az mszmp tolna megyei bizottságának első titkára;

herczeg károly /borsod megye, 11. vk./, a vas-, fém- és villamosenergiaipari dolgozók szakszervezetének főtitkára;

sas kálmán /heves megye, 4. vk./, a cement-és mészművek bélapátfalvi gyárának igazgatója;

faluvégi lajos, a minisztertanács elnökhelyettese, az országos tervhivatal elnöke;

dr. rusz márk /csongrád megye, 8. vk./, a deszki tüdőgondozó intézet főorvosa, a magyarországi délszlávok demokratikus szövetségének elnöke;

takács imre /fejér megye, 7. vk./, az mszmp fejér megyei bizottságának első titkára;

mondok pál /pest megye, 26. vk./, a pest megyei tanács elnöke;

nagy józsef /baranya megye, 6. vk./, az mszmp baranya megyei bizottságának nyugalmazott első titkára;

váncsa jeno mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter;

hütter csaba /nógrád megye, 7. vk./, a szécsényi ii. rákóczi ferenc tsz elnöke;

varga zsigmond /békés megye, 12. vk./, a gyomai általános iskola nyugalmazott igazgatója;

/folyt. köv./
19.45/kö

Ra

parlament

bkk. 1. /megkezdődött 41. folyt./kö
péterfi ferenc /vas megye, 4. vk./, a szombathelyi
lakástextil vállalat kőszegi posztó- és nemezgyárának üzem-
vezetője;

pájer imre /győr megye, 11. vk./, a beledi előre
tsz elnöke és

kelemen zoltán /szolnok megye, 9. vk./, a titász
mezőturi kirendeltségének vezető szerelője.

ezzel az országgyűlés nyári ülészakájának első napja
- amelyen az elnöki tisztelet felváltva töltötte be apró
antal és péter jános - befejeződött.

pénteken a minisztertanács elnökének beszámoló-
ja feletti vitával folytatódik az ülészak.

x x x

az országgyűlés első napjáról tudósítottak:
andai györgy, dénes istván, kárpáti miklós, nagy attila
és stuber sándor.

x x x

/folyt. köv./
19.50/kö

- 42 -

parlament

bkk. 1. /megkezdődött 42. folyt./-a
javítások a mai bkk.1-es hírünkre:

a 7. folytatás 2.bek.5.-6.sorában :

...fejlesztési program végrehajtásának eddigi tapasztalatait
elemezve megállapítható....

a 10. folyt.utolsó bek.5.sorában:... megszüntetésére születtek.
sok javítani való....

a 17. folyt. 1.bek. 5.-6.sorában:

...e feladatokat igazán csak akkor...

a 24. folyt. 1.bek. 1-3.sorában:

dr.rusz márk, a deszki tüdőgondozó intézet főorvosa,
a magyarországi délszlávok demokratikus szövetségének elnöke

a 26. folyt.2.bek.alulról 4.sorában:

takács imre jó példaként hivatkozott....

a 27. folyt.3.bek.5.sorában:

...továbbiakban, s az építőanyag-ellátás...

a 34. folyt.3.bek.2.sorában:...szervezeti intézkedéseink is, amelyek...

35. folyt. 3. bek. 7-8. sorában:

...jövödelmezően működő kiegészítő tevékenység ...

36. folyt. 2. bek. 1. sorában a név:

varga zsigmond

/mti/
20.20

- 43 -

- v é g e -

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/H

Belföldi hírek

budapest, 1983. június 24.

bel

p é n t e k

sb0001 4 150 mtib1001

hétfőn kerül forgalomba az 1000 forintos bankjegy

1983. június 24. - június 27-én, hétfőn a magyar nemzeti bank megkezdte az 1000 forintos címletű bankjegyek forgalomba hozatalát. a kibocsátás hivatalos kelte 1983. március 25-e. a szakemberek véleménye szerint az új bankjegy esztétikailag csak úgy, mint a papír és a festékanyag minőségében, nyomdatechnikai megoldásában megfelel a követelményeknek. a zöld tónusu bankjegy előoldalán Bartók Béla portréját, hátoldalán Medgyessy Ferenc anyaság című szobrát ábrázolja. az előoldalt Vagyóczy Károly tervezte és metszette, hátoldalát ugyancsak Vagyóczy Károly tervezte, és Füle Mihály metszette. mérete az 500 forintoséval azonos.

az 1000 forintos címletű bankjegy kibocsátását a megnövekedett pénzforgalom indokolja, emellett az új bankjegy megkönnyíti a gépi úton történő feldolgozást is.

a nagyobb címletű bankjegy bevezetése hosszabb időn át csökkenti a forgalomhoz szükséges pénz mennyiségét. számítások szerint másfél év alatt körülbelül 40 millióval csökkenthető a forgalomban lévő bankjegyek száma, ami a bankjegykészítésben, -szállításban, a postai és a pénztári kezelésben, feldolgozásban számottevő anyag-, gépi kapacitás-, munkaerő- és időmegtakarítást tesz lehetővé.